

Verksamhetsrapport delår 2 2022

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	4
3	Målanalys	5
3.1	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	5
3.2	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	30
3.3	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	40
3.4	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	42
3.5	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.....	47
4	Uppföljning av politiska uppdrag	50
4.1	Utbildningsnämnden uppdras att i samverkan med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med framgångsrik bemanning, kompetensförsörjning och breddad rekrytering för Gävles förskolor och skolor på ett sätt som ökar kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Fler medarbetare i Gävle kommun ska erbjudas trygga anställningsvillkor och andelen tim- och korttidsvikarier ska tydligt minska till förmån för fler tillsvidareanställningar. För att möjliggöra bättre villkor och förutsättningar för alla medarbetare i skolsystemet så ska samverkan stärkas mellan nämndens medarbetaransvar och kommunstyrelsens arbetsgivaransvar. En gemensam genomförandestrategi med kvantitativa delmål under året ska tas fram under kvartal 1.	50
4.2	Utbildningsnämnden uppdras att analysera och ta fram förslag på hur kommunen kan bli en än mer attraktiv arbetsgivare för alla yrkesgrupper inom förskola, skola och fritidshem, särskilt i de rektorsområden där kompetensförsörjningen är särskilt utmanande.	51
4.3	Utbildningsnämnden uppdras att analysera och beskriva vilka åtgärder nämnden behöver arbeta med för att förbättra barn och ungas psykiska hälsa och skolresultat med anledning av pandemin och dess effekter och hur samverkan med Socialnämnden och Regionen kan stärkas.	52
5	Uppföljning av privata utförare	55
6	Resultat/ årsprognos/ investeringar	55
6.1	Skyfallet 17 - 18 aug 2021	56
6.2	Kostnadsökningar – inflationen	56
6.3	Investeringar och drift.....	57

7 Förväntad utveckling	57
8 För verksamheten viktiga nyckeltal	57

1 Inledning

Utbildningsnämndens verksamhetsplan utgår från de av fullmäktige beslutade målen och ramarna. Verksamhetsplanen tar även sin utgångspunkt i verksamheternas nulägesanalys av resultat och förutsättningar. I verksamhetsplanen prioriteras de insatser som utifrån analyserna bedöms ge bäst effekt mot målet kraftigt förbättrade resultat. Det innebär färre, tydligare insatser med riktade indikatorer för uppföljning. Insatser och åtgärder som beskrivs under övriga mål bidrar även dessa till målet att kraftigt förbättra resultaten.

Ett kraftfullt fokus i verksamhetsplanen kombineras med den långsiktiga och gemensamma styrningen från stat och kommun. Utöver de prioriterade mål och indikatorer som anges i verksamhetsplanen har alla skolledare ansvar för att genomföra det grunduppdrag som följer av skollagen, andra lagar och förordningar samt olika kommunala styrdokument. Grunduppdraget följs upp genom dialoger, i verksamheternas årliga uppföljningar i det systematiska kvalitetsarbetet, i delår- och årsredovisningar till nämnden samt genom kontinuerlig uppföljning av barn och elevers utveckling med olika indikatorer och nyckeltal.

2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Alla verksamheter har ett starkt fokus på kraftigt förbättrade resultat. Kartläggningar i förskoleklass ger ytterligare en bas för analys och utveckling av arbetet inom förskolan och grundskolan. Inom grund- och gymnasieskolan fortsätter skolorna att ha individkoll på alla elever och har det som utgångspunkt för riktade åtgärder. Även om pandemin har påverkat förutsättningarna för elevernas lärande bland annat utifrån elevers och lärares frånvaro och långa perioder av fjärr- och distansundervisning har resultaten i grundskolan förbättrats ytterligare och andelen elever behöriga till ett nationellt program är nu (inklusive sommarskolan) 85,2 procent. Sommarskolan har även detta läsår haft en positiv effekt på resultaten. Resultaten på gymnasieskolan har försämrats en del, men det finns program som förbättrat sina resultat kraftigt. Pandemin har haft störst påverkan på de elever som tog studenten i våras, de har under stora delar av sin gymnasietid haft fjärr- och distansundervisning.
- Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet var mobbade när undersökningen genomfördes. I Gävle är motsvarande siffra 5,8 procent i mars 2022. Kartläggningarna i Gävlemodellen har pågått sedan 2012, därför finns solida data att följa över tid. Dessa visar att det systematiska arbetet ger effekt och att skolorna i Gävle över tid har en lägre andel mobbade elever. Gävlemodellen beskrivs i en bok som tagits fram i samarbete mellan Högskolan i Gävle, forskare som varit med som starten och två av Utbildning Gävles medarbetare.
- Den befolkningsprognos som togs fram under våren 2022 visar en fortsatt svagare befolkningsutveckling, framför allt för barn inom förskolan. Den tidigare prognostiserade kraftiga ökningen av barn i förskolan kommer på kort sikt i stället innebära en minskning av antalet barn. På grund av den svagare befolkningsutvecklingen har alla sektorer fått i uppdrag att se över investeringar. En ny fristående skola för förskoleklass till årskurs 9 har fått tillstånd att starta, men den etableringen startar inte till hösten 2022. Tillståndet gäller dock även för 2023. En fristående gymnasieskolan har ansökt om tillstånd att starta hösten 2023, programstruktur och antal platser kan komma att påverka kommunala och fristående skolor. Skolinspektionens beslut förväntas under hösten. Gavlefastigheter har tillsammans med Utbildning Gävle analyserat behoven och utifrån analysen föreslagit ändringar av den kort- och långsiktiga lokalförsörjningen.

3 Målanalys

3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens verksamheter

Pedagogisk omsorg

Årets föräldraenkät visar att föräldrar med barn i pedagogisk omsorg är mycket nöjda med verksamheten. Resultatet har försämrats något jämfört med enkäten som genomfördes 2021. På 10 av 15 frågor är resultatet något lägre. Minskningen sker dock från mycket höga värden och eftersom svarsfrekvensen i år är betydligt lägre, påverkar enstaka enkätsvar utfallet. Resultatet behöver därför tolkas med en viss försiktighet.

Enkätresultatet visar att andelen barn med annat modersmål än svenska är högre inom den fristående verksamheten. Det är samma bild som i enkäten förra året. Däremot visar årets resultat att en högre andel barn i den fristående verksamheten vistas mer än 31 timmar i snitt per vecka. I enkätresultatet från förra årets enkät var bilden den motsatta. Detta resultat behöver tolkas med försiktighet eftersom skillnaden i svarsfrekvensen i år är betydligt större mellan grupperna.

Enligt vårdnadshavarna är det storleken på verksamheten som varit den viktigaste orsaken till att de valde ett familjedaghem. Här finns ingen skillnad mellan vårdnadshavare med barn inom den kommunala eller den fristående verksamheten. På en punkt skiljer sig grupperna vårdnadshavare dock åt. De med barn inom den fristående verksamheten har i betydligt högre grad uppgett att de gått på rekommendation från andra vårdnadshavare vid valet av familjedaghem.

Svarsfrekvensen totalt för pedagogisk omsorg är betydligt lägre än förskolans eftersom svarsfrekvensen för den fristående verksamheten i år sjunkit och är mycket låg.

Enkäten är en del av kommunens lagstadgade rätt till insyn i fristående verksamheter och därför är det viktigt att enkäten genomförs på ett bra sätt. Inför kommande år behöver e-postadresser alternativt mobilnummer tas fram för vårdnadshavarna med barn i den fristående verksamheten.

Förskola

Förskoleenkäten 2022

Svarsfrekvens baseras på andel svar av totalt antal inskrivna barn i Gävle kommun för respektive verksamhet. I kommunal förskola är svarsfrekvensen år 2022 55,6% och i fristående förskolan är svarsfrekvensen år 2022 57,4, %. För de kommunala förskolorna är svarsfrekvensen lägre än föregående år. För de fristående förskolorna har svarsfrekvensen kraftigt förbättrats jämfört med förra året (2021).

Svarsfrekvensen för förskolans enkät får även i år betraktas som tillfredsställande. Utifrån ett likvärdighetsperspektiv har skillnaden i svarsfrekvens mellan olika förskoleområden tidigare år varit ett problem. I år har skillnaden minskat något. Det visar sig att tillgången till aktuella e-postadresser alternativt mobilnummer till vårdnadshavarna är mycket viktigt för att uppnå en hög svarsfrekvens. En annan bidragande orsak till framgångsrikt svarande är vilka riktade insatser som genomförts på förskolorna med information om enkäten.

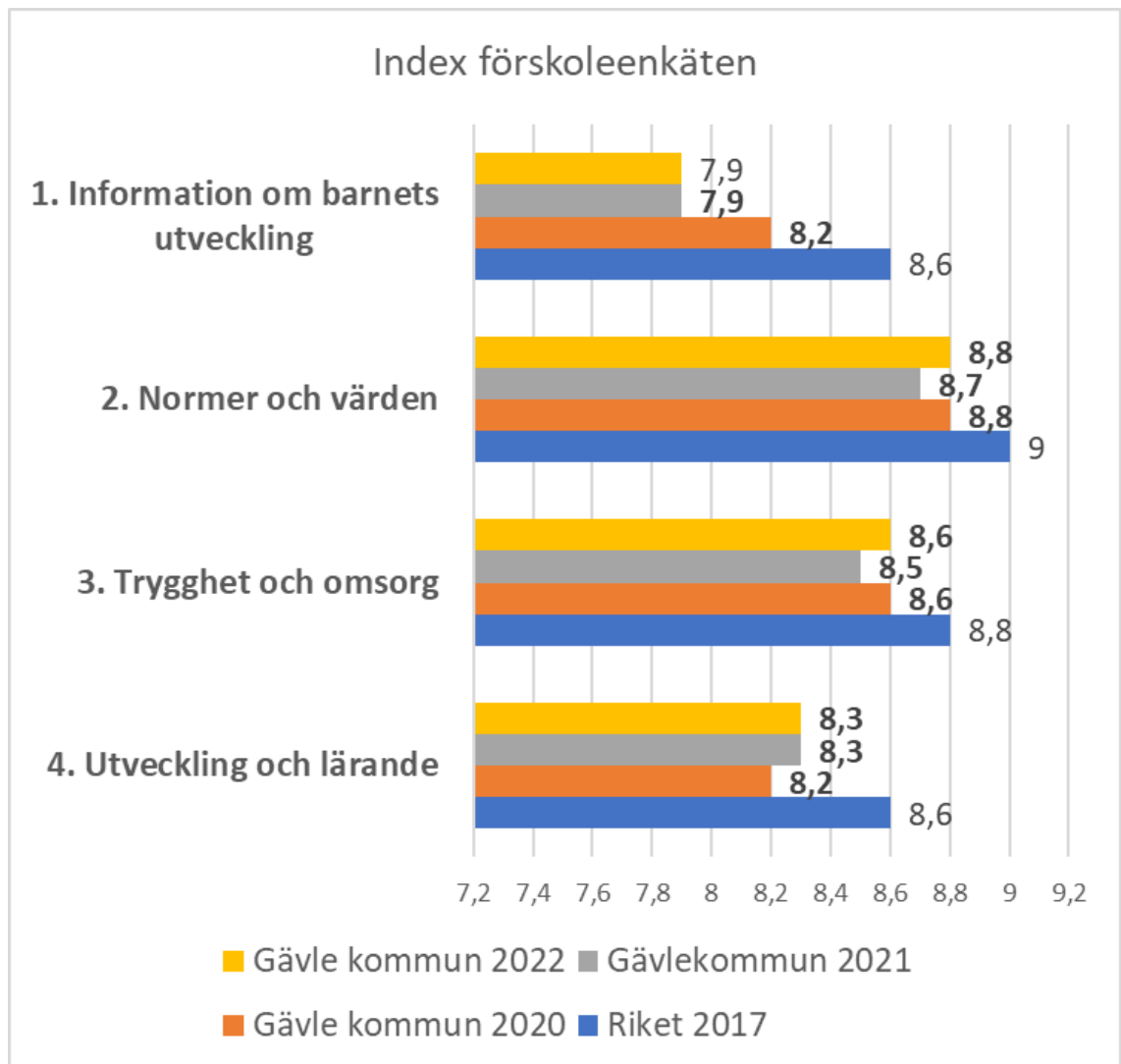
För att bibehålla en bra svarsfrekvens är det även viktigt att förskolans resultat återkopplas till vårdnadshavarna. I år har en sammanfattande rapport från enkätundersökningen publicerats på förskolornas hemsidor. I förskolan finns inte så mycket statistik som kan användas i det systematiska kvalitetsarbetet, det är därför extra viktigt att samtliga förskolor kan få ett eget underlag. För att en förskola ska få en egen rapport behövs en svarsfrekvens som överstiger 40 procent. Jämfört med förra året är det betydligt fler förskolor i år som uppnått den svarsfrekvensen och därför fått en egen rapport.

Utveckling av enkätresultatet i förskolan år 2020 - 2022

I diagrammet nedan visas resultat för hur föräldrar med barn i förskolan i Gävle kommun upplever verksamheten utifrån områdena; information om barnets utveckling, normer och värden, trygghets och omsorg, utveckling och lärande, anpassningar efter barnets behov samt barns inflytande.

Resultat för år 2020 - 2022 visas i diagrammet som indexvärden. Ett index är ett sammantaget mått på något man vill mäta, exempelvis ett bedömningsområde. Förskoleenkätens indexvärden konstrueras genom att lägga samman tre påståenden. Indexvärdet är medelvärdet för de tre hopslagna påståendena.

Diagram – Resultat per frågeområde, Gävle total år 2020 - 2022

Diagrammet ovan visar att föräldrarna upplever att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplever i lägre utsträckning nöjdhet med informationen kring barnets utveckling. För två av områdena är värdet högre och för två indexområden ligger index på samma nivå som 2021. Resultatet från 2017 är hämtat från enkäten som genomfördes i Skolinspektionens regi.

Resultat utifrån barnets kön

Vårdnadshavare till flickor är genomgående mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. På bara en av frågorna är vårdnadshavare till pojkar mer positiva. ”Jag upplever att flickor och pojkar ges samma förutsättningar på förskolan”.

Skillnaderna i resultat mellan könen är dock liten på de flesta av frågorna. Skillnaden i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar är störst för följande fråga; "Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan".

Förutom flickor och pojkar har vårdnadshavarna kunnat markera ett tredje svarsalternativ, nämligen "Annat/Vill ej ange". Den gruppen är liten men har ökat något jämfört med föregående år, 3,2 % av vårdnadshavarna har svarat med det alternativet. Resultatet i den gruppen avviker kraftigt från resultatet för både flickor och pojkar. För samtliga frågor är resultatet betydligt lägre.

Modersmål

Totalt har 210 vårdnadshavare använt ett annat språk än svenska när de svarat på enkäten, vilket utgör 7,1 procent av samtliga svar. Andelen är betydligt högre jämfört med föregående år. Det språk som använts av flest svarande är arabiska följt av engelska och somaliska. Andelen som svarat på annat språk än svenska är fortfarande betydligt lägre än den faktiska andelen vårdnadshavare med annat modersmål.

Analysen av enkätsvaren visar att andelen som svarat på annat språk än svenska är högst för den som fått enkäten via e-post, därefter kommer de som svarat via SMS. Klart lägst är andelen som fått inbjudan via länk/QR-koden

Förmodligen finns det en betydande grupp av vårdnadshavare med utländsk bakgrund som svarar på svenska, men det är ett antagande som inte går att kontrollera, eftersom utländsk bakgrund inte efterfrågas i enkätfrågorna. En jämförelse mellan vårdnadshavare som svarat på svenska och de som svarat på ett annat språk visar att på de flesta frågor är skillnaden i nöjdhet liten. De som svarat på annat språk är något mer nöjda, högre resultat på 8 av 15 frågor jämfört med högre resultat på 5 av 15 frågor för vårdnadshavare som svarat på svenska. För två av frågorna är grupperna lika nöjda.

Svaren på ett par frågor sticker dock ut för vårdnadshavarna med annat språk. De är betydligt mer positiva till att de får fortlöpande information om sitt barns tillvaro på förskolan samt tydlig information om hur det går för barnet på förskolan vid utvecklingssamtalet. Det som sticker ut negativt är att vårdnadshavarna med annat modersmål upplever att deras barn i lägre grad får den anpassning det behöver i förskolan jämfört med vårdnadshavarna som svarat på svenska.

Enkätresultatet visar att vårdnadshavare upplever att den fortlöpande informationen kring barnet kan förbättras

De vårdnadshavare som svarat negativt (svarsalternativen stämmer ganska dåligt/stämmer inte alls) på frågan "Jag upplever att jag fortlöpande får information om mitt barns tillvaro på förskolan" har i årets enkät fått en följdfråga. I följdfrågan kan man med egna ord beskriva vad som saknas. Jämfört med resultatet i föregående enkät som genomfördes i februari 2021 ligger andelen som svarat negativt på samma nivå. Sammanlagt har 220 vårdnadshavare med egna ord beskrivit vad som de upplever saknas i informationen från förskolan.

Den skriftliga informationen från fritextsvaren har sammanställts per förskoleområde. Det går även att se från vilken förskola som svaret är lämnat. I förhållande till antalet svarande per förskoleområde, skiljer sig andelen som utnyttjat fritextsvar mellan de olika förskoleområdena.

Innehållet i fritextsvaren visar stora likheter med de som lämnades i förra årets föräldraenkät.

Kritiken i svaren kan kategoriseras i några huvudområden.

- Förbättrad information kring (pedagogiska mål, läroplan osv), aktiviteter som alla barn deltar i på förskolan i pedagogiskt syfte.
- Vecko-/Månadsbrev med information om vad som ska hända närmaste tiden (aktiviteter) saknas eller kommer för oregelbundet
- Utvecklingssamtal erbjuds inte i tillräcklig omfattning
- Den dagliga information om det enskilda barnet, individuell utveckling och omvårdnad upplevs ha brister

Fortfarande upplever flera vårdnadshavare att pandemin är en bidragande orsak till den försämrade informationen. Det är framför allt den dagliga muntliga informationen som

minskat. Bristerna blir tydliga när den ordinarie personalen inte finns närvarande. Även årets enkät visar att en stor andel av vårdnadshavarna uppger att de inte har haft något utvecklingssamtal. Resultatet har förbättrats något jämfört med föregående år, men nästan 30 procent av vårdnadshavarna uppger att de inte har haft ett utvecklingssamtal.

Hantering av enkäten

Resultatet av enkäten presenteras förutom i delåret även i en intern rapport inom Utbildning Gävle. Resultaten analyseras och insatser görs på samtliga nivåer inom förskolan. Vårdnadshavarna har via förskolans hemsida möjlighet att ta del av totalresultatet för kommunen.

Lärplattform i förskolan

Under hösten 2022 börjar lärplattformen Unikum användas i förskolan. I Unikum ska den pedagogiska dokumentationen göras och delas med vårdnadshavare. Dokumentationen kopplas också till läroplansmål och planeringar. Detta kan förbättra informationen till vårdnadshavarna om barnens utveckling, men även informationen om aktiviteter och annat som händer på förskolan. Dokumentationen är också ett underlag för utvecklingssamtalet i förskolan. Enligt föräldraenkäten är information men även bristen på utvecklingssamtal utvecklingsområden i förskolan, vilket införandet av lärplattformen är tänkt att stärka.

Förskolans betydelse för kunskapsresultaten i förskoleklass

Utbildning Gävle har sammanställt förskoleklassernas kartläggning av förståelse av och kunskaper i matematik och svenska och elevernas förutsättningar för att klara målen i ämnena i åk 3 (se mer utförlig beskrivning under avsnittet om Förskoleklass.) Resultaten som är insamlade på individnivå har sedan kombinerats med uppgift om elevernas senaste förskoleplacering. Detta ger information tillbaka till förskolan med möjlighet att analysera i vilken utsträckning barnen förberetts för skolan. Förskolan får också stöd i sin analys av de socioekonomiska och språkliga förutsättningar samt utvecklingen för de enskilda barnen och barngrupperna. För analysen finns sammanställningar av resultatet i analysverktyget Power BI.

Förskoleklass

Redovisning av kunskapsresultat i förskoleklass höstterminen 2021

För första gången har Utbildning Gävle under läsåret genomfört en insamling och sammanställning av kunskapsresultaten för samtliga förskoleklasser. Redovisningen avser den bedömning som genomförts under höstterminen 2021. Som underlag för bedömningen används Skolverkets nationella kartläggningsmaterial i svenska och matematik, vardera bestående av fyra delmoment. Resultaten är inte automatiskt tillgängliga för huvudmannen då inrapporteringen sker direkt till Skolverket, men nu har Utbildning Gävle också förutsättningar att samla in resultatet centralt.

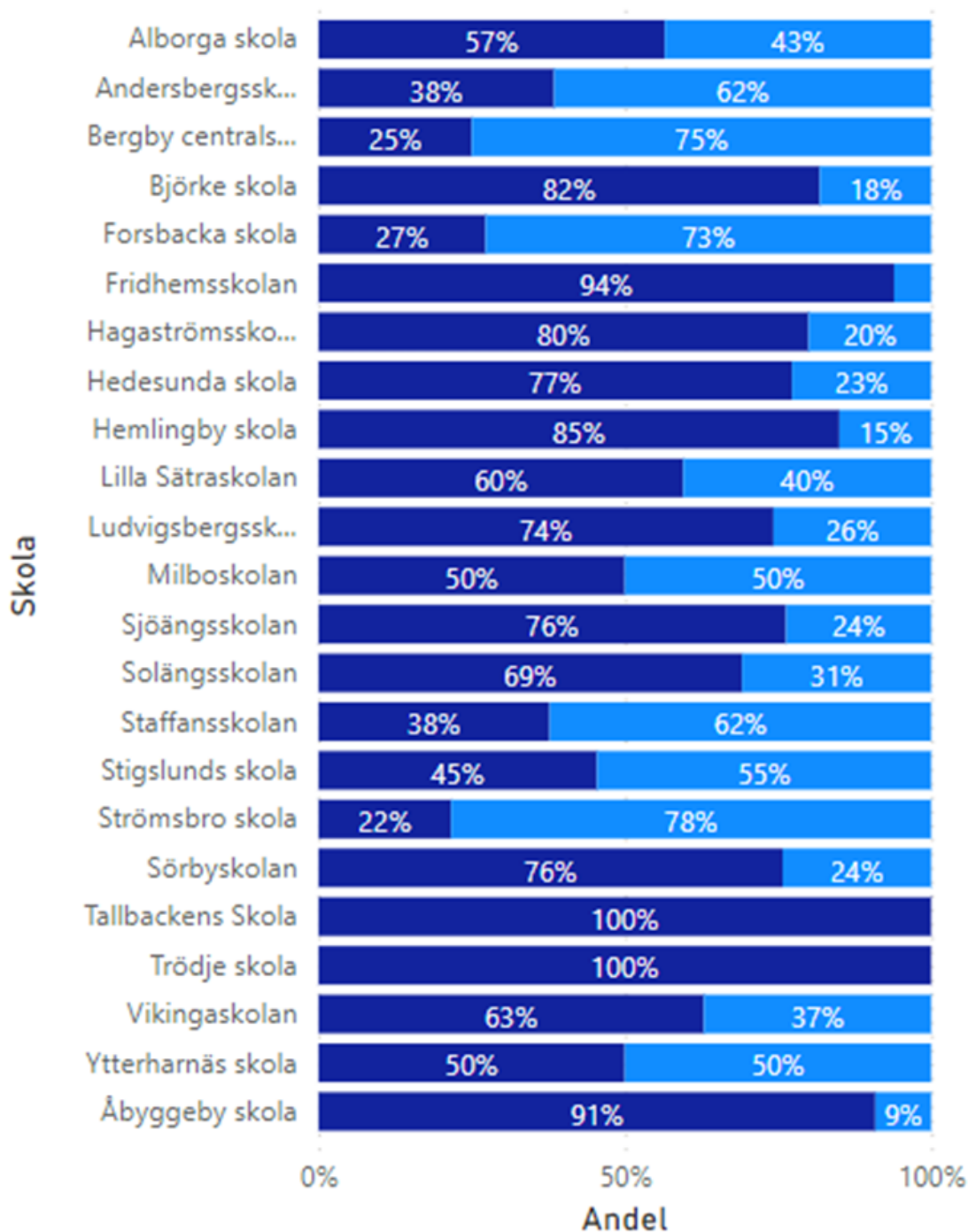
Syftet med kartläggningen är att ge en bild av i vilken utsträckning klasser och enskilda elever kan förväntas klara målen i svenska respektive matematik i åk 3. I och med denna sammanställning kan analyser göras även på skolenhets- och grundskolenivå. Genom att data även matchas på individnivå mot avlämnande förskola ges också möjlighet att analysera i vilken utsträckning barnen förberetts i förskolan samt socioekonomiska och språkliga förutsättningar.

I diagrammet nedan redovisas hur stor andel av eleverna som kan förväntas klara målen i både svenska och matematik i åk 3, genomsnittligt värde är 63 procent. Som framgår är det ganska stor spridning mellan skolenheterna. Några av skolorna har få elever i förskoleklass, vilket kan påverka resultatet utifrån att enstaka elever motsvarar många procent. För några skolenheter skiljer sig resultaten markant åt mellan olika förskoleklasser. Sedan tidigare finns erfarenhet av att bedömningar kan skilja sig åt ganska mycket i början. Kartläggningarna i förskoleklassen är förhållandevis nya och bedömarpraktiken behöver fortsätta utvecklas genom samverkan både inom och mellan skolor. Genom kollegialt lärande och gemensamma diskussioner "kalibreras" bedömningarna och resultatet blir mindre spretigt.

Resultatet av kartläggningen redovisas även som en indikator avseende endast matematik - "Matematiskt tänkande i förskoleklass, andel elever som antas nå målen i åk 3", (redovisad för första gången helår 2021, utfall 76 procent). Några förskoleklasser saknas i sammanställningen.

Andel i Förskoleklass som förväntas klara målen i Svenska och Matematik

Klarar mål SvMa ● Sant ● Falskt

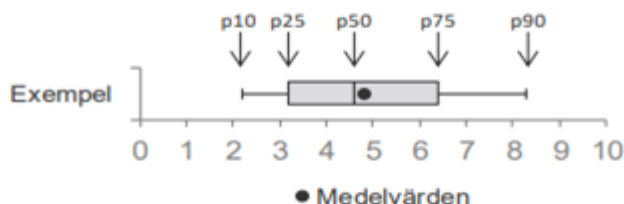
Verksamheten i förskoleklass

Förskoleklassen ingår i det systematiska kvalitetsarbetet som sker på hela skolan. Verksamheten har goda förutsättningar med hög andel legitimerade lärare, 87 procent, vilket är detsamma som

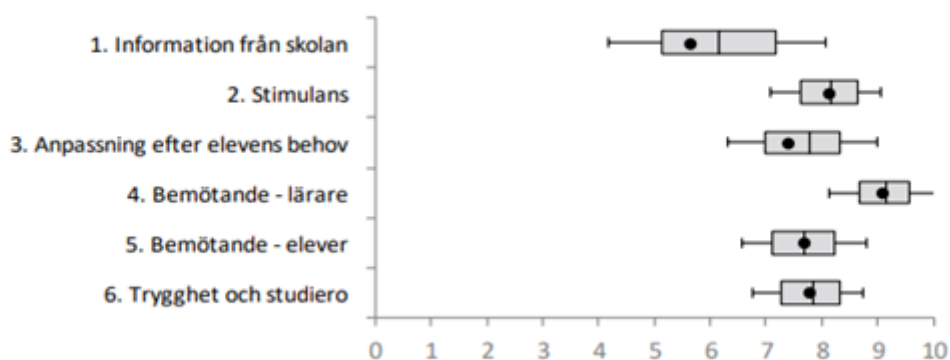
i riket. Personaltätheten är något lägre än i riket, 20,6 barn/lärare jämfört med 18,1 i riket.

Undervisningen i förskoleklass utgår från elevernas förkunskaper, den repeterar och bygger vidare på det som eleverna redan kan och är intresserade av. Eleverna har en positiv inställning till skolan och en vilja att lära. Några skolor uppger att det behövs fortsatt utveckling kring att utmana eleverna i både matematik och svenska, framför allt läsutveckling. Satsningen på språkutvecklande arbetssätt (SKUA) inom Nyanländas lärande har på många skolor även omfattat förskoleklasserna och representanter har deltagit på SKUA-mötena på skolan.

Under januari och februari skickade Skolinspektionen ut enkäter till vårdnadshavare i förskoleklass. Enkäten är indelad i olika frågor och vissa frågor är enstaka frågor medan andra frågor har man skapat kategorier/index av. För varje kategori/index redovisas spridningen för samtliga skolenheter i enkätomgången genom ett boxdiagram. Den 10:e percentilen är den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger under och 90:e percentilen den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger över. På motsvarande sätt uttolkas den nedre kvartilen (p25), medianen (p50) och den övre kvartilen (p75). Den svarta punkten visar medelvärdet för den aktuella huvudmannen. Svarsfrekvens för vårdnadshavare i undersökningen som helhet var 37 procent medan för Gävle kommun var det 38 procent.

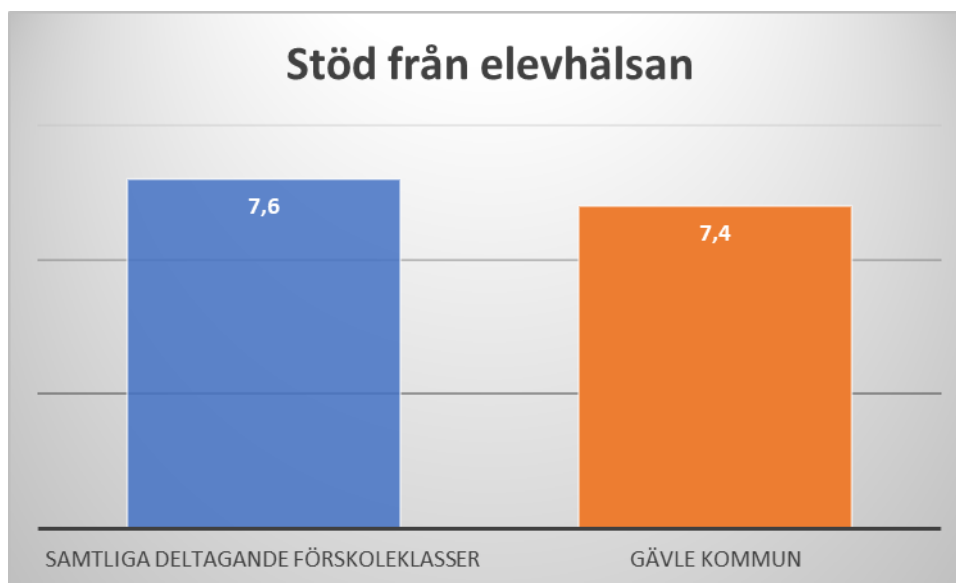
I enkäten till vårdnadshavarna med barn i förskoleklass finns sex kategorier, dessa är information från skolan, stimulans, anpassning efter elevens behov, bemötande lärare, bemötande elever samt trygghet och studiero. Gävle kommuns vårdnadshavare till barn i förskoleklass har skattat sina uppfattningar i likhet med medelvärdena när det gäller vårdnadshavare i samtliga förskoleklasser i undersökningen (se nedan).

Ytterligare analyser visar att Gävle kommun har ett index som är marginellt lägre, framför allt kategorin "Information från skolan", som även är den kategori som har lägst index i totalundersökningen. Vad gäller kategorin "Anpassningar efter elevens behov" har Gävle kommuns skolor något lägre skattningar jämfört med samtliga skolor. Inom kategorin är den fråga som vårdnadshavarna i Gävle har skattat lägst jämfört med samtliga skolor: "Tycker du att ditt barn får tillräckliga utmaningar för att utvecklas i skolarbetet?" Det går även att se att det är 20 procent av de vårdnadshavare som besvarat enkäten i Gävle som uttrycker att de inte vet,

vilket är en stor andel. Det är 3 procent som uppger att de inte anser att deras barn får tillräckliga utmaningar för att utvecklas i skolarbetet, vilket är samma andel som i hela undersökningen.

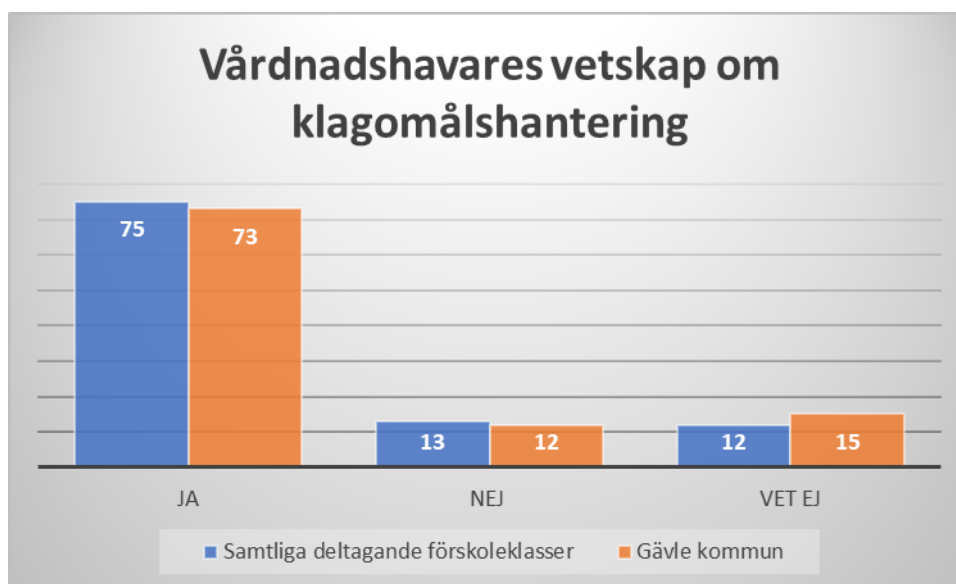
Vad gäller skolornas elevhälsa har vårdnadshavarna endast fått besvara en fråga, "Hur uppfattar du möjligheterna för eleverna att få stöd från elevhälsan (till exempel skolsköterska, kurator, specialpedagog eller skolpsykolog)?". Det är vanskligt att uttala sig om enskilda frågor, då enskilda frågor i sig kräver stor försiktighet i tolkningarna. Medelvärdet för samtliga skolor som deltar i undersökningen är 7,6 jämfört med Gävle kommuns medelvärde som är 7,4, se figur nedan. Vårdnadshavarna i Gävle skiljer sig inte åt från resterande svaranden nämnvärt.

Ytterligare analyser visar att vissa skolenheter inte har fått något resultat, då det varit för få svaranden. Av de som har svarat är det en skillnad på hur vårdnadshavarna upplever att de har möjligheter att få stöd av elevhälsan. Det som framgår i de fördjupande analyserna är att 44 procent av vårdnadshavarna från Gävle uppger att de inte vet hur stödet fungerar, jämfört med resterande tillfrågade skolor där 36 procent uppger att de inte vet. Något som bör betonas åter igen är att underlaget från vårdnadshavarna litet och det medför svårigheter med tolkning.

Vårdnadshavarna har även fått besvara en fråga om övergripande nöjdhet, "Hur nöjd är du med ditt barns skola?". Åter igen ligger svaren från vårdnadshavarna i paritet med resterande deltagande skolor. Det är 2 procent av vårdnadshavarna i Gävle kommun som uppger att de inte alls är nöjda med sitt barns skola, vilket går att sätta i kontrast till att 42 procent av vårdnadshavarna i Gävle kommun är helt och hållet nöjda med sina barns skola samt att 87 procent uppger att de är helt och hållet nöjda eller till stor del nöjda. I jämförelsematerialet med samtliga skolor är det också 87 procent som är helt och hållet nöjda eller till stor del nöjda med sina barns skolor.

I enkäten till vårdnadshavarna med sina barn i förskoleklass ställs även frågan "Känner du till att du kan vända dig till kommunen eller till den som driver den fristående/privata skolan om du skulle ha ett klagomål och är missnöjd med hur skolan hanterar detta?". Svaren är även här mycket lika resterande deltagande skolors svar. Det är 75 procent i samtliga deltagande förskoleklasser som uppger att de vet om detta, jämfört med Gävles 73 procent (se figur nedan).

Fritidshem

Fritidshemmet ingår i det systematiska kvalitetsarbetet som sker på hela skolan. Arbetet genomsyrar alla verksamheter och alla årskurser. Verksamheten har goda förutsättningar med hög andel fritidslärare/fritidspedagoger, 71 procent, vilket är betydligt högre än i riket, 39 procent. Även personaltäthet är god, 20,1 elever/heltidstjänst, även den högre än i riket (20,3). Detta gäller de kommunala fritidshemmen. Personaltätheten i fritidshemmen i de fristående skolorna i Gävle är betydligt lägre, 42,8 elever/heltidstjänst.

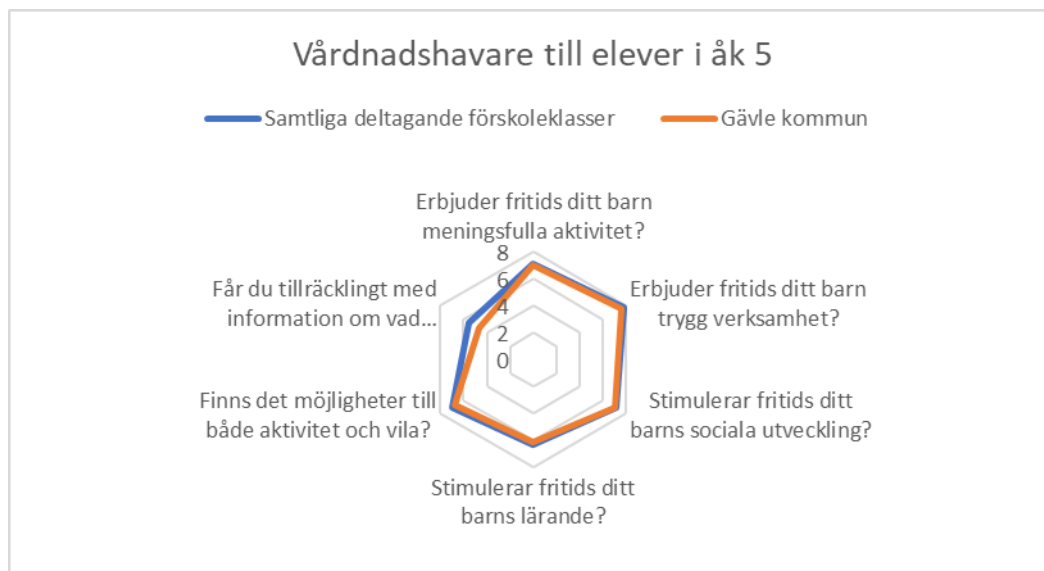
Under januari och februari genomförde Skolinspektionen en undersökning där de skickade enkäter till vårdnadshavare i förskoleklass och årskurs 5 och där inkluderas frågor om fritidshemmets verksamhet.

För vårdnadshavare med barn på fritids i förskoleklass skiljer sig resultaten endast marginellt jämfört med samtliga deltagande vårdnadshavare i undersökningen när det gäller samtliga frågor, utom en. Den fråga som utmärker sig med en större skillnad från resterande skolor, och vårdnadshavarna i Gävle skattar betydligt lägre jämfört med resterande skolorna i undersökningen, är frågan om man får tillräcklig information om vad som händer på fritids.

När det gäller de vårdnadshavare som besvarat enkäten utifrån att de har barn på fritids så är svarsfrekvensen i paritet med jämförelseskolorna, 26 procent jämfört med 27 procent. Även här är det marginella skillnader där Gävle kommuns vårdnadshavare skattar något lägre jämfört med andra skolor. Åter igen är det endast en fråga som verkligen utmärker sig och det är även här frågan om vårdnadshavarna upplever att de får information om vad som händer på fritids.

Det är den lägst skattade frågan av de 6 frågorna som behandlar fritids, både av vårdnadshavare i Gävle och när det gäller de andra skolorna.

Vårdnadshavare som har sina barn i grundskolan och fritids har ännu färre svar jämfört med förskoleklass och åk 5. Det är 21 procent som besvarat enkäten i Gävle att jämföra med 24 procent när det gäller de övriga deltagarna i undersökningen. Mönstret är annorlunda för dessa vårdnadshavare, då de har marginellt högre medelvärdet jämfört med övriga skolor. Ett värde som är betydligt högre är frågan om stimulans för barnets lärande och här har Gävle en betydligt högre skattning jämfört med samtliga skolor. Men även här finns en fråga som vårdnadshavarna skattar något lägre än övriga skolor, och åter en gång handlar det om tillräcklig information om vad som händer på fritids.

Sammantaget går det att se att det är en fråga som vårdnadshavare i Gävle skattar lägre jämfört med övriga skolor, oavsett om de kommer från förskoleklass, åk 5 eller grundskolan och det är frågan med tillräcklig information om vad som händer på fritids.

Grundskola

Uppföljning av resultaten i grundskolan har följt plan under vårterminen. I januari genomfördes resultatdialoger utifrån julbetygen, dialogen utgick från samma frågeställningar som tidigare samtalsamtal om resultat under läsåret 21/22. De utmaningar som framkom handlar bland annat om

fortsatt arbete med att utveckla bedömarkompetensen, bristen på vikarier, brist på behöriga lärare i framför allt matematik och de naturvetenskapliga ämnena samt hur skapa goda lärmiljöer när man tar emot många nya elever. Alla skolor beskrev också att pandemins påverkan blivit mer synlig; distans- och fjärrundervisningen vårterminen 2021, sjukfrånvaro för elever och lärare samt bristen på vikarier hade påverkat elevernas förutsättningar.

Under samtalen lyftes även behovet av stöd för att öka förutsättningarna för elevernas lärande. Stödet som efterfrågades var bland annat tillgång till inläsningstjänst; ökad bemanning/extra resurser; en bättre vikariehantering; rekrytering av legitimerade lärare i matematik och naturorienterande ämnen; extra stöd i de naturorienterande ämnena; rekrytering av specialpedagoger och speciallärare med inriktning läs- och skrivutveckling; riktat stöd till de elever som saknar behörighet i engelska, matematik samt svenska/svenska som andraspråk; ökad samverkan mellan skola, region och socialtjänst. Insatserna har varit olika utifrån skolornas olika förutsättningar.

Inläsningstjänst är upphandlat och skolorna har tillgång till det. Via Clockwork har ett antal medarbetare anställts på högstadieskolorna för att ytterligare stärka arbetet för att öka måluppfyllelsen, flera av dessa är legitimerade lärare. Alla skolenheter har individuella planer för eleverna och avstämningar sker kontinuerligt för att följa upp att åtgärder/aktiviteter ger effekt, om inte diskuterar elev och lärare förslag på nya åtgärder/aktiviteter i den individuella planen.

Arbetet med kraftigt förbättrade resultat fortsatte under hela vårterminen och för årskurs 8 och 9 erbjöds också sommarlovsskola. Pandemin har påverkat skolan under hela läsåret 21/22 och det fanns en oro att andelen elever i årskurs 9 med behörighet till ett nationellt program på gymnasiet skulle minska jämfört med 2021. När slutbetygen för årskurs 9 var satta var också andelen med behörighet till nationellt program något lägre än 2021. En progression hade skett från julbetyg till slutbetyg för fem av sju skolor. Arbetet med att varje skola har koll på varje elev genom att ha individuella planer för var och en har fortsatt och givit resultat i många fall. Det som utmanat är att för vissa elever visade det sig att distans- och fjärrundervisningen i årskurs 8 gjort att kunskaperna inte blivit tillräckligt väl förankrade. Repetition har behövts för att komma vidare i kunskapsutvecklingen. Flera av skolorna nådde inte upp till de mål de satt vad gäller behörigheten till nationella program, vilket innebar att sommarskolan blev extra viktig detta år.

Sommarskolan ger eleverna möjlighet till 50 timmars extra studier i ett eller flera ämnen och elever i årskurs 9 erbjuds prövning. Flera elever i årskurs 9 klarade sin prövning och efter sommarskolan var 85,15 % av eleverna i årskurs 9 behöriga till ett nationellt program, den högsta andelen på många år.

Nedan ses betygsutveckling samt prognoser per skola och totalt för kommunala skolor åk 9 läsåret 2021/22.

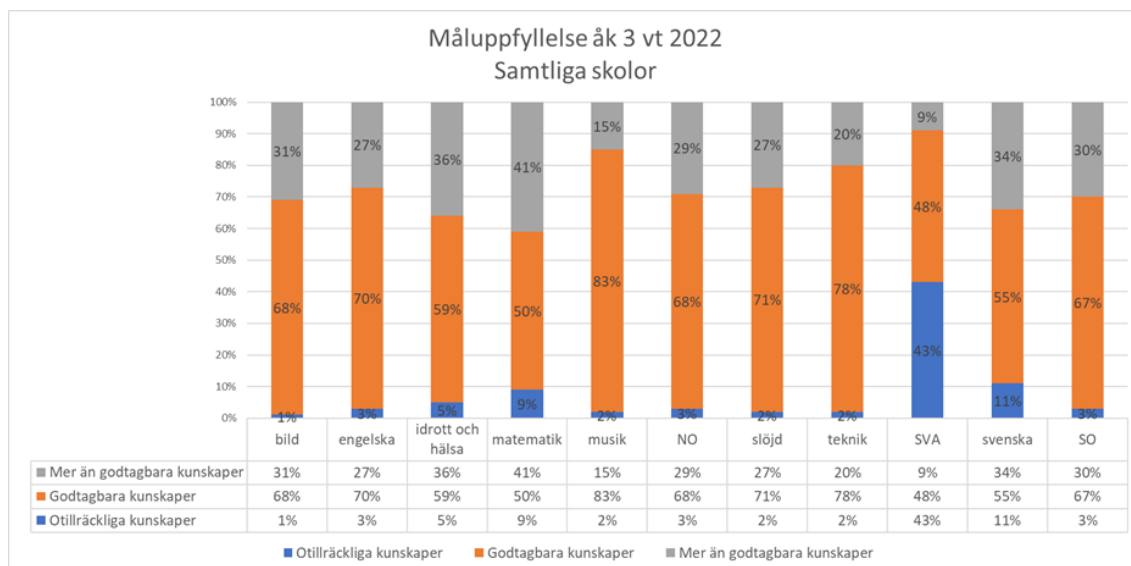
Skolenhet	Betyg åk 8 vt 21	Prognos julbetyg v 46	Julbetyg 211222	Prognos slutbetyg v 46	Prognos slutbetyg v 3	Prognos slutbetyg v 16	Slutbetyg uttag 13 juni	Slutbetyg efter sommarskolan
Bergby	77%	77%	77%	90%	90%	90%	74%	91,30%
Stigslund	82%	89%	87%	93%	93%	93%	94%	94,95%
St Sätra	43%	75%	57%	85%	80%	75%	68%	78,26%
Nynäs	64%	66%	65%	75%	72%	65%	72%	73,83%
Vallback	70%	80%	79 %	85%	87%	85%	83%	84,49%
Lillhagen	78%		80%	95%	84 %	86%	84%	85,96%
Sofiedal	85%	93%	89%	95 %	90%	89%	87%	89,33%
Snitt	72,44%		76,46%				82,1 % jmf med 2021 82,9 %. Efter sommarskola 83,7 %	85,18%

Nationella prov årskurs 3

De nationella ämnesproven för årskurs 3 genomfördes under vårterminen 2022. Jämförande statistik på nationell nivå kommer att publiceras i slutet av året. Jämförelser med Gävles resultat kommer att finnas i årsredovisningen. Statistiken för ämnesprovet i matematik visar på en liten förbättring jämfört med läsåret 2020/2021. Andelen elever som uppnått kravnivån i samtliga delprov ökade från 60 till 61 procent. I svenska och svenska som andraspråk sammanslaget uppnådde 62 procent kravnivån i samtliga delprov. Det senaste resultatet för Gävle läsåret 2020/21 låg andelen på 67 procent. Resultatet behöver analyseras ytterligare för att klargöra varför resultatet försämrats. Den statistiska sammanställningen visar dock att det är mycket stora skillnader mellan elever som följer kursplanen för svenska som andraspråk och kursplanen i svenska.

Måluppfyllelse samtliga ämnen årskurs 3

Samtliga kommunala skolor i Gävle dokumenterar elevernas måluppfyllelse för årskurs 1 - 5. Nedanstående diagram visar måluppfyllelsen för årskurs 3 (preliminära data)

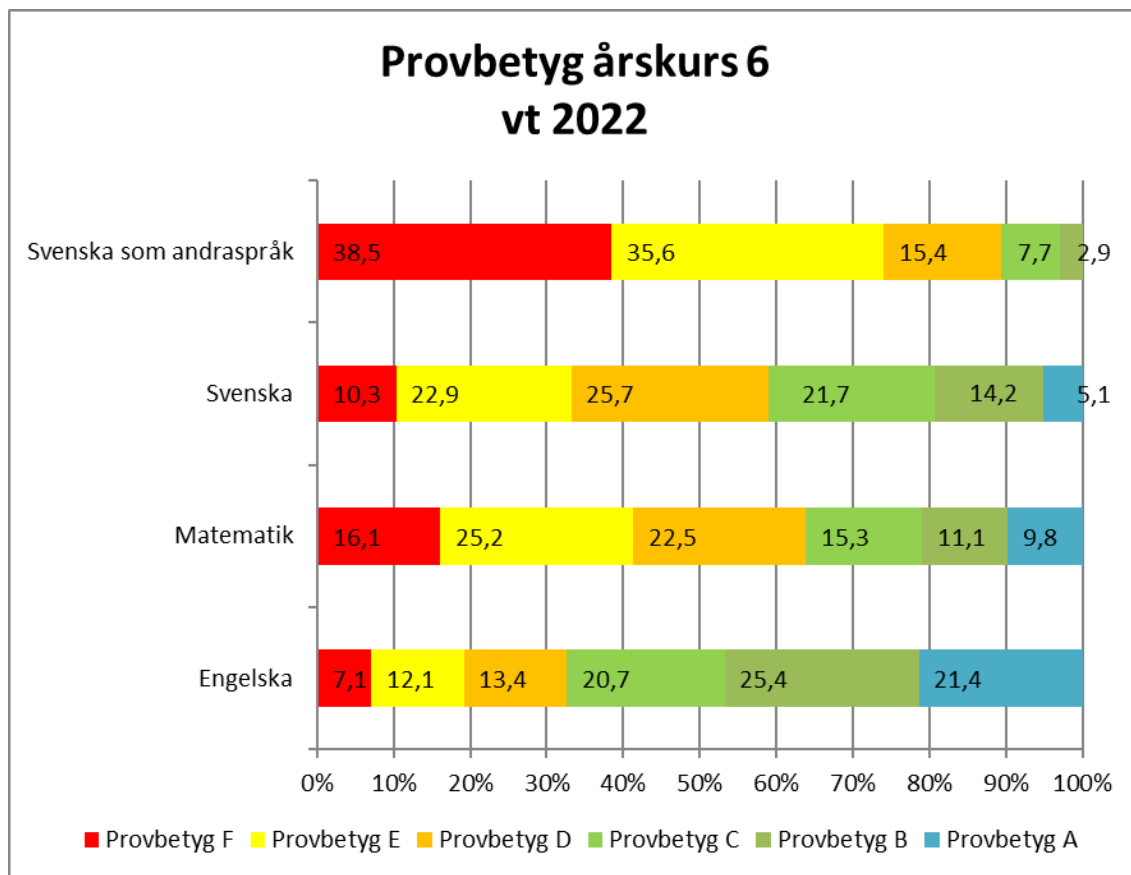
Den högsta måluppfyllelsen finns i bild, musik, slöjd och teknik. För dessa ämnen når nästan samtliga elever kunskapsmålen. Det ämne med lägst måluppfyllelse är svenska som andraspråk. Här når 57 procent av eleverna kunskapsmålen. Årets resultat i matematik visar att 91 procent av eleverna har uppnått kunskapskraven vilket är tre procentenheter bättre än föregående läsår. 41 procent av eleverna bedöms ha mer än godtagbara kunskaper. Det är en större andel pojkar som bedöms ha mer än godtagbara kunskaper. Resultatet ligger högre jämfört med föregående läsår. Ovanstående diagram visar att andelen elever som bedöms ha mer än godtagbara kunskaper ligger i spannet 9 - 41 procent beroende på ämne. Jämfört med tidigare läsår har andelen elever som fått bedömningen mer än godtagbara kunskaper ökat ytterligare. För 8 av ämnena har andelen ökat. Fortfarande finns betydande skillnader i bedömning för olika ämnen vid en jämförelse mellan skolorna. I matematik uppnår 100 procent av eleverna kunskapskraven på fyra skolor jämfört med 75 procent på den skola med lägst måluppfyllelse. Skillnaden är ännu större om andelen som har mer än godtagbara kunskaper jämförs. På två skolor bedöms inga eleverna ha mer än godtagbara kunskaper jämfört med en skola där 75 procent av eleverna uppges ha mer än godtagbara kunskaper. Skolornas arbete för att utveckla bedömarkompetensen behöver därför fortsätta.

Nationella prov årskurs 6

Efter två års uppehåll har nationella prov åter genomförts i årskurs 6. Nationell statistik kommer att publiceras för ämnesproven i engelska, matematik och svenska i slutet av året.

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 6 2022 för svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för

betygen F-A.

Sammanställningen visar att det finns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad är att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierar mellan olika ämnen. I engelska har en hög andel av eleverna uppnått de högsta provbetygen. Det senaste resultatet för Gävle är från vårterminen 2019. En jämförelse med årets ämnesprov visar att provresultatet är lägre i svenska och svenska som andraspråk. I båda ämnena har andelen med provbetyg F ökat. I matematik är skillnaden liten. I engelska har däremot resultatet förbättrats. Andelen med de högsta provbetygen har ökat samtidigt som andelen elever med provbetyg F minskat. Årets resultat visar att i engelska har flickor och pojkar samma resultat. Även i matematik är skillnaden mellan könen liten. Där har pojkarna ett något högre resultat. I svenska och svenska som andraspråk däremot har flickorna betydligt högre resultat. Elever som inte har deltagit på samtliga delprov finns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever finns dock med i underlaget för terminsbetyget. Man behöver därför analysera bortfallet för ämnesprovet vid en jämförelse. Bortfallet är minst för matematik och störst i svenska som andraspråk.

Betygsresultat årskurs 6

Preliminär statistik från vårterminen 2022 i årskurs 6 visar att det är totalt 68,1 procent av eleverna som uppnått godkända betyg (A-E) i samtliga lästa ämnen; 70,8 procent av flickorna och 65,7 procent av pojkarna. Statistiken för vårterminen 2021 visade att 72,8 procent av eleverna uppnått godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen; 74,0 procent av flickorna och 71,7 procent av pojkarna. Resultatet 2021 hade då förbättrats kraftigt från året innan (2020). Årets nedgång innebär att resultatet nu ligger något högre än 2020. Resultatet har försämrats betydligt mer för pojkar än för flickor.

Variationen i andelen som erhållit godkända betyg i samtliga ämnen är betydande mellan olika skolor, den ligger mellan 86,8 – 21,8 procent. Variationen är ännu större om enbart flickor jämförs. Här ligger skillnaden mellan 100 - 9,1 procent för högsta respektive lägsta resultat.

En jämförelse med betygsresultatet från föregående läsår visar på en försämring i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Andelen elever med minst godkända betyg i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk har minskat från 79,7 till 75,5 procent. Pojkarna har försämrat resultatet betydligt mer än flickorna. Andelen flickor med minst godkända betyg är 78,2 procent jämfört med pojkarnas 73,1 procent.

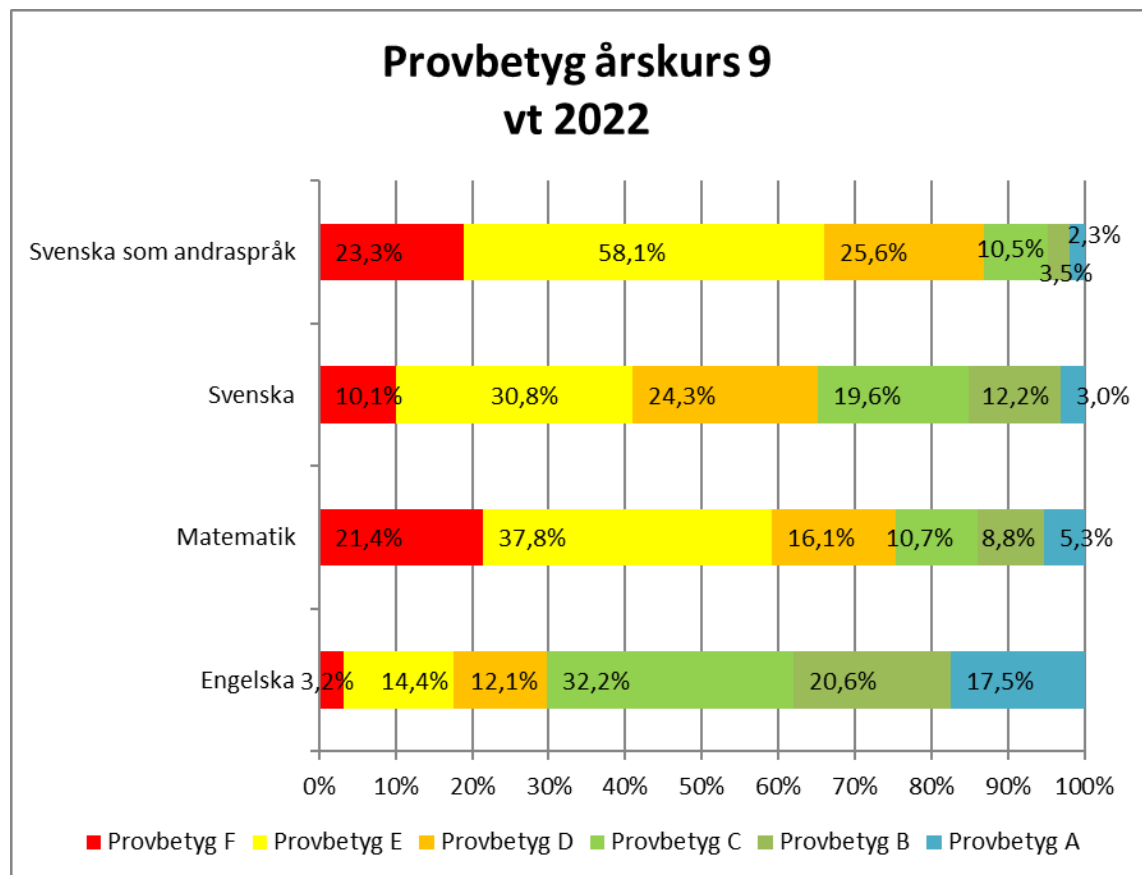
Det totala meritvärdet har sjunkit från 225,2 till 220,2.

I årskurs 6 uppnår pojkarna 88 procent av flickornas resultat. Jämfört med föregående läsår ligger skillnaden mellan könen på samma nivå. I idrott och hälsa har pojkarna något högre resultat. I övriga ämnen har flickorna bättre betygsresultat. Skillnaden mellan könen är störst i svenska som andraspråk, svenska och bild. Vid en analys av samtliga satta betyg så har det skett en ökning av andelen elever med betyget F samtidigt som andelen elever med betyg A har minskat något.

Nationella prov årskurs 9

Efter två års uppehåll har nationella prov åter genomförts i årskurs 9. Nationell statistik kommer att publiceras i slutet av året.

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 9 2022 för svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för betygen F-A.

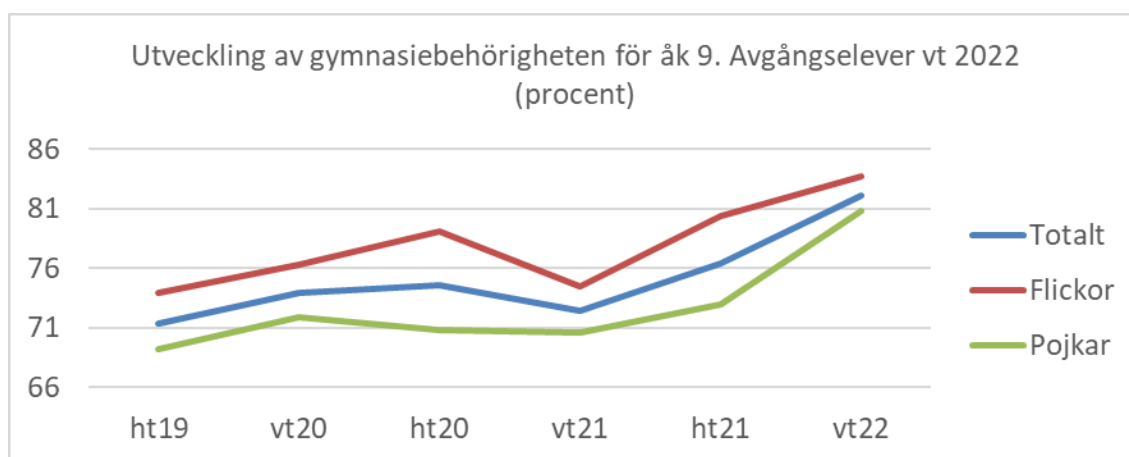
Sammanställningen visar att det finns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad är att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierar mellan olika ämnen. I engelska har en hög andel av eleverna uppnått de högsta provbetygen. Det senaste resultatet för Gävle är från vårterminen 2019. En jämförelse med årets ämnesprov visar att provresultatet är lägre i svenska. Andelen elever med provbetyg F har ökat markant. I engelska, matematik och svenska som andraspråk har däremot andelen F minskat. För dessa ämnen har andelen med de högsta provbetygen har ökat samtidigt som andelen elever med provbetyg F minskat. Årets resultat visar att i matematik har flickor och pojkar samma resultat. Även i engelska är

skillnaden mellan könen liten. Flickorna har något högre resultat. I svenska och svenska som andraspråk däremot har flickorna betydligt högre resultat. Elever som inte har deltagit på samtliga delprov finns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever finns dock med i underlaget för terminsbetyget. Man behöver därför analysera bortfallet för ämnesprovet vid en jämförelse. Bortfallet är minst för matematik och störst i svenska som andraspråk.

Betygsresultat årskurs 9

Preliminär nationell statistik från våren 2022 på riksnivå kommer att publiceras i slutet av september. Jämförelser och analyser med Gävles resultat kommer att finnas med i årsredovisningen. Den preliminära statistiken för gymnasiebehörighet var vid terminsslutet 82,1 procent för Gävles kommunala skolor.

Nedanstående diagram visar utvecklingen av gymnasiebehörigheten för året avgångselever i årskurs 9.

Vid höstterminen 2021 var skillnaden mellan könen 4,0 procentenheter. I slutbetyget 2022 hade skillnaden minskat till 2,9 procentenheter. Värt att notera är att flickorna försämrar resultatet i årskurs 8 medan pojkarna ligger kvar på samma nivå. Flickornas försämring under årskurs 8 är ovanligt stor för denna årskull.

Sommarskola

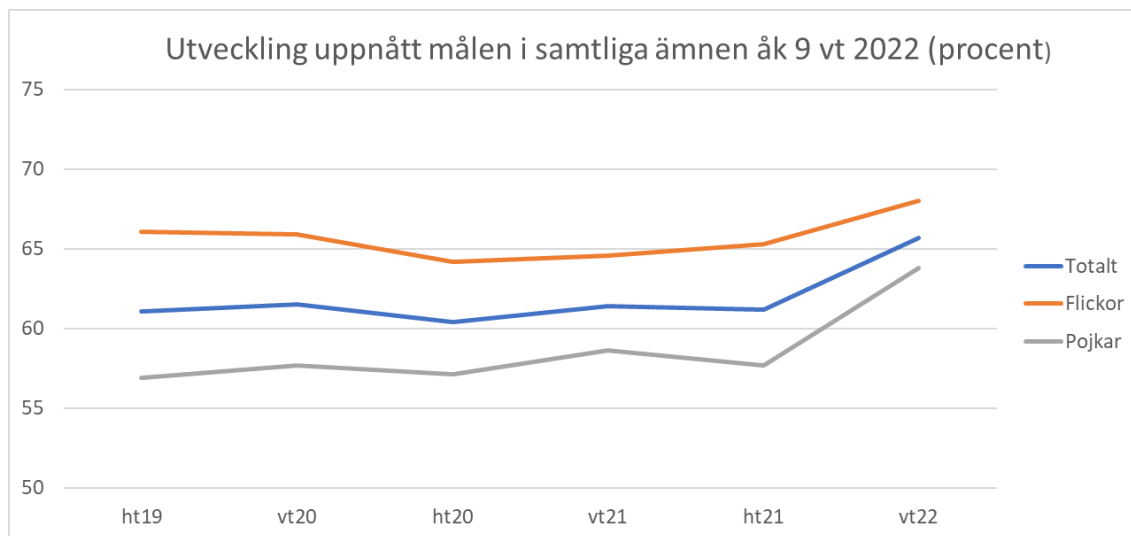
Grundskolans sommarskola har vänt sig till elever i årskurs 8 och 9. Sommarskolan pågick mellan 13 – 23 juni och gav elever en möjlighet att utveckla sina förmågor och färdigheter för att nå kunskapskraven. På plats fanns, förutom lärare, också gymnasieelever som har som sommarjobb att hjälpa till med undervisningen.

Sommarskolan innebär cirka 50 timmars studier vilket motsvarar mycket tid i enskilda ämnen. Efter genomgången sommarskola fick ytterligare 20 elever gymnasiebehörighet. Det innebär att andelen elever med gymnasiebehörighet ökade till 85,2 procent. I dagsläget sker ingen rapportering till SCB av betygsresultatet efter genomförd sommarskola. Det resultat som kommer att finnas i den officiella statistiken är den som är inrapporterad direkt vid terminsslutet.

Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen ligger betydligt lägre i år jämfört med föregående läsår, 65,9 procent jämfört med 69,9 procent. Andelen elever med fullständiga betyg ligger nu på samma nivå som läsåren 2014/15 och 2015/16. Hela försämringen förklaras av pojkarnas försämrade resultat. Flickorna ligger kvar på samma nivå som föregående läsår. Även andelen elever som saknar godkänt betyg i ett ämne har förändrats markant. Andelen elever som saknar godkänt betyg i ett ämne har ökat från 5,6 procent till 10,8 procent. Några skolor har ökat andelen kraftigt medan andra skolor ligger kvar på föregående års värden. På klassnivå ligger andelen mellan 0 och 26 procent. Andelen flickor är något högre än andelen pojkar. Preliminär statistik på nationell nivå saknas ännu.

Nedanstående diagram visar utvecklingen av andelen elever som uppnått målen i samtliga

ämnen för året avgångselever i årskurs 9.

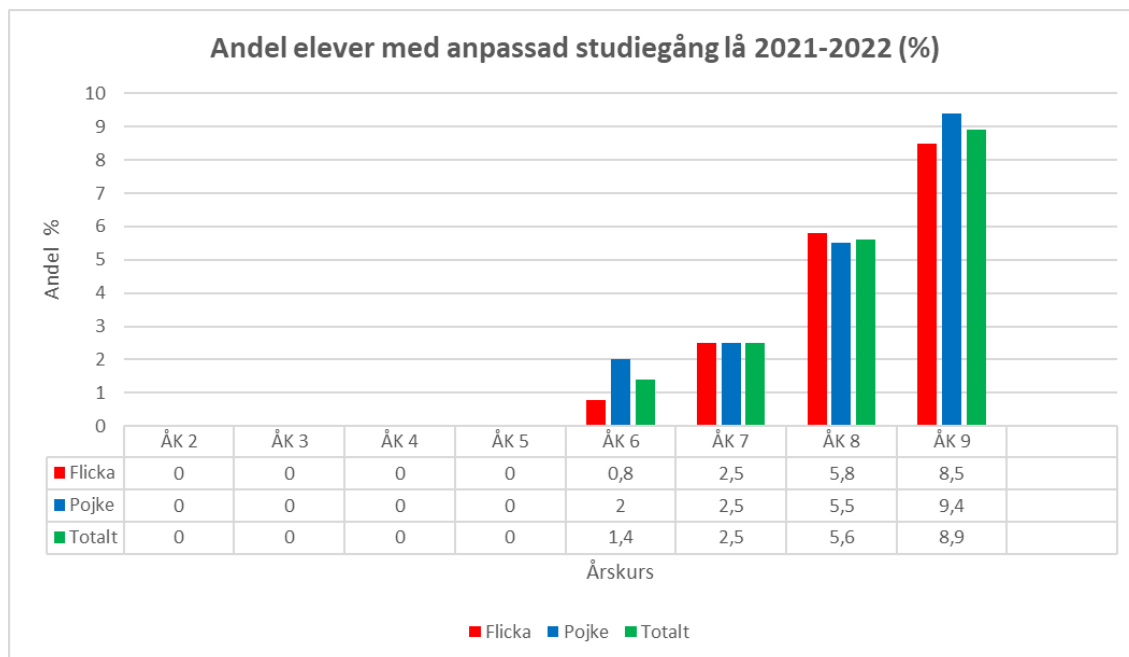

En analys av resultatet visar att det är en påfallande stor skillnad i elevsammansättningen jämfört med föregående läsår. Läsåret 2020/21 var andelen flickor något större än andelen pojkar. Detta läsår är det en tydligt högre andel pojkar. Eftersom pojkarnas resultat försämrats kraftigt får det en större negativ effekt på totalresultatet än om könsfördelningen hade varit lika. Under flera läsår minskade andelen elever som endast saknade ett godkänt betyg. Den stora ökningen detta läsår behöver analyseras ytterligare. Ett viktigt forum för detta är resultatuppföljningar som huvudmannen gör fortlöpande under läsåret.

Jämfört med riket har meritvärdet i Gävle inte utvecklats lika positivt som andelen elever med gymnasiebehörighet. I år har pojkarnas resultat försämrats. Men samtidigt har flickornas meritvärde förbättrats. Sammantaget blir resultatet i stort sett oförändrat jämfört med föregående år.

En bidragande orsak till ett lägre meritvärde är att andelen elever med anpassad studiegång fortfarande är hög i Gävle. Andelen elever med anpassad studiegång i årskurs 9 ligger nästan på 9 procent för läsåret 2021/2022. Har en elev anpassad studiegång innebär det i princip att eleven inte kan uppnå kunskapskraven i samtliga ämnen. Andelen elever med anpassad studiegång i årskurs 9 ligger kvar på samma nivå jämfört med föregående läsår. Den nationella statistiken för läsåret 2021/22 visar att andelen elever i årskurs 9 med anpassad studiegång är 4,2 procent.

Andelen elever med anpassad studiegång ökar avsevärt med stigande ålder. Nedanstående diagram visar andelen registrerade elever i Gävle läsåret 2021/2022 med anpassad studiegång uppdelad på årskurs och kön. Även dessa resultat analyseras vidare i huvudmannens resultatdialoger med skolorna.

Åtgärdsprogram årskurs 9

Lsåret 2021/22 var andelen elever med registrerade åtgärdsprogram i Gävles kommunala skolor 15 procent. Andelen för pojkar 17 procent och andelen för flickor 13 procent. Vid en jämförelse av elever som följer kursplanen i svenska respektive kursplanen i svenska som andraspråk är andelen åtgärdsprogram 14 procent respektive 19 procent. När eleverna i särskilda undervisningsgrupper räknas bort finns ändå betydande skillnader mellan de olika skolorna. Den skola som har den lägsta andelen ligger på drygt 4 procent, den med högst andel 25 procent. Jämfört med den nationella statistiken för läsåret 2021/22 är andelen elever med åtgärdsprogram i årskurs 9 betydligt högre i Gävle. På nationell nivå har 8,9 procent av eleverna i årskurs 9 åtgärdsprogram. Resultatet analyseras vidare.

Variation i resultat mellan skolor och klasser i Gävle

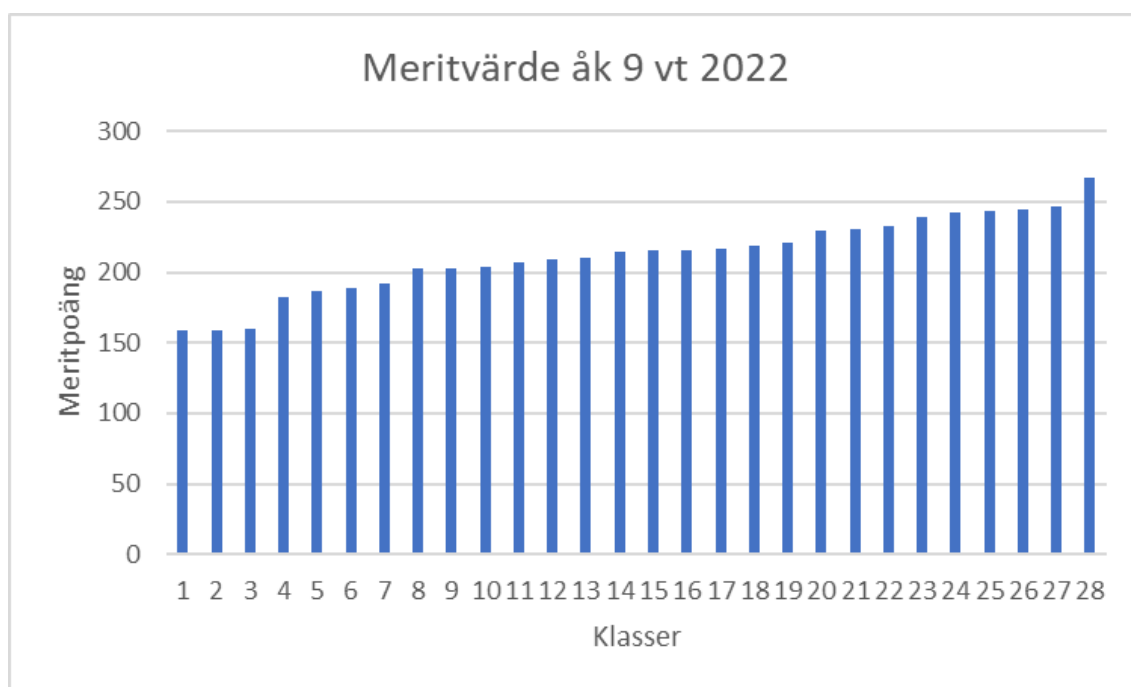
På nationell nivå har skillnaden i resultat mellan olika skolor ökat. År 2000 var skillnaden i meritvärde mellan de högst respektive lägst presterande skolorna drygt 40 poäng. Den skillnaden har sedan ökat kontinuerligt och var år 2016 cirka 65 poäng.

Nedanstående diagram visar utvecklingen i Gävle för de kommunala skolorna.

Över tid har skillnaden i Gävle mellan olika skolor har minskat. Under tidsperioden har rektorsområdenas upptagningsområden förändrats för att motverka skolsegregationen. Skolverkets analyser visar även att resultatskillnaden mellan olika klasser har ökat under tidsperioden 2004-2016. För Gävles kommunala skolor finns fortfarande en stor skillnad mellan olika klasser i betygsresultat. I år är skillnaden i resultat 108 meritvärdespoäng mellan klassen med högsta respektive lägsta resultat.

Nedanstående diagram visar spridningen i meritvärdet för samtliga 28 avgångsklasser i årskurs 9 våren 2022. Resultatet för elever i särskilda undervisningsgrupper finns inte med i presentationen.

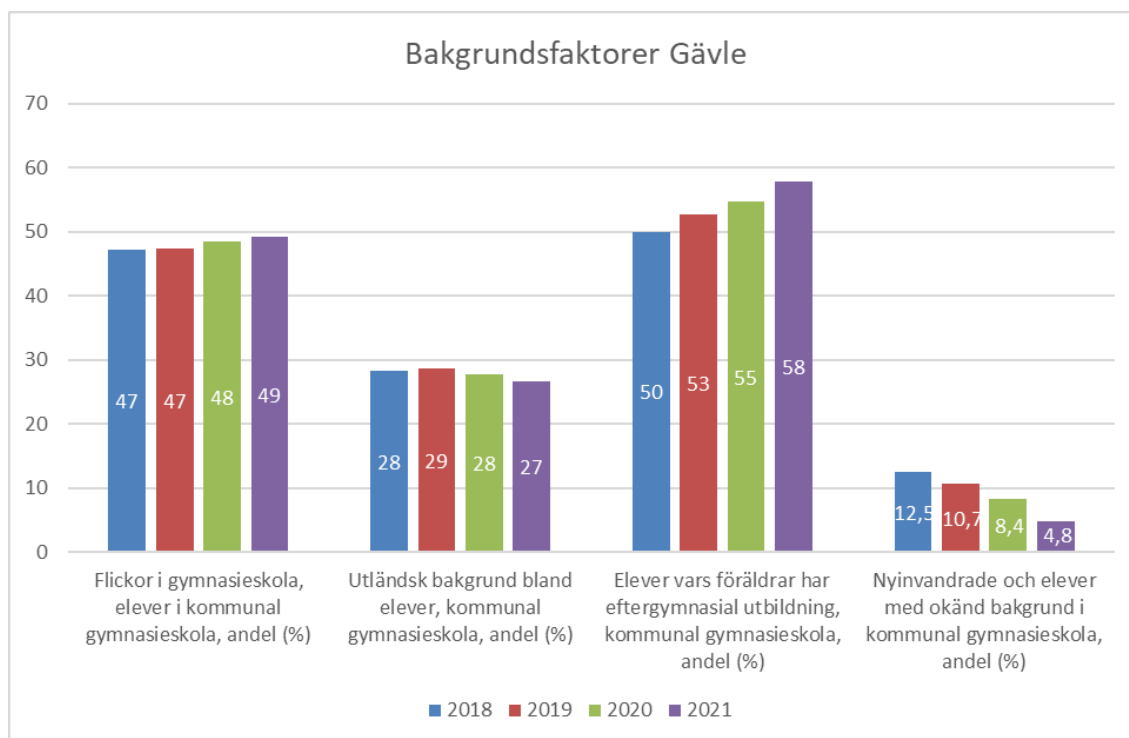
Forskningen har visat att den socioekonomiska bakgrunden har en stor betydelse för en elevs skolresultat. Analyserna av socioekonomiska bakgrundsvariabler från register visar att elevernas

socioekonomiska bakgrund har fått större betydelse för betygsresultaten i årskurs 9, en ökning som startade någon gång i slutet av 00-talet. Några hypoteser som framlagts är att skolan inte förmår att stödja elever med sämre förutsättningar lika bra som tidigare. Den andra möjliga orsaken är att elevernas förutsättningar, som de har med sig hemifrån, har blivit mer olikartade och gjort det kompensatoriska uppdraget svårare. De longitudinella uppföljningarna av klasser som huvudmannen i Gävle har genomfört visar på stora skillnader i klassernas elevomsättning under högstadietiden. Uppföljningarna visar att i de klasser som har stor elevomsättning påverkas studieresultatet negativt. Det är därför viktigt att fortsätta det utvecklingsarbete som finns kring överlämningar som finns för både kommunala och fristående skolor i kommunen. Särskilt viktig är att säkra att dokumentationen för elever som har behov av särskilt stöd blir tillgänglig vid byte av skola. En annan av huvudmannens uppföljningar har visat att klassbildningen i årskurs 7 kan vara betydelsefull för resultatutvecklingen i klassen.

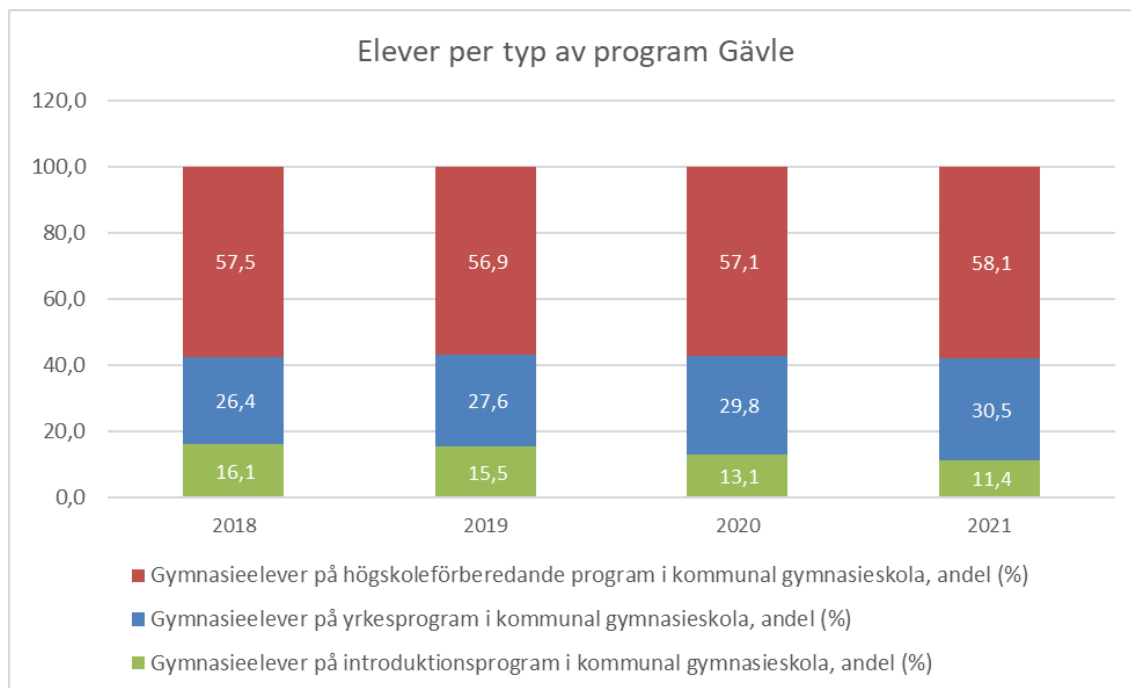
Gymnasieskolan, särskolan

Analys av ändrade förutsättningar och resultatutvecklingen i Gymnasieskolan

Antalet elever i Gävles kommunala gymnasieskolor har minskat med 81 elever från 2018 till 2021 och var 15 oktober 2021 3345. Under perioden har andelen flickor åter ökat till 49 procent. Andelen elever med utländsk bakgrund, 27 procent varierar något men är relativt konstant. Andelen nyinvandrade elever minskar stadigt i takt med att det relativt stora antal, främst pojkar, som anlände framför allt under 2016 nu gått ut gymnasiet. Andelen föräldrar med eftergymnasial utbildning som sedan 2012 varit konstant ökar kraftigt från 2019.

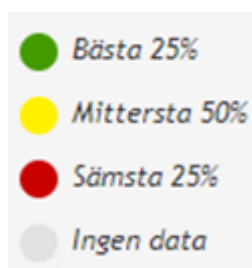

Samtidigt med utvecklingen ovan minskar andelen elever på introduktionsprogram kraftigt och är nu nere på samma nivå som 2014. I stället ökar andelen på yrkesprogram.

I tabellen nedan åskådliggörs ett antal nyckeltal för Gävles kommunala gymnasieskolor dels med färgkodning där resultatet är grönt om det ligger inom de 25 bäst placerade kommunerna, dels med minidiagram som visar trenden. Högre värden är positivt för alla nyckeltalen och alla kurvor pekar åt rätt håll. Det gäller särskilt andelen gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program samt utvecklingen av examen och behörighet på yrkesprogrammen.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	67,8	69,3	67,2	69,6				
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%), avvikelse från modellberäknat värde	2,0	4,3	4,0	4,2				
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, kommunala skolor	14,3	14,3	14,4	14,6				
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	78,4	78,7	79,6	81,1				
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%)	21,2	20,3	19,5	24,7				
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	78,6	78,7	79,8	81,5				
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%)	69,5	72,4	74,2	78,2				
Gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program, kommunala skolor, andel (%)	14,0	25,0	22,0	34,0				

Analysdata hämtade från Kolada

Arbete med kraftigt förbättrade resultat

Arbete med kraftigt förbättrade resultat har fortsatt även under vårterminen. Vårterminen avslutades med att erbjuda sommarskola på de tre gymnasieskolorna. Eleverna i årskurs 1 och 2 fokuserade främst på sina gymnasiegemensamma ämnen och en del av eleverna i årskurs 3 förlängde sina kurser. Sommarskolans resultat visar att många elever valde att läsa matematikkurser och många av eleverna fick E eller högre betyg i kurserna. I årskurs 3 var det sammanlagt 22 elever som fick gymnasieexamen efter avslutad sommarskola. Det var ett mycket gott resultat från sommarskolan.

Pandemin har påverkat arbetet i gymnasieskolan under läsåret och det fanns en oro att eleverna inte skulle nå sina mål och få en gymnasieexamen. Arbetet med att följa upp varje elev har fortsatt och har gett resultat i många fall. Eleverna i årskurs 3 har haft en lång period av fjärr- och distansundervisning under sin gymnasietid vilket påverkat deras lärande. Frånvaron hos elever och personal har varit högre, vilket har påverkat undervisningen med bland annat förskjutet APL för vissa yrkesprogram. Till detta tillkommer flertalet omställningar i verksamheten utifrån nya rekommendationer om restriktioner. Elever och lärare samt övrig personal på skolorna har gjort ett mycket bra arbete utifrån dessa förutsättningar. Skolorna har erbjudit stöd till eleverna på individ- och gruppnivå och anpassat till elevernas program och kurser utifrån behov. Det kan konstateras att många av eleverna som har tagit emot stöd och hjälp har lyckats nå sina mål.

På Polhemskolan har tre av yrkesprogrammen; Industritekniska programmet, Ventilation och fastighetsprogrammet samt Hantverksprogrammet visat på kraftigt förbättrade resultat. Alla avgångselever på dessa tre program når gymnasieexamen. Gemensamma framgångsfaktorer på Polhemskolans yrkesprogram:

Ett systematiskt elevhälsoarbete med EHT, elevhälsoteam, och PEHT, personalelevhälsoteam, som givit god överblick och möjlighet att fånga upp eleverna innan svårigheterna har blivit för stora. Mötesstrukturen och systematiken har också förenklats det dagliga arbetet inför elevkonferenser, utvecklingssamtal, mentorsamtal med elev och vårdnadshavare. Varje månad har programmen haft en elevhälsocheck där de följt upp elevernas mående samt hur det går i de olika kurserna via klasscheckar samt frånvarokoll i varje klass med sin mentor. Därefter har mentor lyft sina frågor vidare till EHT och PEHT. Arbetslagen har delat dokumentation gällande behov av anpassningar för att lära av varandra och hjälpas åt. I möten kring elevhälsoarbetet har det varit fokus på det som fungerar.

Gemensam stödttid för alla lärare och alla elever på Polhemsskolan. Det har förenklats för både lärare och elever att hitta tid att ta igen undervisning och chans till mer hjälp av läraren. Det har varit uppskattat av elever och personal.

Att skapa goda relationer under introduktionsdagar, mentorstid och i klassrumssituationer där eleverna ofta samarbetar i de praktiska och teoretiska ämnena. Ett nära mentorskap leder till att rätt grupp- och individanpassningar har kunnat sättas in för att varje elev ska kunna nå sin utvecklingspotential.

Nära samarbete med branschen där man strävar efter samverkan, entreprenörsanda och professionalism. Ger bra möjligheter att hitta passande APL-platser till eleverna. Elever som ångrat sitt yrkesval men vill gå klart gymnasiet kan göra APL inom andra serviceyrken där service och bemötande ingår.

På Vasaskolan kan de konstateras goda resultat under året kring arbete med preparandkurs 1 c och 2c i matematik. Eleverna som deltagit i preparandkursen har fått undervisning två pass i veckan utöver ordinarie lektioner i matematik. Det ena passet har använts till att i förväg behandla delar i det centrala innehållet på en grundläggande nivå, eleven skulle få en förståelse och möjlighet att befästa kunskapen innan det presenteras för hela klassen. Det andra passet har använts till att undervisa i grundläggande taluppfattning och områden som lärarkåren av erfarenhet vet att eleverna har svårt med. Nästan samtliga elever som deltagit i preparandkursen fick minst E både i nationella prov och på kursen.

På Borgarskolan har samhällsvetenskapliga programmet visat på kraftigt förbättrade resultat. Framgångsfaktorerna på programmet är:

- Elevnära relationellt arbete med närvaro – elevernas eventuella frånvaro har uppmärksammats från dag ett av biträdande rektor och mentor som tagit kontakt, elevhälsoteamet har kopplats in vid behov och motiverande samtal med studie- och yrkesvägledare, mentor och biträdande rektor har genomförts,
- Elevnära relationellt arbete med måluppfyllelse, mentor har följt upp eleverna kontinuerligt, hur det går i de olika kurserna. Skolan har erbjudit stöd i olika kurser och eleverna har tagit emot stödet. Elevhälsoteamet har stöttat eleverna utifrån deras behov,
- Mentorers och undervisande lärares engagemang och höga förväntningar på eleverna,
- Kontinuitet i arbetsgruppen och ledningen för samhällsvetenskapliga programmet har bidragit till ett tätt samarbete med fokus på vad som är bäst för eleverna.

IM-organisationen arbetar för att förtydliga och möjliggöra för eleverna att komma vidare. Utgångspunkten är IM-planen, där studierna planeras med varje elev individuellt. Elevernas resultat mäts utifrån de elever som förväntas avsluta IM under läsåret och inte hela elevgruppen på IM. Arbetet har varit lyckat med god genomströmning och resultat då flertal elever får betyg och kan gå vidare till nationellt program, arbete eller andra studier. Måluppfyllelsen på IMAC, individuellt alternativ, är god - 84 procent av eleverna har gått vidare till andra program och utbildningar. Många har blivit fullt behöriga till nationella program, andra har övergått till IMV, vilket för eleverna har varit en framgång.

IMY, yrkesintroduktion med yrkespaket, har ett gott resultat. Alla elever på yrkespaketet inom Vård och omsorg är i arbete och 80 procent av eleverna på yrkespaketet inom Fordon- och transportprogrammet har blivit anställningsbara.

Sammanlagt resultat för gymnasieskolan samt jämförelser med riket presenteras i årsredovisningen.

Gymnasiesärskolan

Inom gymnasiesärskolans nationella program utgår resultaten från att eleverna ska förbereda sig till kvalificerade arbetsuppgifter. Eleverna läser inte emot en gymnasieexamen, de ska ut på en arbetsmarknad. Inriktningen har varit att gå från omsorg till utbildning av eleverna på yrkesprogrammen inom gymnasiesärskolans nationella program. Under läsåret 2021/22 har en av förstelärarna på gymnasiesärskolan haft uppdrag att arbeta för ökad anställningsbarhet efter avslutad gymnasiesärskoleutbildning.

Lsåret 2021/22 var det 17 elever från nationella program som tog studenten. Genom intensivt arbete av studie- och yrkesvägledare, yrkeslärare och andra professioner i sarskolan är trenden positiv jämfört med tidigare läsår, då fler elever får anställning i någon form. Tydliggörande av fungerande APL-platser och inriktningen att alla elever ska genomföra APL är en av orsakerna till ökad anställningsbarhet.

På gymnasiesärskolans individuella program arbetar eleverna utifrån 6 ämnesområden. Pedagogerna gör en planering för elevernas 4 år där alla ämnesdelar ska finnas med. Under läsåret har det gjorts insatser i lärargruppen för att öka medvetenheten om vikten av fokus på undervisning för elever som läser ämnesområden. För eleverna som avslutade sin utbildning på det individuella programmet är det fler elever som når fördjupade kunskaper det här året jämfört med året innan. 9 elever tog student på det individuella programmet och vid vår uppföljning på höstterminen är 8 av 9 elever i sysselsättning.

Resultatdialoger

Inom gymnasieutbildningarna och sarskolan fortsätter resultatdialogerna i mixade grupper för att dela goda exempel och ge möjlighet att lära av varandra. Fokus är på kärnuppdraget, underlag är rapporter från de diskussioner som genomförs av biträdande rektorer med arbetslag och ämneslag innan resultatdialog. Till resultatdialogerna har respektive skolledningen tillsammans med förstelärare, programlagsledare lyft sina framgångsfaktorer och utvecklingsområden. De mixade grupperna ger goda möjligheter till bra diskussioner och input, där verksamheten belyses med andra "glasögon" som kan bidra till att stärka det positiva samt stärka utvecklingsarbetet framåt.

Höstens uppföljning av resultaten sker på individnivå på skolorna. Inför utvecklingssamtalen

arrangeras klasskonferenser för att få en samlad bild över hur det ser ut på respektive program. Rektorerna rapporterar kontinuerligt till verksamhetschef hur arbetet fortlöper.

SKUtA på gymnasieskolan

SKUtA-arbetet (se tidigare delår/årsredovisningar för information om SKUtA) tillsammans med Högskolan Dalarna har avslutats. Det skedde i tre steg; första steget innebar att förstelärarna i respektive lärgrupp tillsammans med handledare från Högskolan Dalarna berättade om sitt utvecklingsarbete, ”loop”, och lärdomar utifrån det. Andra steget var att förstelärarna berättade för sitt arbetslag/ämneslag om utvecklingsarbetet. Sista steget var en gemensam avslutning med inbjudna från utbildningsnämnden, sektorns ledningsgrupp samt skolledare från gymnasieutbildningarna. Under avslutningen berättade några av förstelärare om utvecklingsarbetet tillsammans med Högskolan Dalarna.

Arbetet med SKUtA har givit insikter kring det gemensamma utvecklingsarbetet och hur det kan organiseras i framtiden. SKUtA-arbetet har lett till att förstelärarnas intresse för att utveckla det kollegiala arbetet har ökat. Ett behov av nätverk mellan våra förstelärare på olika program och skolor har fångats upp och ett digitalt nätverk ska upprättas. Nätverket ska till en början ge förstelärarna möjlighet att dela med sig av goda exempel.

Andra yrkeskompetenser för att avlasta lärare

Inom Utbildning Gävles förskolor och skolor är andelen legitimerade lärare högre än (förskola och fritidshem) eller i paritet med riket. Det finns därmed inga större strukturella problem med brist på legitimerade lärare i dagsläget. För att förebygga och på sikt säkerställa att alla elever ska få sin undervisning av legitimerade lärare, pågår ett arbete med att utveckla organisation och arbetssätt samt att se över vilka kompletterande kompetenser som kan avlasta legitimerade lärare. Utbildningsnämnden beslutade i internbudget 2022 att avsätta 15 miljoner kronor för att stärka upp verksamheten med kompletterande kompetenser under tre år, med start 2022. Dessa medel ska användas inom grundskolan och gymnasieskolan för att rekrytera andra kompetenser som kan avlasta lärare, så att de kan ägna mer tid åt undervisning och de uppgifter som hör till undervisningen.

För mer information om verksamheternas insatser, se under uppföljning av politiska uppdrag punkt 4.1.

Nyanländas lärande

Skolverkets riktade insatser för nyanländas lärande har pågått i snart två läsår. Gävle kommun har olika insatser med rubrikerna Övergångar, Bygga svenska, Individuell studieplan, Förstärkt studie- och yrkesvägledning (SYV), Måluppfyllelse svenska som andraspråk (sva), Implementering och organisation av undervisning kring sva samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). Skolverksprojektet slutredovisades 31 augusti 2022.

Skolverket har efter begäran från Gävle kommun beslutat att återstående medel i projektet disponeras under ytterligare ett halvår så att tre av de riktade insatserna kan kompletteras. Anledningen till Gävle kommuns begäran kan i stort sett förklaras av pandemieffekter.

Insatser som kommer att fortsätta under hösten är SKUA, där nätverk ska byggas för lärledare och biträdande rektorer; Bygga svenska, där materialet ska användas för att tydliggöra progressionen i andraspråkutvecklingen, som beslutsunderlag inför undervisning samt som en del i underlaget vid övergångar; Förstärkt SYV, där fler yrkeskategorier ska involveras i elevernas vägledning, vägledningen ska utgå från elevernas erfarenheter och referensramar samt sprida goda exempel.

Effekter av projektet

Effekter av de riktade insatserna kommer framförallt märkas i ett långsiktigt perspektiv, men redan nu finns positiva effekter. Effekter som lyfts fram i verksamheterna är att det bland personalen finns en större medvetenhet kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, man ser behov av att arbeta språk- och kunskapsutvecklande och det finns en nyfikenhet att lära sig mer. Man har också sett en attitydförändring hos personal, att barns och elevers språkutveckling är allas ansvar och det finns en större motivation bland personalen att arbeta språk- och kunskapsutvecklande.

Arbetet med SKUA utgår från observationer och fokussamtal i verksamheterna och utifrån detta har man fått syn på vad man redan gör och ringat in viktiga fokusområden, bland annat behovet av muntlig färdighet bland alla elever, inte bara de flerspråkiga eleverna. Ett kollegialt lärande pågår på förskolor och skolor under ledning av lärledarna. Personalen ger varandra respons utifrån observationer och vågar även vara "kritiska vänner". Flera förskollärare och lärare har börjat prova på nya typer av aktiviteter och uppgifter. Stödstrukturer används mer frekvent.

I insatser kring studie- och yrkesvägledning har samarbete inletts mellan SYV och lärare/mentorerna på några skolor. Det har konstaterats att mycket som är SYV-relaterat redan görs i olika ämnen och finns med i kursplaner, men det behövs samordning och planering mellan SYV och lärare samt en årsplanering inför ett nytt läsår. Gruppvägledning har genomförts i mindre grupper under lektionstid och lärare har då haft möjlighet att anpassa undervisningen till det som tas upp i gruppvägledningen.

Några effekter som personal tycker sig kunna se bland elever är att eleverna är mer delaktiga i sin utbildning och har varit mer engagerade när pedagoger har testat olika övningar. Eleverna har fått möjlighet att förmedla sina kunskaper på olika sätt, trots att de är relativt nya i det svenska språket och när man har testat olika "SKUA-uppgifter" har eleverna varit mer aktiva muntligt. Bilder används i undervisningen på ett mer medvetet sätt. Ytterligare en effekt är ökad förståelse för modersmålets betydelse; eleverna uppmuntras att använda sitt modersmål och de använder modersmålet till exempel för att reflektera kring sitt lärande och för att uttrycka känslor. Flerspråkighet har fått större fokus. Några förskolor och skolor uppger att det nu syns mer att det är en flerspråkig verksamhet, till exempel genom anslag och material på väggarna.

På de skolor där gruppvägledning med elever har genomförts upplevs att eleverna vågar fråga mer än tidigare, att de är mer aktiva och tar mer egna initiativ till ytterligare kontakt med studie- och yrkesvägledare. Detta har bidragit till att eleverna är tryggare i sina val inför gymnasiet. Pandemin har bidragit till att studie- och yrkesvägledare har haft flera digitala kontakter med elever, vilket många gånger har varit det första initiativet till ytterligare kontakt. Några grundskoleelever har varit på studiebesök på IM för att få större kännedom om de möjligheter som finns där.

Fortsatt projektorganisation under hösten

Samtliga utbildningsinsatser inom projektets ram är slutförda. Den ursprungliga styrgruppen har lämnat över ansvaret till det lokala teamet. Höstens organisation har i uppdrag att ta hand om implementering, samordna nätverk, stödja verksamheten med god kompetens inom området samt hålla blicken framåt efter årsskiftet.

Under hösten finns funktioner kring ledning, styrning och implementeringsarbete: samordnare/huvudmannarepresentant; fyra processledare (sammanlagt ca 70 procent) samt lokalt team (styrgrupp) med sex skolledare från de olika verksamheterna.

Utredning av ett flerspråkighetscentrum

Den ursprungliga styrgruppen för Nyanländas lärande (nämndordföranden UN och AFN, sektorchefer UG och VG) har givit ett uppdrag att utreda inrättandet av ett "flerspråkighetscentrum" i Gävle kommun. Utredningen görs internt inom Utbildning Gävle och tar utgångspunkt i slutredovisningen av de riktade insatserna. Avsikten med utredningen är att föreslå en organisation med syfte och mål samt vilka funktioner som ska ingå i ett flerspråkighetscentrum som kan sjösättas i januari 2023.

Överlämningar och övergångar

Det systematiska kvalitetsarbetet gällande överlämningar och övergångar har utvecklats genom att införa särskilt riktade checkpunkter i nulägesanalysen i Stratsys, på såväl enhets-, områdes- och verksamhetsnivå. Dessa besvaras av samtliga skolledare inom Utbildning Gävle för att samlas upp på central huvudmannanivå.

Styrgruppen för överlämningar och övergångar har planerat insatser för att revidera och utveckla överlämningsdokumentet från förskola till grundskola utifrån Skolverkets uppdaterade dokument.

En gemensam rutin för överlämning och övergång från årskurs 6 till 7 ska tas fram för att skapa

en större likvärdighet inom Utbildning Gävle. En gemensam rutin kommer fortfarande att lämna visst utrymme för en specifik enhets särskilda förutsättningar. Själva överlämningsdokumentet finns dock redan och används av samtliga överlämnande enheter.

Från hösten 2022 kommer överlämningar från förskola till förskoleklass samt inom grundskolan och särskolan dokumenteras i lärplattformen Unikum.

Överlämningsdokumentet från grundskola till gymnasiet ska revideras då det behöver förtydligas än mer specifikt vilka anpassningar som tidigare fungerat och givit effekt för respektive elev.

Analys av indikatorerna

Antal inskriva barn/årsarbetare i förskolan (kommunala verksamheter).

Personaltätheten har enligt mätningen hösten 2021 förbättrats gentemot 2020 (5,4 jämfört med 5,6). Mätningen 2020 hade brister, vilka delvis förbättrats inför mätningen 2021. Arbetet med att kvalitetssäkra inrapporteringen pågår. En jämförelse med riket visar att personaltätheten är lägre i Gävle (5,4 jämfört med 5,1 i riket). Om man däremot tittar på antal barn/legitimerad förskollärare har Gävle ett betydligt bättre resultat än i riket (10,1 jämfört med 11,7).

Förskolan utmanar och stimulerar barnens matematiska utveckling. Utfall i årsredovisningen.

Matematiskt tänkande i förskoleklass, andelen elever som antas nå målen i åk 3. Utfall i årsredovisningen.

Taluppfattning åk 1, andel elever som når mellan eller hög nivå. Utfall i årsredovisningen.

Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik. Utfallet något bättre än föregående läsår. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik. Resultatet har försämrats jämfört med föregående år. Försämringen är betydligt större för pojkar än för flickor. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik. Utfallet inkluderar elever som uppnått godkänt betyg i matematik efter deltagande i sommarskolan. Målvärdet uppnås.

Genomsnittlig betygspoäng i svenska som andraspråk i åk 9. Flickor har något högre betygspoäng än pojkar. 10,0 för flickorna jämfört med 9,4 för pojkarna. Deltagande i sommarskola har inte påverkat utfallet jämfört med resultatet från terminsslutet. Målvärdet uppnås.

Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor. Resultatet är något högre än föregående år men når inte riktigt upp till målet. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Resultatet är lägre än föregående år. Elever som deltagit i sommarskolan är inkluderade, men påverkar inte resultatet från terminsslutet. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram. Utfallet inkluderar elever som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram efter deltagande i sommarskolan. Målvärdet uppnås.

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år. Utfall i årsredovisningen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Antal inskrivna barn/årsarbetare i förskolan (kommunala förskolor)	—	5,25	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis
Förskolan utmanar och	—	80 %	Ok	● Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
stimulerar barnens matematiska utveckling				
Matematiskt tänkande i förskoleklass, andel elever som antas nå målen i åk 3		88 %	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
Taluppfattning åk 1, andel elever som når mellan eller hög nivå		93 %	Ok	Uppnås
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor,	62 %	65 %		Uppnås ej
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	82,7 %	88 %		Uppnås ej
Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	88,9 %	88,2 %		Uppnås
Genomsnittlig betygspoäng i svenska som andraspråk i åk 9, kommunala skolor	9,7	8		Uppnås
Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor,	94,4 %	95,6 %		Uppnås delvis
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	65,9 %	72,5 %		Uppnås ej
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	85,2 %	85 %		Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor	—	73 %	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens verksamheter

Pedagogisk omsorg

På frågan om vi tryggt kan lämna vårt barn har föräldrar med barn inom den pedagogiska omsorgen skattat ett mycket högt resultat. Sammanställningen visar ett medelvärde på 9,7 där 10,0 är maximalt resultat.

Förskola

På frågan "jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan" instämmer 77 procent av vårdnadshavarna helt och hållet eller ganska bra. Det är en försämring jämfört med föregående år. Nästan 19 procent av vårdnadshavarna uppger att de inte vet. Det är en betydligt högre andel jämfört med föregående år, det är därför viktigt att tydligare informera om förskolans rutiner kring arbetet med att förbygga och utreda kränkande behandling.

Närvaro

Förskolorna har ett närvaro-/frånvarosystemet "Planera förskola". Förskolorna har nu större möjlighet att följa barnens närvaro och sätta in olika åtgärder för att kompensera den undervisning som barnen riskerar förlora. Frånvaron är fortsatt förhållandevis hög i förskolan, en ny rutin där dialog förs med vårdnadshavare utifrån barnens frånvaro har implementerats.

Förskoleklass och fritidshem

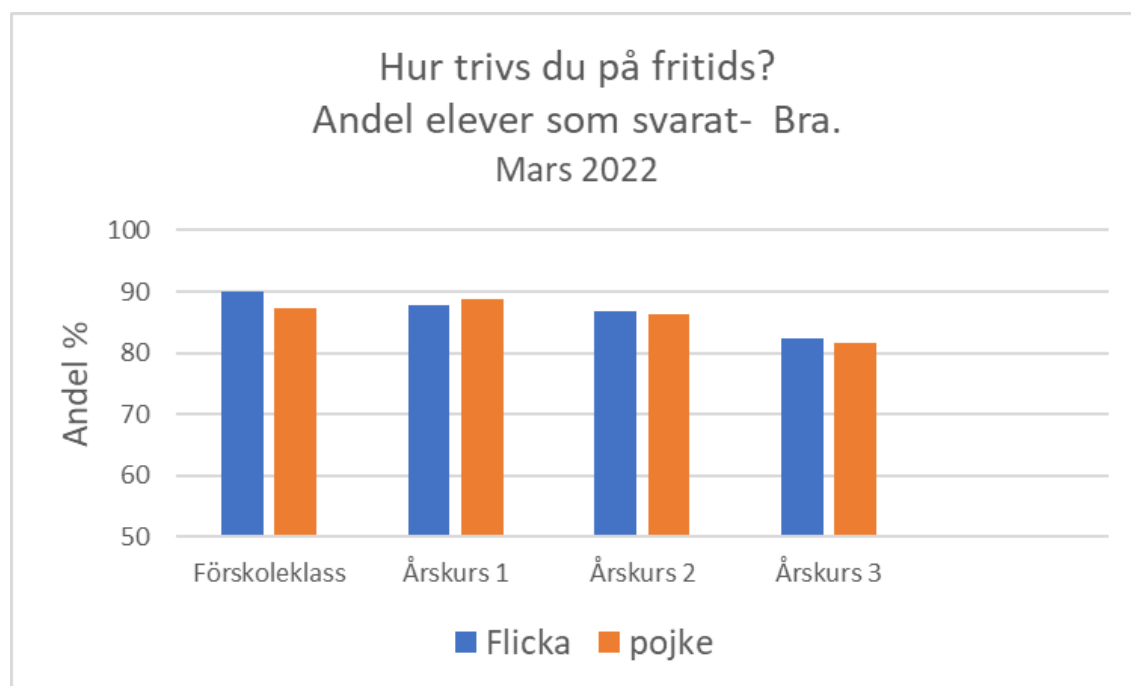
Förskoleklasserna genomför Gävlemodellen samtidigt med övriga årskurser.

Nedanstående diagram visar några frågor från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät. Sammanställningen visar ett bättre resultat för flickor på frågor om trivsel, omsorg och lärande. För resultatet på frågan om studiero är skillnaden mellan könen liten.

Fritidshemmet har inget separat resultat i Gävlemodellen, resultatet hanteras på klass- och skolnivå. Förskoleklass och fritidshem har representanter i trygghetsteamet, där tas främjande, förebyggande och åtgärdande aktiviteter upp

En stor andel av alla elever i förskoleklassen och årskurserna 1–3 är idag inskrivna i fritidshemmet. Nedanstående diagram visar den fråga som handlar om trivsel på fritidshemmet. Statistiken kommer från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät.

Resultatet totalt för samtliga årskurser visar liten skillnad mellan könen. Flickor trivs något bättre än pojkar. Andelen som uppger att det trivs bra minskar med ökad ålder. Detta gäller både flickor och pojkar.

Ökad utevistelse och utelek har gynnat lek och kamratskap, barnen leker även mer över klassgränser och grupper utomhus. Fritidshemmet har en viktig roll i att planera och leda rastverksamhet, olika satsningar har i flera fall förbättrat trygghetsresultaten.

Under januari och februari genomförde Skolinspektionen enkäter till vårdnadshavare i förskoleklass och årskurs 5 med frågor om upplevelsen av fritidsverksamheten. Som nämndes tidigare upplever vårdnadshavarna från förskoleklass i Gävle kommun att fritidsverksamheten erbjuder en trygg verksamhet. Den frågan är högst skattad av samtliga frågor som fokuserar på fritidshemmets verksamhet. Skolinspektionens enkät till vårdnadshavarna i grundskolan följer samma mönster och även där är frågan om fritidshemmet är en trygg verksamhet den fråga som skattats högst av vårdnadshavarna i Gävle kommun.

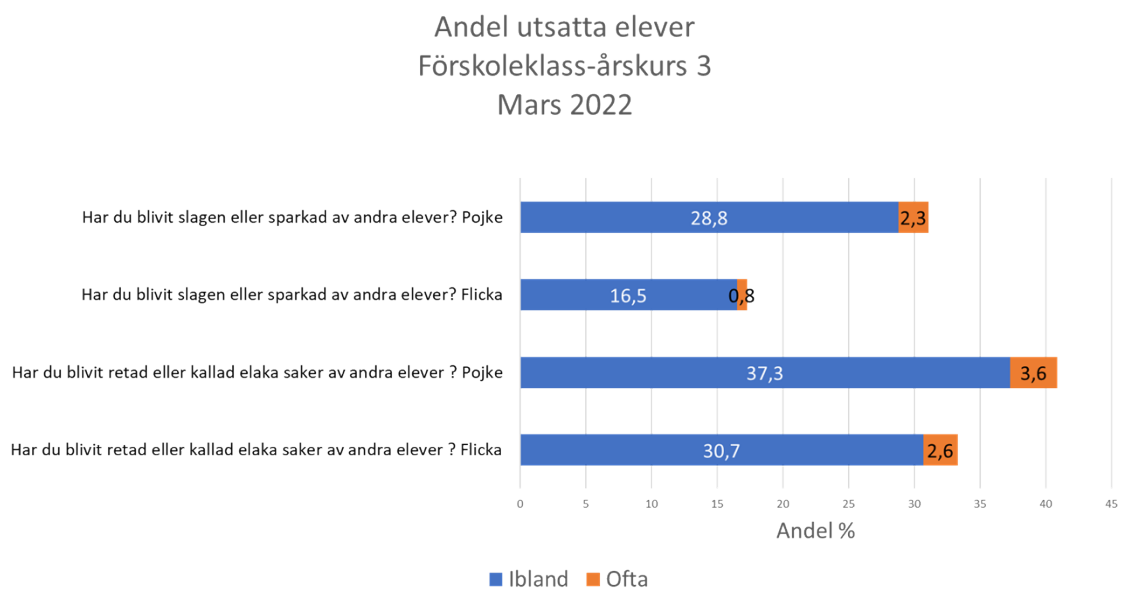
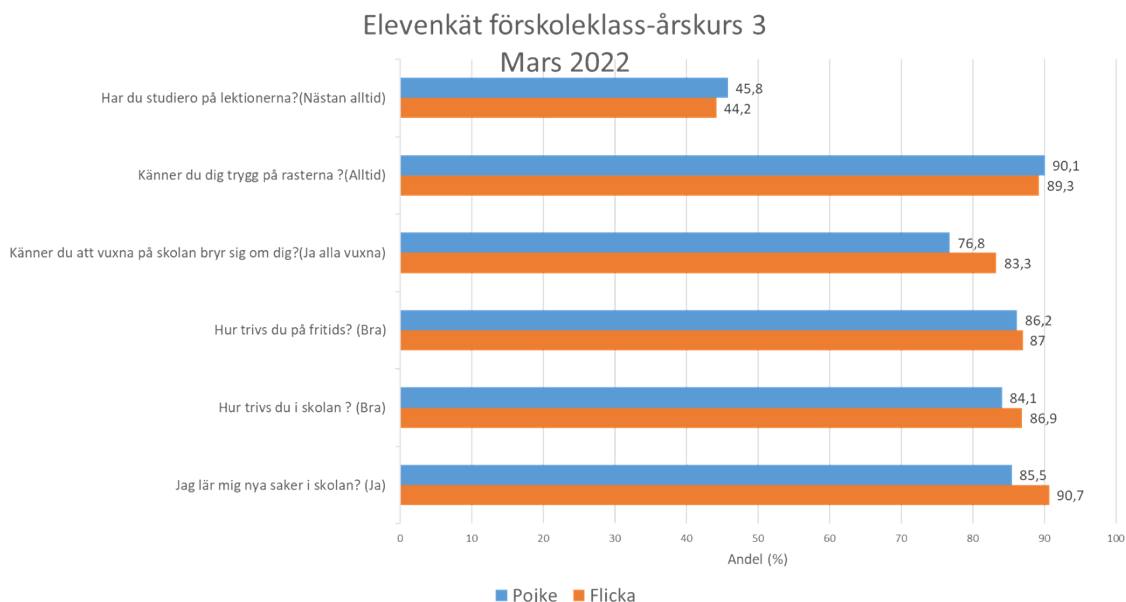
Grundskoleutbildningen

Gävlemodellen

Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Det är betydelsefullt att påpeka att det inte är en metod eller manual utan erbjuder några centrala komponenter och förhållningssätt som gång på gång har visat sig vara effektiva men som behöver anpassas till varje skolkontext. Skolorna i Gävle arbetar inom ramen för Gävlemodellen, men insatserna utgår från respektive skolas specifika förutsättningar och aktuella behov.

För de yngsta eleverna i förskoleklass till årskurs 3 genomförs en förenklad enkät som innehåller 14 frågor. Frågorna kompletteras med bildstöd. Samma enkät används även för elever i grundsärskolan. Svarsfrekvensen för åldersgruppen är mycket hög. Den har legat på 90-95 procent under de senaste åren. Det innebär att samtliga klasser (med något undantag) har en

egen klassrapport att analysera för att sedan hitta utvecklingsområden. När årets resultat sammanställs på övergripande nivå visar statistiken att det finns vissa skillnader i resultat mellan könen. I de nedanstående diagrammen finns sammanställningar av ett urval av frågorna från enkäten.

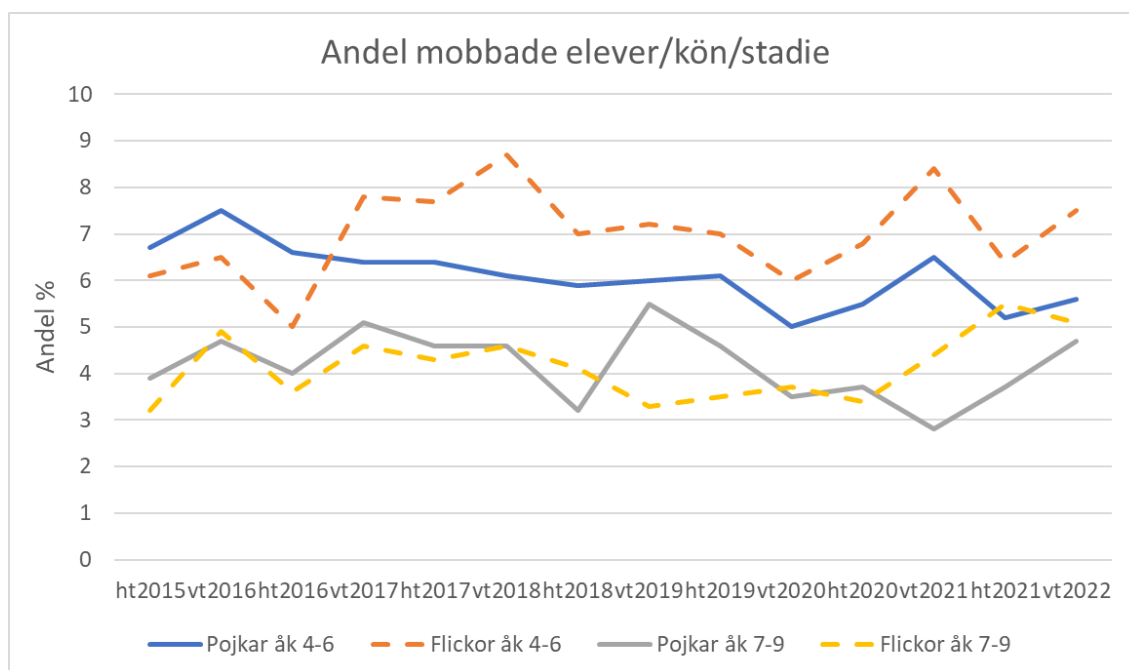
Sammanställningen visar att flickorna upplever trivsel i något högre grad än pojkarna. För frågorna om studiero och trygghet har pojkarna ett något bättre resultat.

Pojkar uppger i högre grad att de är utsatta av andra elever på olika sätt. En analys av vårens resultat med avseende på fysisk utsatthet visar något högre utsatthet i förskoleklass. När det gäller verbal utsatthet är det samma mönster, något högre utsatthet för pojkar i förskoleklass. Jämfört med höstens kartläggning ligger den fysiska utsattheten på samma nivå medan den verbala utsattheten ökat något.

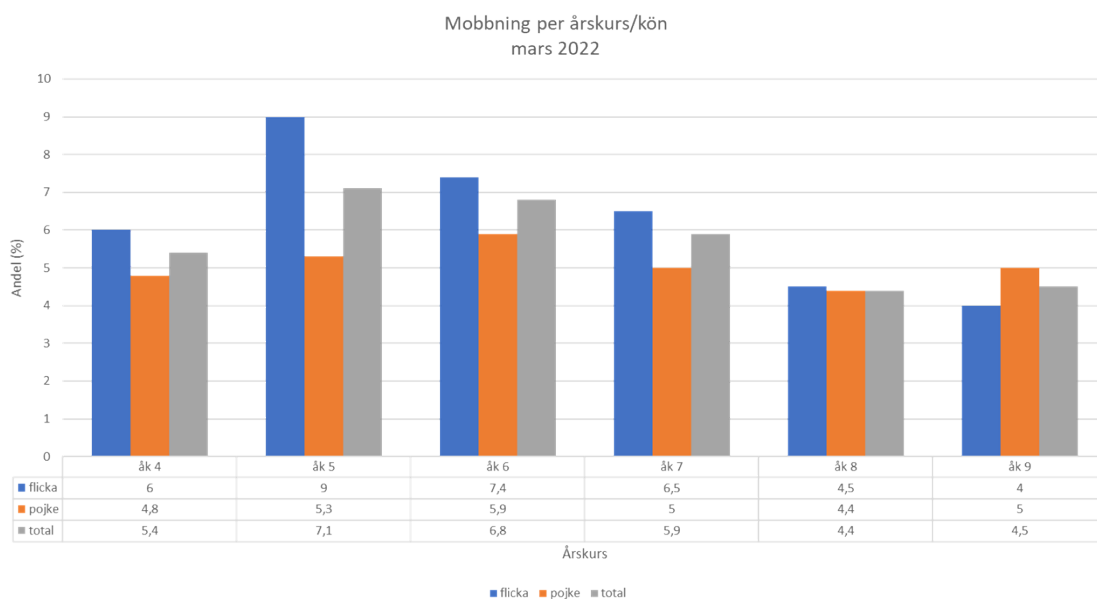
Samtliga skolor och klasser får även sitt resultat redovisat i två indexvärden. Det ena kallas skolklimatindex och det andra index kränkningar. Värdet kan presenteras som ett

värde som är max 10 alternativt max 100. På övergripande nivå är resultatet i oktober för skolklimateindex marginellt lägre än för mätningen i höstas (89,6 jmf 90,1). Även för index kränkningar är resultatet något lägre jämfört med mätningen i höstas (83,0 jmf 83,4).

Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle är motsvarande siffra 5,8 procent i mars 2022. Värdet för mobbning i mars är 0,6 procentenheter högre än värdet i oktober. Resultatförsämringen beror på ett sämre resultat för eleverna i årskurs 4-6, både för flickor och pojkar. I årskurs 7-9 har andelen mobbade pojkar ökat jämfört med värdet i oktober.

Vårens kartläggning visar att andelen flickor som uppger sig mobbade är högre i samtliga årskurser utom i årskurs 9. Andelen mobbade flickor är högst i årskurs 5 och 6.

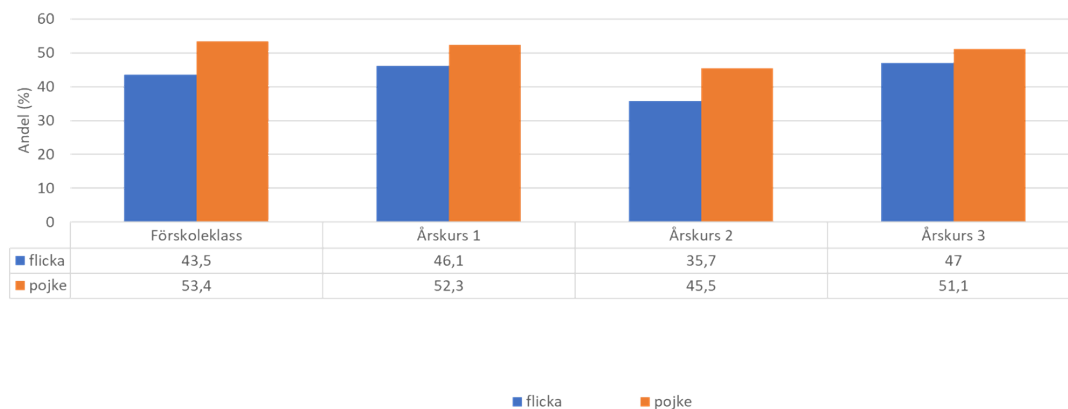

Kamratobservationer

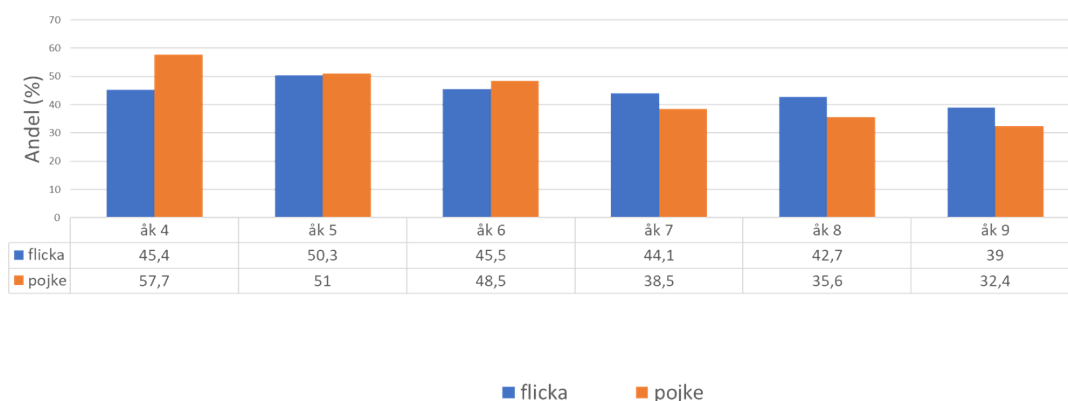
Den senaste kartläggningen visar att elever i förskoleklass till årskurs 3 har en högre andel av pojkarna jämfört med flickorna observerat att andra elever blivit utsatta. I årskurs 7 till årskurs

9 är det en högre andel av flickorna som observerat att andra elever blivit utsatta.

Har du sett någon annan elev blivit retad eller slagen
mars 2022

Har du sett någon elev bli utsatt, exempelvis blivit retad, utstött, hotad,
slagen?
mars 2022

Ett skolklimateindex beräknas även för skolor med klasser i årskurs 4 till 9. Indexvärdet baseras på 14 frågor i enkäten. Värdet kan presenteras som ett värde som är max 10 alternativt max 100. Värdet på skolklimateindex sjunker med stigande ålder (årskurser). Det förhållandet gäller både flickor och pojkar. En jämförelse av skolklimateindex sammanställt per årskurs (4-9) från höstterminen 2019 (före pandemin) och hur det ser mars 2021 visar följande:

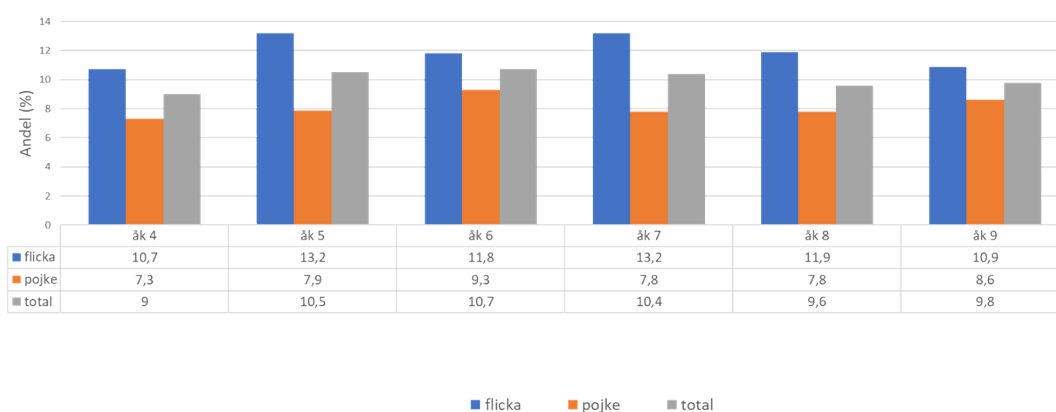
Skolklimateindexet har sjunkit i samtliga årskurser utom för årskurs 9. Försämringen är störst i årskurs 4 och årskurs 5. En något mindre försämring har skett i årskurs 6 och årskurs 8. I årskurs 7 har den minsta försämringen skett. Vårens kartläggning visar att skolklimateindex är fortsatt lågt för årskurs 9. Resultatet i årskurs 9 är lägre än resultatet i årskurs 8. Vanligtvis brukar resultatet för eleverna i årskurs 8 ligga lägst. Tidigare år sker en tydlig resultatförbättring mellan årskurs 8 och 9.

Skolklimateindex för grundskolan utgör även en indikator för målområdet trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen. Höstens kartläggning visar att

värdet på skolklimateindexvärdet har förbättrats, men ligger fortfarande lägre än före pandemin.

Kartläggningarna i Gävlemodellen har pågått sedan 2012. Därför finns solida data att följa över tid. Andelen elever som uppger att de är utsatta på nätet har under ett antal år legat på en konstant nivå. Vårens kartläggning visade att den negativa aktiviteten på nätet har ökat. Andelen som uppger att de blivit utsatta har ökat i samtliga årskurser jämfört med höstens kartläggning. Den största försämringen har skett i årskurs 6 och årskurs 9.

Andel elever utsatta för nätkränkningar
per årskurs/kön mars 2022

Sverige har länge haft en relativt låg förekomst av mobbning jämfört med andra länder, men det finns nu flera rapporter som visar på att mobbningen ökat. Skolverkets rapport "Attityder till skolan" visar en samstämmighet med den statistik som tagits fram genom Gävlemodellens enkäter. Skolverket sammanfattar läget på följande sätt: De yngre eleverna upplever att de blir utsatta för kränkande behandling oftare än de äldre eleverna. Andelen elever som upplever att de någon gång har utsatts för kränkande behandling har ökat sedan 2015.

Sammanfattningsvis kan vi se några mönster i våra kartläggningar som visar att pojkar verkar vara mer nöjda, tryggare och mindre stressade i skolan, liksom att det finns tydliga skillnader mellan åldersgrupper av elever, där de yngre eleverna är mer positivt inställda till undervisningen men samtidigt oftare upplever att de blir utsatta för kränkande behandling.

Att skolor medverkar i Gävlemodellen är givetvis ingen garanti för att mobbning inte kan förekomma på skolan. Men dessa skolor har bättre förutsättningar, eftersom de känner till vad forskningen rekommenderar och vad lagen kräver. De får långsiktigt stöd att genomföra enkäter, möjlighet att medverka vid nätverksträffar samt ledningsstöd. Gävlemodellen kan ses som systematiskt kvalitetsarbete utifrån skolans värdegrundsuppdrag.

Gävlemodellen finns beskriven i ny bok

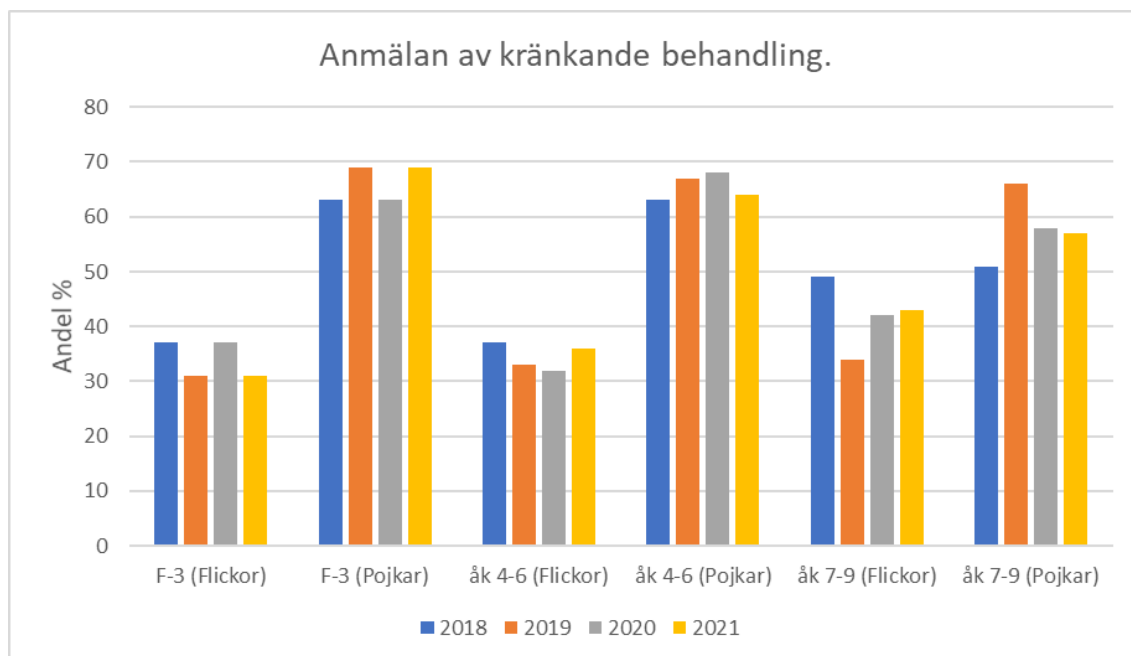
Boken har titeln *Motverka mobbning och annan kränkande behandling i skolan. En handbok för lärare*. Boken riktar sig till blivande och verksamma lärare men även till annan personal i olika skolformer som rektorer och skolhuvudmän samt till alla andra som är intresserade av frågor om mobbning i skolan. I boken riktas ett särskilt fokus mot Gävlemodellen. Utbildning Gävles medarbetare har tillsammans med forskare på Högskolan i Gävle medverkat i skrivandet av boken.

Anmälan om kränkande behandling

Förskollärare, lärare och annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla det till

rektorn. Rektorn ska i sin tur anmäla händelsen vidare till huvudmannen.

Den sammanställda statistiken över anmälningar i grundskolan för 2018-2021 visar på att det sker betydligt fler anmälningar för pojkar.

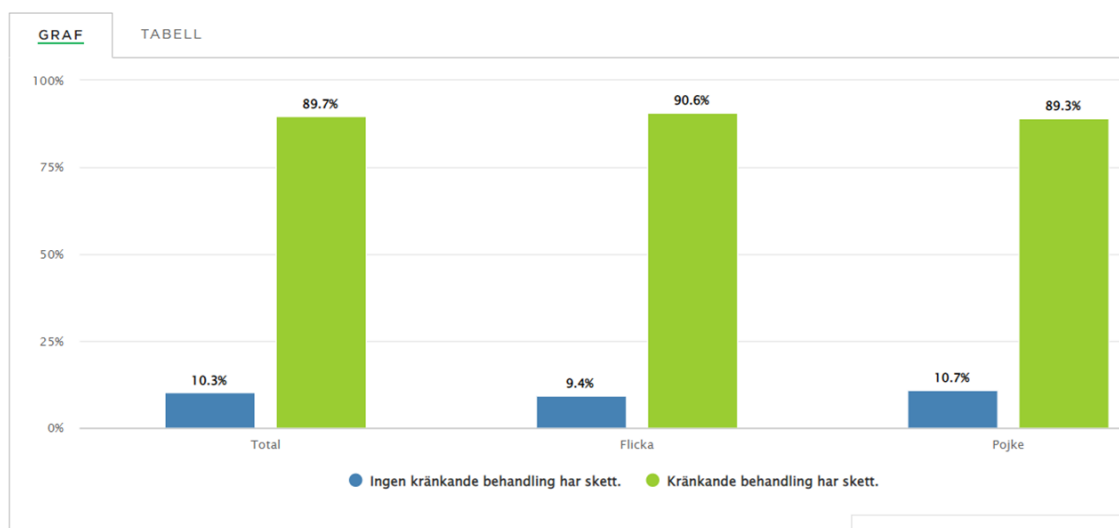

Ovanstående statistik visar tydligt att det är svårare för personalen att få syn på kränkande behandling bland flickorna. I statistiken för mobbning är det betydligt fler flickor än pojkar som uppger att de blivit mobbade. Detta är tydligast i årskurs 4-6.

En rektor som får reda på att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med förskolans eller skolans verksamhet är skyldig att anmäla det till huvudmannen. Huvudmannen är sedan skyldig att skyndsamt utreda vad som hänt.

Statistik för läsåret 2020/2021 visar att 90 procent av det som anmälts har efter utredning bedömts vara kränkande behandling. Här finns ingen skillnad mellan könen.

Vad visade utredningen?

Uppföljningen för läsåret 2020/21 visar att nästan en fjärdedel av skolorna inte rapporterar i systemet. Det finns därför behov att ytterligare följa upp hanteringen kring anmälan och utredning av kränkande behandling.

Skolinspektionens enkäter

Inför den regelbundna tillsynen genomför Skolinspektion enkäter till elever, personal och vårdnadshavare. Resultatet från de senaste enkäterna redovisades i slutet av vårterminen. I grundskolan besvarar elever i årskurs 5 och årskurs 8 enkäten. Resultatet från Skolinspektionens enkät stämmer väl överens med det som framkommit i Gävlemodellens enkäter. I förhållande till rikets totalresultat i Skolinspektionens enkät är resultatet för områdena bemötande lärare-elev, inflytande, förhindra kränkningar och elevhälsa är resultatet i Gävle bättre än riket. Detta gäller både för årskurs 5 och årskurs 8. En analys av resultatet från Gävlemodellens enkät och Skolinspektionens enkät visar att elever på skolor som i högre grad är nöjda med sin skola i Skolinspektionens enkät även ger ett högre värde på skolklimatet i Gävlemodellens enkät.

Närvaro

Alla rektorsområden arbetar aktivt med att främja skolnärvaro. Det finns tydliga rutiner där man följer upp frånvaro i klass, årskurs, skola och rektorsområde. En enkel mall för kartläggning av frånvaro används eller är på väg att introduceras i rektorsområdena.

Pandemins påverkan dels genom elevers och lärares frånvaro, dels genom distans- och fjärrundervisning syns tydligare den här våren, alla högstadieskolorna beskriver att eleverna i årskurs 9 upplevs tröttare och svårare att motivera till extra ansträngningar den sista terminen. Eleverna upplever samtidigt att de inte har tillräckliga kunskaper sen tidigare och att bristen på vikarier och sjukfrånvaro gjort att möjligheten att hämta igen det man missat minskat.

Gymnasieutbildningen

Gävlemodellen

Enkäten har reviderats vid starten av höstterminen 2021 och kommer att genomföras en gång per läsår. Ny kartläggning kommer att ske under senare delen av höstterminen 2022. En sammanfattning av resultatet kommer att finnas i årsredovisningen.

Närvaro

Även inom gymnasieskolan har pandemin och frånvaron hos elever och lärare påverkat elevernas lärande. Alla rektorsområden arbetar med olika åtgärder och stödinsatser för att stötta eleverna, bland annat med aktivt arbete från start med eventuell skolfrånvaro, tidiga frånvaroutredningar och närvarofrämjande aktiviteter av olika slag. Extra tid i kurser och ämnen erbjuds, likaså lovskola och sommarskola.

Elevhälsan

Utvecklings-EHT

Under läsåret 2020/21 påbörjades implementeringen av Utvecklings-EHT (elevhälsoteam), en gemensam modell för ett mer samlat och kvalitativt elevhälsofrämjande och förebyggande arbete. Syftet med Utvecklings-EHT är att använda elevhälsan och den pedagogiska kompetensen i ett gemensamt systematiskt hälsofrämjande och förebyggande arbete på organisations-, grupp- och individnivå, och utifrån detta också skapa en större likvärdighet i kommunens verksamheter.

Roller och ansvar, förståelse för begrepp, strategi för delaktighet, utveckling av undervisning och ett mer utvecklat systematiskt kvalitetsarbete med en samlad elevhälsa är delar av det innehåll som genomsyrat såväl Utvecklings-EHT på rektorsområdena, men även de senaste två årens chefsträffar. På chefsträffarna har några av Sveriges främsta experter inom området bidragit med sin kompetens och inspirerat arbetet med Utvecklings-EHT.

Arbetet med Utvecklings-EHT har generellt lett till en positiv utveckling av skolenheternas arbete med främjande och förebyggande processer. Flera steg i riktningen mot ökad systematik har tagits och förändring i tankesättet kring förebyggande och främjande märks. Vid vissa skolenheter börjar fokus under utvecklings-EHT förflyttats så att förebyggande och främjande processer och diskussioner kring dessa väger tyngre än åtgärdande arbete vilket är avsikten. Det finns fortsatt behov av att utveckla det hälsofrämjande arbetet ytterligare. Förutsättningarna för elevhälsoarbete i stort och utvecklings-EHT varierar mellan skolenheterna.

Ett informationsmaterial om elevhälsan har arbetats fram och kommer att användas på alla EHT för att öka kunskapen om elevhälsans uppdrag lokalt och centralt.

Centrala elevhälsan

Elevhälsan har en central organisation med medarbetare som arbetar både centralt och vid enskilda skolenheter. Centrala elevhälsan har en nära samverkan med skolledare och det lokala elevhälsoarbetet som sker på de enskilda skolenheterna.

Olika arbetsgrupper finns och kompetensutveckling sker för att öka kunskapen och utbilda pedagoger i att kunna möta alla elever i klassrummet genom att skapa en god lärmiljö där hälsa och lärande har ett starkt samband. Exempel på det är utbildning i MHFA (Första hjälpen till psykisk hälsa). Elevhälsans chefer deltar på rektorsområdenas utvecklings-EHT för att komma närmare verksamheten och fånga upp behov inom rektorsområdena. Lokal och central elevhälsa har fortsatt deltagit på chefsträffar tillsammans med skolledare där gemensamma föreläsningar och gemensamma diskussioner har förts kring hur det främjande och förebyggande arbetet kan stärkas. Hälsosamtalen, som skolsköterskorna genomför, har lyfts och fått extra fokus. Dessa kommer att gå igenom, utvärderas och analyseras i det tvärprofessionella arbetet. När det gäller det åtgärdande arbetet är professionerna inom centrala elevhälsan nöjda eller mycket nöjda med arbetet tillsammans med skolenheterna och har uppfattningen att det är ömsesidigt. Planering pågår för en gemensam dag för skolsköterskor och skolkuratorer med temat den nya läroplanen. Syftet är att ytterligare utveckla likvärdiga samverkanstrukturer i det hälsofrämjande arbetet.

CAS är ett kartläggnings- och utredningsverktyg som syftar till att kartlägga barn och ungdomars neurokognitiva processer, strategier och utvecklingsområden. Inom CAS finns i dagsläget två kartläggningsinstrument för psykologer och för specialpedagoger, speciallärare, logopedier eller motsvarande kompetenser. Det är framför allt för elever som inte diagnostiseras med en intellektuell funktionsnedsättning, men har omfattande behov av hjälp och stöd där CAS kan vara ett sätt att öka kvaliteten på centrala elevhälsans arbete gentemot olika skolenheter. Stöd ifrån specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) har sökts både 2021 och 2022 men inte beviljats. Planen är att arbetet fortsätter men riktas till Solängens rektorsområde som deltar i utvecklingsarbetet.

Ett utvecklingsarbete är att uppdatera informationsmaterial till de externa aktörer som elevhälsan mer sällan samverkar med. En ökad förförståelse för vad elevhälsoarbete innebär underlättar i den samverkan.

Inom den centrala elevhälsan har kuratorerna bildat en arbetsgrupp för att ta fram ett gemensamt underlag kring frågor om våld i kontakten med elever. Detta gäller både vid nya samtal och vid skolsocial kartläggning. Arbetsgruppen tar också fram ett utbildningsmaterial riktat till nya medarbetare inom Utbildning Gävle.

Medicinsk insats

Utbildning Gävle är vårdgivare för den hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs inom elevhälsan av dess medicinska insatser. Enheten medicinsk insats skiljer sig från den övriga centrala elevhälsan genom att den är en verksamhet som arbetar utifrån en annan lagstiftning och har Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som bedriver tillsyn av verksamheten. Vården som bedrivs är frivillig och samtycke från elev och vårdnadshavare är en förutsättning för insatser.

Skolsköterskorna deltar regelbundet på elevhälsoteam; på grundskolan i trygghetsteamet och på gymnasiet i arbetet med Gävlemodellen. Arbetsmaterial kring livsstilsvanor är upprättat och används i undervisning både på individ- och gruppnivå. Skolsköterskorna och skolläkarna arbetar aktivt för att främja psykisk och fysisk hälsa genom hälsosamtal, gruppundervisning kring livsstilsfrågor och genom att delta på elevhälsomöten och möten med vårdnadshavare och elever.

Samverkan med externa aktörer

Centrala elevhälsan har samverkan med verksamheter inom Region Gävleborg och inom Socialnämndens ansvarsområde. Samverkan sker löpande mellan chefer och medarbetare på

strategisk nivå och kring enskilda elever. Den medicinska delen samverkar med andra vårdgivare vid behov. Ett gemensamt dokument avseende arbets- och ansvarsfördelning för barn och ungdomars psykiska hälsa inom/mellan kommuner och Region Gävleborg är centralt för samverkan. Samverkan mellan Utbildning Gävle och Vårld Gävle har utvecklats under året, bland annat med fokus på att främja skolnärvaro. Utbildning Gävle deltar även i arbetet kring God och nära vård inom Region Gävleborg, under hösten kommer bland annat ett antal workshops genomföras.

Länsledning är en strategisk samverkansledning avseende socialtjänst, omsorg/omvårdnad, utbildning inom kommunerna samt inom Region Gävleborg. Denna samverkansledning har på en övergripande nivå ansvar för att identifiera, initiera, leda och utvärdera samt utveckla gemensamma samverkansfrågor i Gävleborgs län. Inom samverkan finns även operativa välfärdsgruppen, som har utökats med representanter från alla skolformer samt de fristående skolorna för att få ett närmare samarbete och en ökad operativ effekt. För mer information, se under uppföljning av politiska uppdrag punkt 4.3.

Verksamheten Bryggan har reglerats av ett samverkansavtal mellan Region Gävleborg och Gävle kommun och har syftat till att samordna resurserna och öka kunskapen om utvecklingsneurologiska svårigheter i förskoleålder samt ge barn med dessa svårigheter en god skolstart. Samverkansavtalet med regionen kring Bryggan är nu avslutat. Det har ännu inte tagits beslut om någon ny samverkansform för målgruppen. Internt inom Utbildning Gävle har ett förslag tagits fram om hur central elevhälsa tillsammans med förskolor och grundskolor kan möta upp målgruppen och ge stöd till de barn som utmanar i förskola och skola. Stort fokus ligger på att stödja kring övergångar från förskola till förskoleklass och sedan till och med årskurs 2. Kompetensutveckling och stöd till pedagoger är en annan viktig del. Den del som avslutats är stöd till och utbildning av föräldrar, vilket ingick i samverkan med regionen.

Elevhälsan har en omfattande samverkan och är drivande i det brottsförebyggande arbetet inom BIG. I ett antal samverkansforum inom Gävle kommun såsom våldspreventivt arbete, förebyggande av våld i nära relationer och tryggare Gävle är elevhälsan en del. En av enhetscheferna vid elevhälsan är även delaktig i Sektor Styrning och stöds arbete med uppdragen ifrån kommunstyrelsen avseende ett aktivt våldspreventivt arbete och hur kommunens långsiktiga drog- och brottsförebyggande arbete kan organiseras.

Ansökan till ESF+ (Europeiska socialfonden)

Europeiska socialfonden, ESF+, har en ny utlysningssperiod, som riktar sig mot ungdomar 13-16 år, med temat "Förebygga skolavhopp och hjälpa elever mellan 13-16 år att välja rätt utbildning". En gemensam ansökan kommer att göras av kommunerna i Gävleborg som även Gävle kommun deltar i. För mer information om ansökan se under uppföljning av politiska uppdrag punkt 4.3.

Analys av indikatorerna

Trygghetsindex föräldrar förskola: Indexvärdet ligger något högre jämfört med föregående år. Avrundat till en decimal blir årets värde bättre än förra året. Den fråga i index med sämst resultat lyder "*Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som t.ex. behov av tröst, närhet och bekräftelse) tillgodoses på förskolan*". Vårdnadshavare till flickor är mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. Målvärdet uppnås.

Trygghetsindex förskoleklass: Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles resultat är på samma nivå som samtliga övriga deltagande skolor, 7,8. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Målvärdet uppnås.

Skolklimatindex grundskola: Indexvärdet är högre för elever i årskurs 4-6 jämfört med elever i årskurs 7-9. Resultatet ligger på samma nivå jämfört med vårterminen 2021. Målvärdet uppnås inte.

Skolklimatindex grundsärskola: Vårens resultat är lägre än resultatet för höstterminen. Antalet elever som svarat har ökat vilket kan ha påverkat resultatet. Målvärdet uppnås inte.

Skolklimatindex för gymnasieskola: Utfall i årsredovisningen

Skolklimatindex för gymnasiesärskola: Utfall i årsredovisningen

Närvaro Grundskolan: Utfall i årsredovisningen

Närvaro Grundskolan: Utfall i årsredovisningen

Närvaro Gymnasieskola: Utfall i årsredovisningen

Närvaro Gymnasiesärskolan: Utfall i årsredovisningen

Elevhälsa (index) årskurs 8: Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är högre än samtliga övriga deltagande skolor, 6,0. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Mätningen sker i årskurs 8 mot tidigare årskurs 9. Målvärdet uppnås.

Elevhälsa (index) årskurs 2 gymnasieskola: Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är högre än samtliga övriga deltagande skolor, 6,7. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Målvärdet uppnås.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Trygghetsindex föräldrar förskola	8,6	●	8,6		
Trygghetsindex föräldrar förskoleklass	7,8	●	7,8		
Skolklimatindex grundskola	72,1	■	73,5		
Skolklimatindex grundsärskola	84,9	■	87,5		
Skolklimatindex gymnasieskola		—	72	Ok	● Uppnås
Skolklimatindex gymnasiesärskola		—	56	Ok	● Uppnås
Närvaro grundskolan		—	92 %	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis
Närvaro grundsärskolan		—	87 %	Större avvikelse	■ Uppnås ej
Närvaro gymnasieskola		—	91 %	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis
Närvaro gymnasiesärskola		—	87 %	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis
Elevhälsa årskurs 8	6,4	●	6		
Elevhälsa årskurs 2 gymnasieskolan	6,8	●	6,7		

3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens/bolagets verksamheter

Studie- och yrkesvägledning ska ses som en integrerad del i undervisningen och hela skolans ansvar. Arbetet fortgår utifrån den reviderade huvudmannaplan som utbildningsnämnden beslutat om. Ett konkret exempel på den utveckling som sker inom Utbildning Gävle Bergby skolas Framtidsval. Bergby har använt tid från elevens val för att införa lektioner i Framtidsval i

årskurs 7-9. En studie- och yrkesvägledare och en förstelärare genomför lektionerna, som är uppdelade i tre områden; Utsikt - utbildning, arbetsmarknad, prao och samarbete med arbetslivet; Insikt - självledarskap, normer, värdering och medvetna val; Verktyg - studieteknik, inlärningsstrategier, handlingsplaner i livet och hur man gör när man stöter på hinder. Syftet är att öka elevernas motivation och stärka valkompetensen, responsen från eleverna har varit positiv och effekter märks på elevernas motivation. Metodiken används som ett gott exempel.

Arbetet med helhetsperspektiv fortsätter i den centralt sammansatta arbetsgruppen. Under 2022 har verksamheten genom skolledare involverats än mer för att få en gemensam bild av vad helhetsperspektiv innebär. Diverse begrepp som är frekvent förekommande inom respektive process (LHU (lärande för hållbar utveckling), trygghetsarbete, elevhälsoarbete och SYV (studie- och yrkesvägledning)) har diskuterats i arbetsgruppen och även värderats i förhållande till hur just dessa specifika begrepp skulle kunna fungera i en helhetstanke. Begreppen har presenterats för skolledarna för att tydliggöra helhetsperspektivet ytterligare.

Utifrån ett ökat behov av att utveckla och effektivisera det administrativa arbetet kring prao (praktisk arbetsorientering) och APL (arbetsplatsförlagt lärande), men även övrig praktik som vi tillhandahåller inom Utbildning Gävle, har en ny praodatabas, www.tillarbetslivet.nu, införts. Grundskolan studie- och yrkesvägledare har informerats och får utbildning i början av hösten.

Planeringen för nästa års prao och tema-prao pågår. Tema-prao var under förra läsåret ett lyckat koncept som fortsätter även under nästa läsår, exempel är Tjejer i teknik samt Turism- och besöksnäringen. Samarbetet med näringslivsenheten stärks och Utbildning Gävle deltar på näringslivsfrukost och informerar om prao, Temaprao, APL och Trossen. Utbildning Gävle fortsatt delaktiga i arbetet med att hitta en gemensam lösning i kommunen för all praktikhantering.

Arbetet med sommarkurser för elever i årskurs 8 har efter två års uppehåll återupptagits och under sommaren genomfördes kurserna Killar i omsorg, Tjejer i teknik samt Sjukvård - mer än vad du tror (yrken inom vården som är kopplade till teknik).

Utbildning Gävle deltar i ett regionalt utbyte med andra kommuner i länet utifrån vägledningsrådet. Vid utbytena informeras om statistik och prognoser för arbetsmarknaden behov fram till 2035.

Analys av indikatorerna

Tillit till elevens förmåga, grundskola. Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är högre än samtliga övriga deltagande skolor, 5,4. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Mätningen görs i årskurs 8 i stället för som tidigare i årskurs 9. Målvärdet uppnås.

Tillit till elevens förmåga, gymnasieskola. Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är detsamma som samtliga övriga deltagande skolor, 5,9. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Målvärdet uppnås.

Byte föregående år från IM till nationellt program, andel av nybörjare i huvudmannens skolor. Utfall i årsredovisningen.

Andelen elever som slutfört med examen inom 5 år IM, kommunala skolor. Utfall i årsredovisningen.

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning. Utfall i årsredovisningen.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Tillit till egen förmåga, grundskola	5,8		5,4		
Tillit till egen förmåga, gymnasieskola	5,9		5,9		

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Byte föregående år från IM till nationellt program, andel av nybörjare i huvudmannens skolor	—	22,5 %	Ok	● Uppnås
Andel elever på IM som slutfört med examen inom 5 år IM, kommunala skolor	—	26,8 %	Ok	● Uppnås
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	—	81,5 %	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämndens verksamheter

Utveckling av underlag för resultatanalys

Utbildning Gävle använder Power BI för att visualisera och analysera betygs- och provresultat, resultaten från Gävlemodellens enkätundersökningar, elevernas närvaro samt skolornas olika förutsättningar. Ett arbete pågår i syfte att möjliggöra mer omfattande uppföljning av elevernas progression, det vill säga resultatutveckling över tid och för att i ett tidigt skede kunna uppfatta och åtgärda behov hos enskilda elever samt på grupp/klassnivå. För att kunna åstadkomma detta krävs att bedömningar och resultatprognoser för de årskurser där inga betyg ges, förskoleklass till årskurs 5, kan registreras i verksamhetssystemet för att sedan exporteras till Power BI. Denna möjlighet att registrera har utvecklats och implementerats i verksamhetssystemet och används. Under avsnittet om Förskoleklass, målet ”Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor” ovan beskrivs möjligheten att följa elevernas progression från avlämnande förskola, via kartläggning i förskoleklassen och vidare. Det innebär samtidigt att förskolorna kan få en direkt återkoppling till deras tidigare arbete med eleverna och ge underlag för metodutveckling och behov av anpassning. Arbetet med att konstruera rapporter för dessa analyser i Power BI pågår. Samtidigt utvecklas olika rapporter och underlag för sammanställning och analys i samband med betygsättning. Syftet är att ge skolledare och verksamhetschefer förbättrade digitala underlag för att följa och analysera resultat för att kunna sätta in adekvata åtgärder för att kraftigt förbättra resultaten. Applikationer med uppföljnings- och analysrapporter för Grundskoleutbildning och en helt ny för Gymnasieutbildning används nu av alla chefer inom verksamheterna och av centralt placerade specialister. Rapporterna uppdateras dagligen och automatiskt så fort ändringar av resultat eller i organisation sker i underliggande verksamhetssystem.

Utbildning Gävle, Livsmiljö Gävle samt vuxenutbildningen använder sedan tidigare elevregistersystemet Edlevo (Procapita) för registrering och uppföljning. I syfte att utveckla och utöka möjligheterna till kvalificerad analys av verksamheterna har sektorerna tillsammans dels anskaffat ett antal API (applikationsprogrammeringsgränssnitt) för integration av data till Power BI, dels tagit i bruk Tieto Analytics (TA), som är en integrerad analysmodul i

verksamhetssystemet. Gävle kommun är piloter i det senare fallet och använder nu brett rapportdelar anpassade för de olika skolformerna. Hittills finns analysdelar/rapporter för Gymnasieskola, Grundskola och Förskola. Den senare medger möjlighet att följa upp och analysera förskoleenheternas beläggning/utnyttjandegrad totalt samt vid olika perioder under dygnet eller året. Rapporterna i de ovan beskrivna verktygen utgör komplement till varandra och kan visualisera data till olika användare och nivåer i styrkedjan.

Utbildning Gävle har tagit fram en applikation i Power BI för avstämning mellan personal-, ekonomi- och elevregistersystemet avseende personal i förskolan. Detta bland annat för att säkerställa korrekt avstämning och inrapportering av data till SCB.

Utveckling pågår också för att i Power BI möjliggöra sammanställning, analys och presentation av data om löner, legitimation och faktiskt läraruppdrag utifrån ämne, undervisningstid i ämne, skolform, åldrar. Data kan presenteras per individ och aggregeras på olika nivåer. Syftet är förbättrade förutsättningar för att resursplanera effektivt utifrån legitimation samt se behovet av kompetenser på enhets/kommunnivå. Applikationen testas av sektorns HR-funktion.

Digitalisering

Systemförvaltningsorganisationen har igångsatts och de första systemförvaltningsplanerna har tagits fram för Utbildning Gävles större system som Edlevo (elevregistersystem), Skola24 (närvarosystem), Canvas (lärplattform) och Inspira (digitala prov). Systemförvaltningsplanerna skapar en god dokumentation över systemen, både tekniskt och supportmässigt och visar även på vilka områden inom systemen som behöver utvecklas för att i framtiden ännu bättre stödja lärandet i skolan.

Arbete med att förbereda organisationen på digitala nationella prov, som kommer att börja användas under höstterminen 2024, pågår. IT- och utvecklingsavdelningen är delaktiga i arbetet med att säkerställa fungerande inloggning och överföring av användardata mellan kommunens elevregister och Skolverkets provplattform. Systemet som införts syftar till att på ett enkelt sätt synka mot dels Skolverket inför de digitala nationella proven, dels mot andra tjänsteleverantörer, exempelvis läromedelsleverantörer, som har behov av att få användardata skickade till sig. Införandet av systemet kommer också att förbättra säkerheten och persondataskyddet för personuppgifter med bra kontroll överföring och gallring av personuppgifter vilket leder till bättre efterlevnad av GDPR-lagstiftning.

Utbildning Gävle är pilot i kommunen kring systematiskt informationssäkerhetsarbete. I samarbete med kommunens dataskydds- och informationssäkerhetsombud har system och processer kartlagts samt en riskanalys genomförts. Detta har mynnat ut i en plan för hur Utbildning Gävle systematiskt ska arbeta med informationssäkerheten. Under våren har utbildningsinsatser med olika personalgrupper genomförts. För att öka skyddet för eleverna har användarnamn ändrats från att innehålla födelsedata till typen "registreringsskyld". Det underlättar till exempel arbetet med skyddade elever. E-postkatalogen har också ändrats så att det inte går att söka på elever om användaren inte tillhör Utbildning Gävle, tidigare fanns den möjligheten i hela kommunkoncernen.

Inom förskolorna har en centraliserad hantering av lärplattorna påbörjats, med Brynäs förskoleområde som pilot. Detta är en viktig process för att säkra upp att ingen data om barnen i förskolan laddas upp i molnet. Dessutom ger en centraliserad hantering möjlighet att tillhandahålla ett likvärdigt och pedagogiskt utbud av appar i verksamheten. Förskolan digitaliseringsutvecklare deltar i arbetet.

Implementeringsarbetet för den nya plattformen för förskola, grundskola och sarskola, Unikum, pågår. Olika funktionaliteter är på plats, integration med andra system pågår. Det är framför allt integrationen med elevregisterprogrammet som är väsentlig för strukturen i lärplattformen, nya rutiner behöver delvis tas fram. Under maj 2022 utbildades skolledare och piloter, samt lärarna. Från och med höstterminen 2022/23 har Unikum börjat användas i grundskolan och sarskola. Förskolan går in skarpt senare under hösten. Upphandling av lärplattform för gymnasiet och vuxenutbildningen har påbörjats.

Upphandling av ett nytt journalsystem har genomförts och en ny leverantör, Prorenata, har tagit över. Arbetet med att avsluta tidigare journalsystem för att gå över till Prorenata pågår.

Kvalitetsutveckling

Kvalitetsutvecklare har till uppdrag att stödja verksamheterna i att utveckla processer och överföra goda exempel mellan verksamheterna. Processer som pågår är bland annat:

Utveckla lärmiljöer inom- och utomhus i framför allt förskola och särskola (även övriga skolformer). Utgångspunkt i forskning som bedrivs på högskolan i Gävle både gällande nybyggnation, fysisk och psykosocial miljö. Delaktiga i projektet Hemlingborg samt projekt estetiska lärprocesser inom Sörby rektorsområde. I det sistnämnda projektet har stöd lämnats vid kompetensutveckling, projektplanering och enkätutformning.

Inom *särskolan ska lärandeprocessen* utvecklas, en nulägesanalys utifrån fokusgrupper har genomförts. Resultatet är sammanställt och återfört till rektor, reflekterande samtal har genomförts inom gymnasiesärskolan. Arbetet fortsätter nu i verksamheten under ledning av skolledning och förstelärare.

Biträdande rektor med ansvar för både förskola och grundskola. Hedesunda och Ytterharnäs har biträdande rektorer som ska ansvara för såväl förskolans som grundskolans verksamhet. Detta är en lösning som prövas för förskolor och skolor i ytterområdena. Uppföljning sker med intervjuer av berörda skolledare, personal och administratörer. Bearbetning och analys pågår. Det finns planer på att arbeta vidare med ytterområdena.

Nya kursplaner i grundskolan. Från läsåret 2022/2023 införs nya kursplaner i grundskolan. Stöd för implementeringen pågår, under februari och mars har 22 träffar genomförts i fyra olika grupper med fokus på läroplanens inledande kapitel. Grupperna är lärare i praktiskt-estetiska ämnen, implementeringsansvariga på skolorna, biträdande rektorer samt Solängens rektorsområde med all personal från förskoleklass och fritidshem. Ytterligare 22 träffar genomfördes för samma grupper under maj och juni och då med fokus på kursplanerna. Information har också givits till personalen inom den centrala elevhälsan och lärarna vid modersmålsenheten har arbetat med inledande kapitlen i nya läroplanen under en studiedag i början av höstterminen. Det är redan nu inplanerat fortsatta träffar med samma grupper som tidigare. Inriktningen under hösten är att bearbeta framför allt betyg och bedömning samt diskussioner om likvärdigheten vid betygssättning.

Insatser för att stödja arbetet med *tidig läs- och skrivutveckling* i Sätra har påbörjats tillsammans med skolledarna. En studiedag har genomförts med lärarna på lågstadiet, förskoleklass samt fritidshem. Arbetet framöver handlar om en tydlig struktur för skolorna utifrån analyser av resultat, en schemalagd systematik. Även övergångar är ett fokusområde. Ytterligare en heldag med analyser och övergångar genomfördes under juni tillsammans med läsutvecklingsledarna på Ulvsätterskolan och Sätraängsskolan. Arbetet fortsätter under hösten.

Naturvetenskap och teknik

Ett större projekt inom naturvetenskap och teknik (NT), "*För ökad kvalitet i naturvetenskaps- och teknikundervisningen*" pågår sedan några år i samarbete med Ljungbergsfonden. Projektet innefattar både förskola och grundskola och har som målsättning att öka intresset för naturvetenskap och teknik, att kompetensutveckla pedagoger och kraftigt förbättra resultaten för eleverna. Fyra delprojekt i grundskolan och gymnasieskolan har genomförts och avslutats (Vasaskolan, Polhemsskolan samt Vikingaskolan) eller pågår - projektperioden är förlängd för Sofiedals och Sätra rektorsområden, detta för att följa upp riktade insatser som sker i klassrummen. Effekter som vi hittills kan se från de fyra delprojekten är; ökad likvärdighet i undervisningen, ökat elevinflytande, engagemang och breddad kompetens hos deltagande lärare, större variation och högre samhällsförankring i undervisningen, större medvetenhet kring progression och kontinuitet i undervisningen i teknik och de naturorienterade ämnena samt ökad samverkan mellan forskare och skolpraktik.

En ny ansökan (del 5) är beviljad av Ljungbergsfonden. Projektet syftar till att utveckla undervisningen i förskolan i ett ämnesövergripande perspektiv och tar sin utgångspunkt i en förstudie som gjordes i Gävle 2020 "*Språkutveckling och matematik genom naturvetenskap och teknik i förskolan*". Projektets målsättning är att få kontinuitet och progression inom ämnesområdet från förskolan till förskoleklass och årskurs 1-3. För att förankra projektet har ett flertal workshops genomförts med rektorer och ledningsteam inom förskolan. NT-

projektkoordinatorer har tillsatts i varje förskoleområde och föreläsningar/träffar har genomförts. Information har också lämnats till nämndens kontaktpolitiker för förskolan vid två tillfällen. Alla skolledare i förskolan har god kännedom om och delaktighet i projektet, utvecklingsprocesser har kommit i gång i alla förskoleområden och utgår från ett helhetsperspektiv och ämnesintegrering. Utvecklingsprocesserna är framtagna i nulägesanalyser och ser olika ut för respektive förskoleområde.

NTA (Naturvetenskap och teknik för alla) är ett skolutvecklingsprogram inom naturvetenskap, teknik och matematik. Programmet vänder sig till skolans huvudmän och erbjuder teman som utgår från kursplanerna i ett eller fler av ämnena biologi, fysik, kemi, teknik och matematik. Varje tema omfattar en utbildning, en lärarhandledning och material för ett frågebaserat, laborativt arbetssätt. Utbildningen, och arbetet med teman tillsammans med förskolebarn och grundskoleelever, är ett led i lärares/pedagogers kompetensutveckling och fungerar samtidigt som ett stöd i barnens och elevernas lärande. NTA strävar också efter samverkan med högre utbildning och lokalt näringsliv för att stimulera lokalt utvecklingsarbete och fördjupad kompetensutveckling. Ungefär 180 kommuner deltar, Gävle kommun har varit med från starten

I varje deltagande kommun finns samordnare som ansvarar för utbildningarna och att samordna hanteringen av temana. Under året har introduktionsutbildningar och regelbundna utbildningsdagar genomförts i förskola och grundskola. Gävle samverkar med andra kommuner i Sverige, bland annat genom att kommunens egna NTA-utbildare genomför utbildningar för andra kommuner. Samverkan sker även med näringslivet, högre utbildningar och olika organisationer, bland annat har Högskolan i Gävle och Sörbyskolan samverkat kring elevernas undervisning i fysik och teknik i temat Rörelse och konstruktion. Samverkan sker också med Bioresurs i Uppsala i samband med utbildning i temat "Fjärilars liv".

Gävle deltar också i Teknikerjakten i samarbete med högskolan i Gävle, Älvkarleby kommun och Ljungbergsfonden. Teknikerjakten vill väcka intresse för naturvetenskap och teknik från förskola till gymnasium. Förskolor och skolor kan ta del av ett flertal aktiviteter, som har som mål att bidra till inspiration, relevans och entreprenörskap. Ytterligare samverkan sker med högskolan kring forskare som besöker skolor för att öka elevernas nyfikenhet kring naturvetenskap och teknik.

En ny samverkan har inletts med Gästrikre återvinnare, skolor erbjuds besök av miljöpedagoger i samband med temat "Från frö till frö". Syftet är att elever får bekanta sig med bolaget och dess inriktning samt lära sig att agera mer hållbart i vardagen.

Internationalisering

Utbildning Gävle har beviljats ackreditering till Erasmus+ för förskola, fritidshem, grundskola samt centrala elevhälsan för åren 2022–2027. Sedan tidigare är Vasaskolan och Borgarskolan ackrediterade. Erasmus+ är EU:s program för utbildning, ungdomar och idrott och bygger på en strategisk plan för långsiktig utveckling genom internationalisering. Erasmusprogrammet fokuserar under åren 2022–2027 på social delaktighet, den gröna och digitala omställningen och ungas delaktighet i det demokratiska livet.

En godkänd ackreditering innebär att förskolor och skolor varje år (2022 – 2027) kan ansöka om finansiering för olika typer av aktiviteter för kompetensutveckling. För medarbetare kan det vara att gå en kurs eller jobbskugga. För elever kan det röra sig om utbyten för att studera eller praktisera, enskilt eller i grupp. Vi kan även ta emot lärarpraktikanter och experter med kunskap inom relevant område. Aktiviteterna vi söker bidrag för ska ske med organisationer och personer från så kallade programländer, företrädesvis via de internationella utbildningsprogrammen.

Internationella kontoret är samarbetspartner när det gäller projektstöd och support. För perioden har Utbildning Gävles samlade ansökan beviljats hela det sökta beloppet på ca 2,5 mnkr. Även Vasaskolan och Borgarskolan har beviljats medel, ca 2 respektive 0,7 mnkr. Planeringen för de olika aktiviteterna pågår och de startar till hösten. En särskild sida med information och stöd för verksamheterna finns på Ankaret.

Likvärdiga förutsättningar samt lokalplanering

Utbildningsnämndens uppdrag är att alla barn och elever ska utmanas och klara sin utbildning.

I syfte att förbättra förutsättningarna för integration, motverka segregation och åstadkomma ökad likvärdighet, samarbetar Utbildning Gävle och Gavlefastigheter (GFAB) kring nya verktyg för att bättre fånga elevströmmar över tid, inom och mellan upptagningsområden och skolenheter. Arbetet omfattar såväl förskolan som grundskolan och gymnasieskolan och då både kommunala och fristående verksamheter. Fokus är främst på grundskolan där det finns fastställda placeringsområden samtidigt som rörligheten hos eleverna likväl är stor i delar av kommunen. Verktyget används för beräkning, visualisering och prognoser utifrån elevers val i förhållande till skolenheternas kapacitet och ger möjlighet att väga in skolornas historiska resultat och andra kvalitativa förutsättningar för dessa val.

Det arbete som redan påbörjats är nu integrerat i det kommunövergripande "Projekt för Fastighetsstrategin" som startade under 2021. Utbildning Gävle deltar som en av beställarna samt i styr- och projektgrupp, där framför allt GFAB och Gavlegårdarna deltar i egenskap av utförare. En stor vinst och effekt är ökad transparens och tillgänglighet till data som är gemensamma och som ligger till grund för analys, planering och utredning hos flera intressenter. Bland annat skall uppgifter om befolkning, antal i angivna åldrar eller åldersintervall tillgängliggöras. Arbetet i detta delprojekt sker parallellt med framtagande av ett kompletterande områdes-/summeringsregister till befintliga planeringsområden.

Vägledande principer för lokalresursplanering är att organisation och lokaler skall ge förutsättningar för en likvärdig undervisning med hög kvalitet, samt en effektiv användning av tilldelade resurser. Det finns ett strategiskt arbete som säkerställer lokalresurser, som är till största möjliga nytta för verksamheten, till lägsta möjliga kostnad över tid. Det strategiska arbetet grundar sig i lokalutredningar för olika stadsdelar/områden, samt en utredning för gymnasiet och en för särskolan. Dessa lokalutredningar innehåller fakta, analyser och i vissa fall alternativa lösningar om en lösning är förordad. Lokalresursplanen sammanfattar åtgärdsplanerna från de olika lokalutredningarna och beslutas av utbildningsnämnden årligen. Integration/segregation skall beaktas och genom aktiv lokalplanering och justering av upptagningsområden ska arbetet stödja en bättre integration. Exempel på projektet som pågår är Hemlingborg med förskola och grundskola, med planerad start för förskolan i januari 2023 och grundskolan höstterminen 2023, Brynässkolan är upprustad och tas i bruk hösten 2022. Vasaskolan om- och tillbyggnad pågår.

Den befolkningsprognos som har togs fram under våren 2022 visar fortsatt svagare befolkningsutveckling, framför allt inom förskolan. Den tidigare kraftiga ökningen av barn i förskolan är nu på kort sikt en minskning. På grund av den svagare befolkningsutvecklingen har alla sektorer fått i uppdrag att se över investeringar. En ny fristående skola för förskoleklass till årskurs 9 har fått tillstånd att starta, men den etableringen startar inte till hösten 2022. Tillståndet gäller dock även för 2023. En fristående gymnasieskolan har ansökt om tillstånd att starta hösten 2023, programstruktur och antal platser kan komma att påverka kommunala och fristående skolor. Skolinspektionens beslut förväntas under hösten. Gavlefastigheter har tillsammans med Utbildning Gävle analyserat behoven och utifrån analysen föreslagit ändringar av den kort- och långsiktiga lokalförsörjningen.

Arbetet med befolkningsprognoser behöver fortsätta utvecklas eftersom det är avgörande för den långsiktiga planeringen, förstärkningar av funktionen kan behövas. Likt många andra kommuner bör arbetet utgå från scenarios och därtill hörande effekter, exempelvis min-, medel- och maxscenarios, mer riktade prognoser. Det gör kommunen bättre förberedd på förändringar i en ovisst framtid, annars finns en risk att pendeln i prognostänkandet slår för hårt och för snabbt utifrån förändringar i omvärlden. Det pågående arbetet med gemensamma data och möjligheter att följa befolknings- och elevprognoser i Power BI kan ge bättre förutsättningar för detta.

Analys av indikatorerna

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelser från modellberäknat värde. Utfall i årsredovisningen.

Gymnasieelever med examen inom 3 år, avvikelser från modellberäknat värde. Utfall i årsredovisningen.

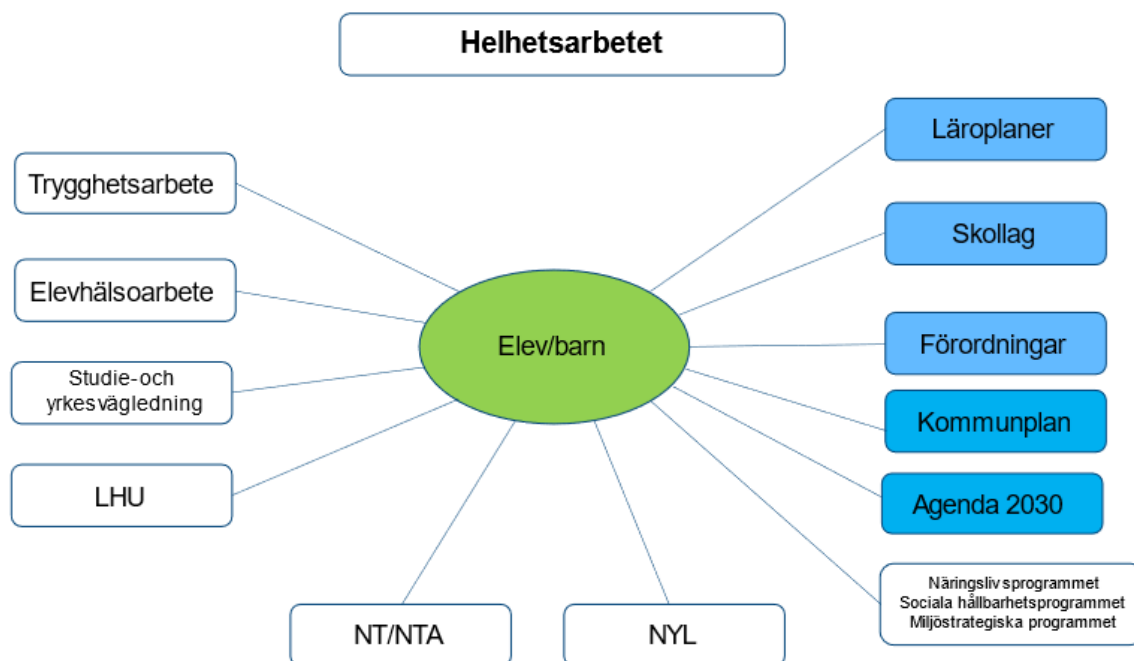
Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor	—	0 %	Större avvikelse	■ Uppnås ej
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, avvikelse från modellberäknat värde	—	4 %	Ok	● Uppnås

3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Nämndens verksamheter

Arbetet med helhetsperspektiv fortsätter i den centralt sammansatta arbetsgruppen. Under 2022 har verksamheten genom skolledare involverats än mer för att få en gemensam bild av vad helhetsperspektiv innebär. Diverse begrepp som är frekvent förekommande inom respektive process (LHU (lärande för hållbar utveckling), trygghetsarbete, elevhälsoarbete och SYV (studie- och yrkesvägledning) har diskuterats i arbetsgruppen och även värderats i förhållande till hur just dessa specifika begrepp skulle kunna fungera i en helhetstanke. Begreppen har presenterats för skolledarna för att tydliggöra helhetsperspektivet ytterligare. Från hösten 2022 kommer fler gemensamma mötesforum skapas för stöd och samordning kring processerna.

Utbildning, stöd och processledning till verksamheterna

- Stöd i arbetet med LHU (lärande för hållbar utveckling) för fortsatt utveckling och löpande stöd i olika frågor till alla delar av våra verksamheter, introduktion till LHU för nya skolledare. Förberedelser för träff med hållbarhetsombuden på temat internationalisering.
- Medel har beviljats från MSP 2.0 för genomförande av utvecklingsarbete av LHU (se ovan), utveckling av skolträdgårdar, utbyte av riskprodukter med avseende på farliga kemikalier inom förskolan samt utbildning av våra egna kockar i förskolan.
- Uppstart av nytt samarbete med Håll Sverige Rent för utveckling av Grön Flagg, för minskad administration och ökad handlingskompetens. Även Sätträngsskolan deltar i utvecklingsarbetet gällande Grön Flagg.
- Översyn av enkätfrågorna till elevenkäten för hållbara beteenden. Enkätens innehåll och förläggning i tid ses över för att öka svarsfrekvensen och därmed enkätens användbarhet.
- Utvecklat samarbete kring Trossen och prao på Skolkontoret.

Samverkan

- Fortsatt arbete med satsningen kring Skolträdgårdar 2022, som finansieras med hjälp av medel från miljöstrategiska programmet och sker i samarbete med Gavlefastigheter.
- Fortsatt koordinering av genomförandet av piloterbjudande fleråriga ätbara växter, där nu ytterligare två förskolor - Pingeltorp och Myrbackagården - fått fleråriga ätbara växter planterade på sina förskolegårdar, detta i samarbete med Färnebo folkhögskola och Gavlefastigheter, samt med finansiering från Region Gävleborg.
- Fortsatt deltagande i EU-projektet GG4C - Global Goals for Cities, tillsammans med Gävle kommuns Agenda 2030-arbetsgrupp.
- Fortsatt samarbete med Region Gävleborg (där RucX är sammankallande), ny ansökan om finansiering är inskickad.
- Information/inspirationsmöte med Linköpings kommun för information om projektet "Bästa världen". Bästa världen är en utbildningsinsats för elever i årskurs 2, 5 och 8, med målet om ökad kunskap i frågan om hur vi kan leva mer hållbart.
- I samband med ombyggnationen av Vasaskolan kommer material som blir över användas av Polhemsskolan Byggprogram.

Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling

- Under perioden har ytterligare en förskola och en särskola hissats flaggan, samt en grundskola har startat sitt Grön Flagg-arbete. Hela Vallback rektorsområdet samt ytterligare två grundskolor har fått utmärkelsen "Skola för hållbar utveckling". Gävle kommuns arbete är uppmärksammat i landet och framhålls som ett mycket gott exempel.

Analys av indikatorerna

Indikatorernas målvärden utgår från och har en progression mot målen i det miljöstrategiska programmet.

Andelen verksamheter som hissats Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling. Andelen fortsätter öka och är nu 81 procent, det högt satta målvärdet kommer nästan att uppnås under året. En jämförelse med riket visar att andelen miljöcertifierade förskolor och skolor fortsätter att minska och ligger på 10 procent. Ekokommunerna (ca 100 kommuner, där Gävle är en) är dock något bättre än riket totalt som ligger på 9 procent. Andelen skiljer sig stort mellan kommunerna, 30 ekokommuner saknar helt miljöcertifierade skolor och förskolor. De tre ekokommuner med högst andel certifierade verksamheter är Gävle (allra högst), Hedemora och Laxå.

Andel elever i grundskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. Enkätundersökning av elevernas hållbara beteenden genomfördes för andra gången hösten 2021. Resultatet var 55 procent (2020, 52 procent). Skillnaden mellan könen är genomgående och pojkarnas hållbara beteenden behöver särskilt stärkas. Svarsfrekvensen är låg och resultatet behöver tolkas med försiktighet. För att öka relevansen och svarsfrekvensen sker en översyn av frågorna samt enkätens förläggning i tid. Om enkäten

genomförs under 2022 fås utfall i årsredovisningen. Om översynen visar att det är lämpligare att genomföras enkäten på våren, kommer inget utfall att presenteras för 2022.

Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar

samhällsutveckling. Enkätundersökning av elevernas hållbara beteenden genomfördes för andra gången hösten 2021. Resultatet var 57 procent (2018, 61 procent). Det är alltså relativt stor skillnad mellan könen, männens hållbara beteende behöver stärkas. Svarsfrekvensen är låg och resultatet behöver tolkas med försiktighet. För att öka relevansen och svarsfrekvensen sker en översyn av frågorna samt enkätens förläggning i tid. Om enkäten genomförs under 2022 fås utfall i årsredovisningen. Om översynen visar att det är lämpligare att genomföras enkäten på våren, kommer inget utfall att presenteras för 2022.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Andel verksamheter som hissat Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling	81 %	85 %		Uppnås delvis
Andel elever i grundskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling		69 %	Större avvikelse	Uppnås ej
Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling		69 %	Större avvikelse	Uppnås ej

4 Uppföljning av politiska uppdrag

4.1 Utbildningsnämnden uppdras att i samverkan med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med framgångsrik bemanning, kompetensförsörjning och breddad rekrytering för Gävles förskolor och skolor på ett sätt som ökar kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Fler medarbetare i Gävle kommun ska erbjudas trygga anställningsvillkor och andelen tim- och korttidsvikarier ska tydligt minska till förmån för fler tillsvidareanställningar. För att möjliggöra bättre villkor och förutsättningar för alla medarbetare i skolsystemet så ska samverkan stärkas mellan nämndens medarbetaransvar och kommunstyrelsens arbetsgivaransvar. En gemensam genomförandestrategi med kvantitativa delmål under året ska tas fram under kvartal 1.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämnden har avsatt medel för att stärka upp den kommunala verksamheten med kompletterande kompetenser under tre år, med start 2022. Dessa pengar ska användas inom grundskolan och gymnasieskolan för att rekrytera andra kompetenser som kan avlasta lärare, så att de kan ägna mer tid åt undervisning och de uppgifter som hör till undervisningen.

Utbildning Gävle deltar i det övergripande projektet som leds av Styrning och stöd. En projektledare är tillsatt och exempelvis kommer gymnasieskolan få stöd att genomföra arbetsinventeringar för sitt fortsatta arbete med kompletterande kompetenser.

Inom förskolan har några förskoleområden utökat med trygghetsanställningar. Flera förskoleområden har också övergått till månadsanställningar för vikarier i syfte att stärka upp i verksamheten vid vikariebehov samt för att ge goda förutsättningar för förskollärares planering och uppföljningsarbete. Genom att visstidsanställa personer som varit timanställda ges förutsättningar för tryggare anställning samt en ökad kontinuitet, vilket också bidrar till en ökad kvalitet i verksamheten. Förskolan tittar även på andra kompetenser för arbetet i barngrupp än förskollärare och barnskötare. Inför hösten har en samlingsannons varit ute för att tillsätta 40 vikarier i en pool, 20 av dessa månadsanställs. Tyvärr har sökbilden varit svag och flertalet sökande har inte slutfört gymnasiet, vilket är ett krav. Ett omtag görs, där sökanden som saknar betyg i en kurs ska få möjlighet att komplettera på arbetstid. Annonsen kommer även formuleras om så att det blir möjligt att söka särskilda stadsdelar.

Inom grundskolan har alla rektorsområden utifrån de medel som nämnden avsatt för kompletterande kompetenser anställt medarbetare med uppdrag som ska möjliggöra att lärare kan ägna sig mer åt undervisning och de uppgifter som tillhör undervisningen. Det kan handla om att elevassistenter arbetar med enskilda elever eller med mindre grupp elever som utmanar, vilket frigör mer tid till undervisning i klass för lärare. Lärarassistenter stöder med arbetsuppgifter som annars ligger på läraren. Detta kan ibland samordnas med stöd för elever som behöver ha avbrott i sin skoldag för att behålla koncentration och fokus. Ett exempel är elevcoach som har i uppdrag att arbeta med att öka tryggheten och studieron i en klass/på en skola samt att utreda och dokumentera kränkingsärenden. Ytterligare exempel är att

skolbibliotekarie anställts, vilket höjer såväl kvaliteten på det läsfrämjande arbetet samt frigör tid till lärares undervisning. En grundskola har infört heltidsmentorer med uppdrag att ha den huvudsakliga kontakten med vårdnadshavare, samverka internt och externt med elevhälsa, socialtjänst, region, hantera uppföljning av frånvaro och trygghetskartläggningar enligt Gävlemodellen. Mentorerna arbetar också med främjande, förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete och med rastaktiviteter. Flera skolor har inslag av dessa uppdrag i ovanstående roller - elev- och lärarassistenter, elevcoacher samt i andra roller som hälsopedagoger, socialpedagoger. Ett försök med egen vikariepool för grundskolan har gjorts, men det har inte fungerat helt enligt plan. Grundskolan arbetar vidare med att få till en egen vikariepool.

Vasaskolan har sedan hösten 2021 ett projekt med heltidsmentorer både för att utveckla mentorsrollen och för att kunna frigöra lärare för undervisning. Ytterligare en heltidsmentor anställdes i januari. Projektet har utvärderats under våren med bland annat enkäter till elever och personal samt genom samtal lärare, elevhälsopersonal och heltidsmentorerna. I utvärderingen framkommer ännu inga tydliga resultat. Projektet fortsätter ytterligare ett läsår med vissa förändringar. Även nästa läsår kommer projektet att utvärderas löpande med mentor och annan berörd personal och elever.

Utifrån de medel som nämnden beslutat om inför 2022 har en socionom anställts på Vasaskolan. Borgarskolan har anställt två elevcoacher som kommer att arbeta främst mot Fordons- och transport samt Försäljnings- och serviceprogrammen. Elevcoacherna kommer arbeta med att främja skolnärvaro, stötta elever i deras skolsituation och ingå i skolans trygghetsteam. IM-gymnasiet fokuserar på att främja skolnärvaron och har anställt två ungdomskonsulenter. Polhemsskolan har anställt en elevcoach för att stötta elever på Barn- och fritid samt Teknikprogrammet.

I särskolan fortsätter arbetet med team kring elever, där olika professioner och kompetenser bidrar till utveckling av verksamheten. Utbildningen i särskolan ska än mer utvecklas och att verksamheten i alla delar ska bidra till högre måluppfyllelse och elevers utveckling mot självständighet. Viktiga i detta arbete är elev- och lärarassistenter som finns nära eleverna under hela dagen.

4.2 Utbildningsnämnden uppdras att analysera och ta fram förslag på hur kommunen kan bli en än mer attraktiv arbetsgivare för alla yrkesgrupper inom förskola, skola och fritidshem, särskilt i de rektorsområden där kompetensförsörjningen är särskilt utmanande.

Uppföljning uppdrag

Gävle kommun har tagit fram en kompetensförsörjningsplan för år 2021-2022. I denna konstateras att personalomsättningen i Gävle kommun har ökat de senaste tio åren, både för medarbetare och chefer. För att möta kompetensutmaningarna krävs ett systematiskt och långsiktigt arbete i alla delar genom en medarbetares anställning. Det gäller hela vägen från att attrahera nya medarbetare, rekrytera, introducera, behålla/utveckla till att avveckla. I planen beskrivs strategier och aktiviteter som pågår i kompetensförsörjningssyfte under de nämnda delarna. Med utgångspunkt i Gävle kommuns kompetensförsörjningsplan och utifrån HÖK 21 har Utbildning Gävle tagit fram en egen kompetensförsörjningsplan. Syftet med denna är att kartlägga nuläget i sektorn och identifiera kommande kompetensbehov, samt visa på åtgärder och arbetssätt för att möta kompetensbehovet på kort och lång sikt.

Kompetensförsörjningsplanen är ett levande dokument och kommer att revideras årligen.

Inom Utbildning Gävles förskolor och skolor är andelen legitimerade lärare högre än (förskola, fritidshem, särskola) eller i paritet med riket (grund- och gymnasieskola). Det finns därmed inga större strukturella problem med brist på legitimerade lärare i dagsläget. För att förebygga och på sikt säkerställa att alla elever ska få sin undervisning av legitimerade lärare, pågår ett arbete

med att utveckla organisation och arbetssätt samt att se över vilka kompletterande kompetenser som kan avlasta legitimerade lärare.

Utifrån en analys av lärartillgången, pensionsavgångar, sjukfrånvaro i de olika verksamheterna och rektorsområdena har ett antal aktiviteter prioriteras på kortare och längre sikt. I analysen har de lärarfackliga organisationerna deltagit. Exempel på aktiviteter är deltagande på arbetsmarknadsdagar; utveckla verksamhetsförlagd utbildning samt utöka samverkan med fler lärosäten; avsätta resurser för medarbetare att vidareutbilda sig inom bristyrken; stöd för tjänsteplanering och schemaläggning; fortsätta insatser som påbörjats i samband med HÖK18/21.

Utbildning Gävle deltar i det kommunövergripande arbetet med AKR (använd kompetensen rätt), där en projektledare har under våren tillsatts av Styrning och Stöd. Inom Utbildning Gävle har arbetet påbörjats inom förskolan. En arbetsgrupp bestående av systemförvaltare för schemasystem, biträdande rektorer inom förskolan och HR-konsulter har bildats. Arbetsgruppens fokus är att inventera dagens arbetsprocess inom förskolan gällande schemaläggning och se över vilka systemtekniska lösningar som finns i syfte att stödja och underlätta schemaläggning. Vid en inventering av arbetsprocessen framkommer bland annat att det idag är flera befattningsgrupper involverade och att det är många delmoment som genomförs innan ett schema är färdigställt för en medarbetare. Schemaläggningen saknar till delar data/information över behovet av arbetskraft i verksamheten vid olika tider av dag, månad, termin osv. Detta är något som kan utvecklas med stöd i IT-baserade schemasystem som finns helt eller delvis inom kommunen. Arbetet är pågående.

Ett annat exempel på aktiviteter som pågår för att stärka förskolans attraktivitet som arbetsgivare är att tydliggöra mål och vision, att tydliggöra yrkesroller och avsätta pedagogisk utvecklingstid för förskollärare. Förskolan har även tagit fram en kompetensutvecklingsinsats för barnskötare och förskollärare som ska genomföras 2023.

Inom grundskolan ska under vecka 37 dialogmöten om arbetsmiljön genomföras med medarbetare inom grundskolan. Frågeställningar som dialogen utgår från:

- Vad är det som utmanar...
- Vad är det vi vill se mer av...

Samtalen sker utifrån tre nivåer; organisation (rektorsområde-skola), grupp (arbetslag, ämneslag) samt individ. Syftet med samtalen är att stärka attraktionskraften så att fler vill arbeta inom grundskolan i Gävle kommun.

I gymnasieskolans/särskolans ledningsgrupp har det under föregående läsår diskuterats vad det innebär att vara en attraktiv arbetsgivare och förslag på aktiviteter som kan stärka attraktionskraften har tagits fram, både för att behålla samt rekrytera medarbetare till Utbildning Gävle och Gävle kommun. En del av dessa aktiviteter finns med i kompetensförsörjningsplanen som togs fram under våren.

4.3 Utbildningsnämnden uppdras att analysera och beskriva vilka åtgärder nämnden behöver arbeta med för att förbättra barn och ungas psykiska hälsa och skolresultat med anledning av pandemin och dess effekter och hur samverkan med Socialnämnden och Regionen kan stärkas.

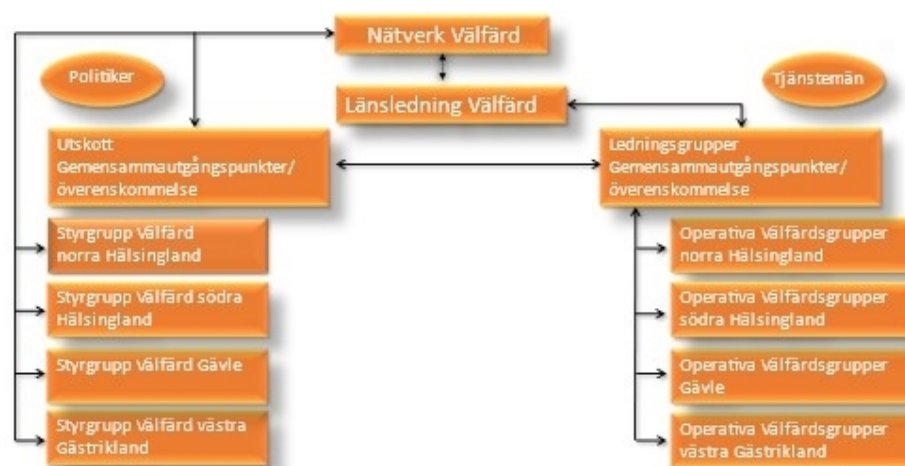

Uppföljning uppdrag

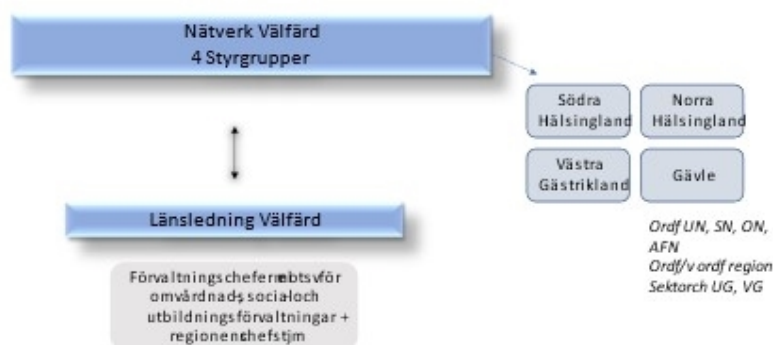
Länsledning är en strategisk samverkansledning avseende socialtjänst, omsorg/omvårdnad, utbildning inom kommunerna samt inom Region Gävleborg. Denna samverkansledning har på en övergripande nivå, ansvar för att identifiera, initiera, leda och utvärdera samt utveckla gemensamma samverkansfrågor i Gävleborgs län. Verksamhetschefen för centrala elevhälsan

ingår som Utbildning Gävles representant i Operativa Vårdförhållanden. Samverkansgruppen har utökats med representanter från alla skolformer samt de fristående skolorna. Detta för att få ett närmare samarbete och en ökad operativ effekt. Frågan kring skolnärvaro och psykisk hälsa har lyfts i operativa vårdgruppen där man enats om att skolnärvaro är en gemensam fråga och viktig att prioritera i det fortsatta gemensamma arbetet. Se schematiska bilder nedan.

Organisation samverkan region - kommuner

Nätverk vård (den politiska arenan)

Under våren deltog Utbildning Gävles ledningsgrupp tillsammans med chefer/representanter från Vård Gävle och från social hållbarhet på Styrning och stöd i en SKR-konferens med fokus på samverkan och tidiga insatser. Detta ledde till en fortsatt diskussion där gruppen enades om att skolnärvaro skulle vara en prioriterad gemensam fråga framledes. Utgångspunkten i det fortsatta arbetet är den rapport som en arbetsgrupp på Utbildning Gävle tagit fram avseende elever med komplex frågvar, men även de insatser som planeras och pågår inom Vård Gävle när det gäller att främja elevers närvaro. Region Gävleborg kommer bjudas in till dialogen.

För att ytterligare stärka det förebyggande arbetet har Utbildning Gävle och Vård Gävle tillsammans med Region Gävleborg inom ramen för *God och nära vård* identifierat flera

gemensamma områden för utveckling, bland annat etablerande av en ny familjecentral med utökat uppdrag för *Tidigt samordnade insatser* (TSI) där målgruppen på sikt ska vara ett 0-17 års perspektiv. Beslut är taget om införande av den tredje familjecentralen och en projektledare är utsedd. Det förberedande arbetet ska genomföras under hösten med ambition att verksamheten ska starta under 2023. Liknande projekt finns i Stockholmsområdet, Familjehuset i Rinkeby/Husby. Erfarenheterna från detta projekt tas med i höstens arbete.

Europeiska socialfonden, ESF+, har en ny utlysningsperiod, som riktar sig mot ungdomar 13-16 år, med temat "Förebygga skolavhopp och hjälpa elever mellan 13-16 år att välja rätt utbildning". En gemensam ansökan kommer att göras av kommunerna i Gävleborg som även Gävle kommun deltar i. Underlaget till Gävles del av ansökan bygger på en behovsanalys där vi konstaterar att målgruppen 13-16 år är en grupp elever som blev mest påverkade i sin skolgång i samband med pandemin. Utifrån de rådande restriktionerna har eleverna varit hemma i högre grad och det har ibland varit svårare att få tillbaka dem till den fysiska undervisningen. Extra utmanande har det varit att få tillbaka de elever som redan innan pandemin hade oroande fränvaro. Utifrån forskning och exempelvis BRÅ:s rapporter, men även delar i Gävlemodellen, ser vi att det förekommer psykisk ohälsa/upplevd oro och stress i högre grad i den här åldersgruppen. Det kan leda till minskad framtidstro och hopp om att klara studier och yrkesliv. Skolan konkurrerar också med den digitala världen som sociala medier, onlinespel med mera vilket gör att elever lättare väljer andra vägar än att delta i skolans utbildning.

Utbildning Gävles roll är att arbeta med undervisning och utbildning. Det uppdraget klarar skolan av att genomföra när eleverna är i skolan och sambandet mellan hälsa och lärande fungerar. Samverkan med andra krävs till exempel när stöd till föräldrar behövs och stora resurser behövs för att få eleverna till skolan. Då behövs större samverkan och teamarbete med både socialnämndens område samt olika delar av Region Gävleborg. Genom projektet ska samverkan stärkas ytterligare.

I projektet kommer Utbildning Gävle att avgränsa sig till två högstadieskolor och rikta insatserna till samtliga elever i åk 8, arbeta vidare i åk 9 samt följa upp i åk 1 på gymnasiet. Projektet kommer att ha ett främjande och förebyggande perspektiv för att stärka eleverna, ge dem handlingskompetens och framtidstro. Projektet ska genomsyras av samband mellan lärande och hälsa samt öka kunskapen kring vad som leder till god hälsa. Arbetssättet ska ge ökad handlingskompetens hos eleverna. Det ökar förmågan och tilltron till sina egna intressen, viljan och förståelsen för vikten att göra egna val mer än att "välja som sina kompisar". Hypotesen är att elevernas motivation att nå uppsatta mål ökar, att närvaron i skolan ökar och att antalet elever som når gymnasiebehörighet därmed också ökar. Det bidrar sannolikt också till minskade avbrott/studiebyten på gymnasiet samt på sikt en social hållbarhet. Utgångspunkten är en tidigare beprövad metod i Gävle, Framtidsvalet. Genom detta upplägg kan man på ett systematiskt sätt inkludera både elevhälsa, trygghetsarbetet, studie- och yrkesvägledningsfrågor och den sociala aspekten för Lärande för hållbar utveckling i arbetet. Två projektledare och en skolpsykolog ska riktas mot de två deltagande högstadieskolorna. Ansökan ska färdigställas under september, beslut kommer senare under hösten. Projektstart 2023 vid beviljande.

Barn med hög närvaro i förskolan får vara i positiva sammanhang tillsammans med kamrater och utbildade pedagoger. Det är därför viktigt att barnen har en kontinuitet i förskolan och att förskolan arbetar för att barnen ska vara närvarande, en rutin där förskolan frågar efter barnen vid frånvaro har införts. Förskolan reagerar och agerar vid oro över barn bland annat genom socialtjänstanmälningar.

Alla rektorsområden i grundskolan arbetar aktivt med att främja skolnärvaro. Det finns tydliga rutiner där man följer upp frånvaro i klass, årskurs, skola och rektorsområde. En enkel mall för kartläggning av frånvaro används eller är på väg att introduceras i rektorsområdena. Pandemins påverkan dels genom elevers och lärares frånvaro, dels genom distans- och fjärrundervisning syns tydligare den här våren, alla högstadieskolorna beskriver att eleverna i årskurs 9 upplevs tröttare och svårare att motivera till extra ansträngningar den sista terminen. Eleverna upplever samtidigt att de inte har tillräckliga kunskaper sen tidigare och att bristen på vikarier och sjukfrånvaro gjort att möjligheten att hämta igen det man missat minskat.

Även inom gymnasieskolan har pandemin och frånvaron hos elever och lärare påverkat

elevernas lärande. Alla rektorsområden arbetar med olika åtgärder och stödinsatser för att stötta eleverna, bland annat med aktivt arbete från start med eventuell skolfrånvaro, tidiga frånvaroutredningar och närvarofrämjande aktiviteter av olika slag. Extra tid i kurser och ämnen erbjuds, likaså lovskola och sommarskola.

5 Uppföljning av privata utförare

Inom utbildningsnämnden finns externa utförare enbart i form av fritidsklubbar på entreprenad. I september 2022 fanns följande entreprenader:

- Andersbergs klubb, 28 elever (Solängen rektorsområde)
- FK Treffan/Diamanten, 12 elever (Sättra rektorsområde)

Samtliga fritidsklubbar på entreprenad har ett gällande avtal. Rektor ansvarar enligt skollagen för att följa upp att utbildningen på fritidsklubben håller god kvalitet och genomförs i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten.

6 Resultat/ årsprognos/ investeringar

(mnkr)	Utfall 2022-08- 31	Utfall 2021-08- 31	Budget 2022-08- 31	Budget helår 2022	Prognos helår 2022
Verksamhetens intäkter	256,2	246,2	245,0	364,7	378,9
Personalkostnader	-1 146,2	-1 140,6	-1 161,5	-1 733,2	-1 731,0
Övriga kostnader	-769,4	-727,7	-798,2	-1 212,9	-1 200,6
Avskrivningar/nedskrivningar	-11,4	-12,9	-13,1	-19,1	-17,9
Internränta	-0,3	-0,7	-0,4	-0,6	-0,5
Resultat före kommunbidrag	-1 671,1	-1 635,7	-1 728,2	-2 601,1	-2 571,1
Kommunbidrag	1 734,1	1 684,4	1 734,1	2 601,1	2 601,1
Årets resultat	63,0	48,7	5,9	0,0	30,0
Investeringar	14,8	6,8	24,6	36,8	29,3
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultat, investering och prognosanalys

Resultat och prognos

Utbildningsnämnden uppvisar ett resultat på 63,0 mnkr. Detta är en avvikelse mot budgeten med 57,1 mnkr.

Intäkterna avviker mot budget med +11,3 mnkr. Det är främst fyra stora statsbidragen som avviker: "Likvärdig skola", bidragsramen utökades och nämnden tilldelas 2,6 mnkr mer än budgeterat; "Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden", tre skolor beviljades 1,4 mnkr mer än budgeterat för vårterminen samt fyra skolor beviljades 5,6 mnkr för läsåret 2022/23 vilket inte var budgeterat; "Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan" har utökad bidragsram från 16,5 mnkr till 20,3 mnkr; "Skolmiljarden" har utökats med 3,8 mnkr. Ett tidigare bidrag, "Läxhjälpen", 4,3 mnkr, har inte beviljats.

Kostnaderna avviker positivt mot budget med 45,9 mnkr. Personalkostnaderna, köp av verksamhet och övrigt material är det som avviker mest. Personalkostnaderna avviker med +15,3 mnkr. Orsaken är ökad frånvaro bland personalen under årets första månader. De förändrade arbetsgivaravgifterna har också påverkat resultatet positivt. Förändringen mellan utfall mot budgeterade arbetsgivaravgifter innebär ca 6 mnkr i positiv avvikelse på helår för utbildningsnämnden. Köp av verksamhet avviker med +19,9 mnkr. Alla skolformer avviker mer eller mindre. Övrigt material och tjänster avviker med +9,4 mnkr. Detta kan härledas till

måltider och förbrukningsmaterial.

Årsprognosen är beräknad till +30,0 mnkr. Den sänkta arbetsgivaravgiften kommer ge ett överskott. Det finns dock osäkerhet kring vilka kostnader som kan uppstå i framtiden utifrån pandemin. Bedömningen är att verksamheten kommer behöva göra olika insatser under en längre tid, för att kompensera det bortfall i kunskap/lärande som uppstått för eleverna under pandemin. Under hösten kommer personalkostnaderna att öka per månad, eftersom förskolan ser en ökning av barn och grundskolan kommer anställa mer personal på grund av ökningen av statsbidrag. Prognosen för personalkostnaderna avviker dock positivt, de kommunala verksamheterna har en ökning av antalet elever i både förskolan och grundskolan, vilket innebär att köp av fristående skolplatser minskar.

Förskolan

Förskolan har utfall på +13,7 mnkr per augusti med +10,3 mnkr i avvikelse mot budget. Fler barn har genererat cirka 10 mnkr mer i elevpeng, samtidigt som personalkostnaderna inte avviker lika mycket (6 mnkr). Trots fler barn och ökade livsmedelspriser har kostnaderna för livsmedel/måltider inte ökat i någon större utsträckning. Orsaken är fortsatt hög sjukfrånvaro och god kommunikation med leverantören om beställningar av antal portioner. Prognos för förskolan är en positiv avvikelse på 7,0 mnkr.

Grundskolan

Grundskolan har en budgetavvikelse på +18,2 mnkr. Intäkterna ger de stora positiva avvikelserna. Förändringarna i statsbidragen orsakar de största avvikelserna, men även ökad elevpeng. På kostnadssidan avviker personalkostnaderna positivt, vilket beror på ej tillsatta tjänster, ej behörig personal på budgeterade tjänster samt svårigheter att få vikarier. Även måltider avviker positivt, orsaken är färre elever i verksamheten än budgeterat. Prognosen för grundskolan beräknas till +10,0 mnkr.

Gymnasiet

Gymnasiet har ett utfall på +6,7 mnkr, vilket är en budgetavvikelse på 5,1 mnkr. Gymnasiet har en negativ avvikelse på programpengen med 5,9 mnkr. Personalkostnaderna och övrigt material är det som avviker positivt. Årsprognosen beräknas bli +2,0 mnkr.

Särskolan

Särskolan uppvisar ett resultat med +1,3 mnkr och en budgetavvikelse med 2,3 mnkr. Det är personalkostnaderna som bidrar till den positiva avvikelserna, orsaken är ej tillsatta tjänster och svårigheten att tillsätta vikarier. Prognosen för särskolan beräknas bli +0,5 mnkr.

Elevhälsan

Resultat per augusti för elevhälsan visar -3,4 mnkr. Avvikelserna beror dels på en ökning av beslut om extra ordinära tillägg till fristående verksamheter samt dels på avslag från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) om ett sökt bidrag. Prognosen beräknas till -4,1 mnkr.

Investeringar

Investeringsbudget för 2022 är 36,8 mnkr. Utfallet efter åtta månader är 14,8 mnkr. Under hösten kommer några projekt att stå klara, bland annat Bergby centralskola och Brynässkolan. Investeringar på Vasaskolan, Klintbergsgården, Hemlingborgs idrottshall kommer skjutas till kommande år. Prognosen beräknas landa på 29,3 mnkr.

6.1 Skyfallet 17 - 18 aug 2021

Skyfallet har haft en viss påverkan på investering detta år, dock inget som skapat några större avvikelser.

6.2 Kostnadsökningar – inflationen

Utbildningsnämnden kommer påverkas av inflationsökningen på livsmedel. Kostnaderna

beräknas öka med cirka 2 mnkr under hösten jämfört med budgeterat.

6.3 Investeringar och drift

Nämnden har inga investeringar som påverkas av den höga inflationen.

7 Förväntad utveckling

Effekter av pandemin på barns och elevers lärande är svåra att förutse. Det finns en oro att den högre frånvaron hos barn i förskolan kan påverka lärandet långsiktigt. Olika uppföljningar lokalt, nationellt och internationellt visar att frånvaro och långa tider av distans/fjärrundervisning har påverkat djuplärandet och det långsiktiga lärandet. De insatser som Utbildning Gävle framför allt räknar med att behöva sätta in för att motverka pandemins effekter är utökad tid för eleverna; utökad undervisningstid – till exempel genom att dela upp klasser i mindre grupper eller utöka tvåläraarsystemet, utökade lovskolor och utökad läxhjälp.

Det finns fortsatt en kompetensförsörjningsutmaning för nämndens verksamheter. En kompetensförsörjningsplan har tagits fram, med fakta, analyser och åtgärder. Aktiviteter pågår utifrån kommunfullmäktiges uppdrag. Nämnden har avsatt medel under tre år för att stimulera användningen av kompletterande kompetenser inom skolan.

Det rådande läget i världen påverkar tillgången till vissa varor vilket gör att priserna av dessa ökar. Vi ser redan idag en ökning av kostnader förbrukningsmaterial men framför allt måltider/livsmedel. Prisökningen för livsmedel/måltider förväntas bli ca 8 procent under höstterminen. De ny- och ombyggnationer som pågår har en kostnadsökning närmare 10 procent, vilket gör att vissa projekt kommer skjutas på i framtiden.

8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2018 Utfall	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	Prognos 2022	2023 plan	2024 plan	2025 plan
Antal barn 1-5 år	5 883	5 974	5 918	5 818	5 721	5 662	5 544	5 488
Antal elever 6-15 år	11 856	12 218	11 904	12 085	12 070	12 140	12 224	12 185
Antal elever 16-19* år	4 433	4 641	3 612*	3 581*	3 623 *	3 617*	3 696*	3 782*
Andel med legitimation i förskolan (%)	53	53	57	52	55	55	55	55
Andel med legitimation i förskoleklass (%)	86,7	87,6	87,3	87,0	87,1	87,2	87,3	87,4
Andel med legitimation i fritidshem (%)	69 *	70 *	70*	71*				
Andel med legitimation i grundskola (%)	69,8	70,7	69,8	69,6	70	71	71,5	72
Andel med pedagogisk högskoleexamen i grundsärskola (%)	90,4	93	96,3	92,8	93	93	93	93
Andel med legitimation i gymnasieskola (%)	83,2	85,4	84,9	86,8	86,9	86,9	86,9	86,9

Andel med pedagogisk högskoleexamen i gymnasiesärskola (%)	99,4	99,4	99,7	92	92	92	92	92
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	85,3	84,4	85,3	87	85,5	85,5	85,5	85,5
Barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg, andel (%) av barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	4,9	5,2	5,2	4,6	4,0	3,5	3	2,5
Barn 6-12 år inskrivna i fritidshem, andel (%)	61	61	61	59	59	59	59	59
Barn/årsarbetare förskola	5,3	5,3	5,6	5,4	5,3	5,2	5,15	5,1
Barn/årsarbetare ped omsorg	4,6	4,7	5,3	5	4,9	4,9	4,9	4,9
Inskrivna elever per årsarbetare (fritidshem)	18,6	20,1	20,0	20,1	20,3	20,3	20,3	20,3
Antal elever per lärare (förskoleklass)	18,4	20,4	19,9	20,6	20,1	19,8	18,9	18,1
Antal elever per lärare (grundskola)	12,0	12,1	11,8	11,9	11,9	11,9	11,9	12
Antal elever per lärare (gymnasieskola)	12,7	12,5	12,4	12,7	12,4	12	11,8	11,5
Antal elever per lärare (grundsärskola)	4,4	4,9	5	4,9	4,7	4,5	4,3	4,2
Antal elever per lärare (gymnasiesärskola)	4,9	4,8	5	4,8	4,5	4,2	4	3,9

Antalet barn och elever baseras på alla elever. Underlag från sektor Styrning och stöd (SG) befolkningsprognoser. *Fr o m 2020 redovisas antal elever 16-18 år i befolkningsstatistiken från SG, därav den stora skillnaden i antalet.

Andel inskriva i förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem från Kolada (samtliga verksamheter).

Andel med legitimation från Skolverket samt Kolada (kommunala verksamheter).

Legitimationskrav för undervisningen i fritidshem infördes 2019, men det finns ännu ingen redovisning av måttet, i stället används *Andel heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen i fritidshem.

Personaltäthet från Skolverket samt Kolada (kommunala verksamheter).

Prognos 2022 samt plan 2023–2025 inriktas mot motsvarande resultat för riket, undantag är andelen med legitimation som för förskola och fritidshem samt pedagogisk högskoleexamen i fritidshem inriktas på att bibehålla en hög nivå.

Andel inskriva i fritidshem är högre än i riket (54 procent 2021), prognos 2022 och plan 2023–

2025 är att bibehålla den högre graden.